సులభశైలిలో దివ్యఖుర్ఆన్

ఆరవ కాండము

[తెలుగు]

ترجمة معاني القرآن الكريم - الجزء 6

[اللغة التلغو]

రబువ జాలియాత్

الجاليات بالربوة

అనువాదం : - ఇఖ్బాల్ అహ్మద్

ترجمة: - إقبال أحمد

పునర్విమర్శ : మౌలానా అబ్దుస్సలామ్ ఉమ్రీ

مراجعة: مولانا عبد السلام أمري

రబువ జాలియాత్ - రియాద్

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2009 –1430

islamhouse.com

6

ఖాల రసూలుల్లాహ్ : ఖైరుకుమ్ మన తఅల్లమల్ ఖుర్ఆన వ అల్లమహూ (బుఖారీ)
దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహివసల్లం సెలవిచ్చారు. "ఖుర్ఆన్‌ను
అభ్యసించి ఇతరులకు నేర్పిన వాడే మీలో అందరికన్నా ఉత్తముడు"

Reg. No. 2164

సులభశైలిలో ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యానం

ఆరవ భాగం - లాయుహిబ్బుల్లాహు

ఇందులో ఖుర్ఆన్‌తో పాటు దాని అనువాదం వ్యాఖ్యానం కూడా ఉన్నాయి దీని శైలి సరళతరం. ఈ వ్యాఖ్యానం వివిధ ప్రఖ్యాత వ్యాఖ్యానాలను ముందుంచుకుని వ్రాయబడింది. ఇందులో ప్రత్యేకించి తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్, తఫ్సీర్ సనాయి, మౌలానా సనావుల్లా అమృతసరీ తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్ మౌలానా అబుల్ కలామ్ అజాద్. తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్ హాఫిజ్ అతీఖుర్రహ్మాన్ కీలానీ, తఫ్సీర్ అహ్సనుల్ బయాన్ హాఫిజ్ సలాహుద్దీన్ యూసుఫ్ మరియు మౌలానా సఫీఉర్రహ్మాన్ ముబారక్ పూరీ, తఫ్సీరుల్ ఖుర్ఆన్ కరీమ్ మౌలానా జూనాగడీ మక్కా ముకర్రమహ్ సౌదీ అరబ్‌లు చేర్చబడి ఉన్నాయి.

సంకలనం : మౌలానా అబ్దుస్సలామ్ ఉమ్రి

అనువాదం : ముహమ్మద్ జాకిర్ ఉమ్రీ

ప్రకాశకులు :

ఇదారె ఫిక్రె ఆఖిరత్

అధ్యక్షులు : ముహమ్మద్ హారూన్ అన్సారీ గారు

Contact Address :

MOULANA ABDUL SALAM UMRI

Masjid-e-Farooqiyah, Hakeempet, Toli Chowki, Hyderabad - 500 008, A.P.

Phone : 94407 24403

6

ఖాల రసూలుల్లాహ్ : ఖైరుకుమ్ మన తఅల్లమల్ ఖుర్ఆన వ అల్లమహూ (బుఖారీ)
దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహివసల్లం సెలవిచ్చారు. ''ఖుర్ఆన్‌ను అభ్యసించి ఇతరులకు నేర్పిన వాడే మీలో అందరికన్నా ఉత్తముడు''

Reg. No. 2164

సులభశైలిలో ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యానం

ఆరవ భాగం - లాయుహిబ్బుల్లాహు

ఇందులో ఖుర్ఆన్‌తో పాటు దాని అనువాదం వ్యాఖ్యానం కూడా ఉన్నాయి దీని శైలి సరళతరం. ఈ వ్యాఖ్యానం వివిధ ప్రఖ్యాత వ్యాఖ్యానాలను ముందుంచుకుని వ్రాయబడింది. ఇందులో ప్రత్యేకించి తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్, తఫ్సీర్ సనాయి, మౌలానా సనావుల్లా అమృతసరీ తర్జుమానుల్ ఖుర్ఆన్ మౌలానా అబుల్ కలామ్ ఆజాద్. తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్ హాఫిజ్ అతీఖుర్రహ్మాన్ కీలానీ, తఫ్సీర్ అహ్సనుల్ బయాన్ హాఫిజ్ సలాహుద్దీన్ యూసుఫ్ మరియు మౌలానా సఫీఉర్రహ్మాన్ ముబారక్‌పూరీ, తఫ్సీరుల్ ఖుర్ఆన్ కరీమ్ మౌలానా జూనాగడీ మక్కాముకర్రమహ్ సౌదీ అరబ్‌లు చేర్చబడి ఉన్నాయి.

సంకలనం : మౌలానా అబ్దుస్సలామ్ ఉమ్రి

అనువాదం : ముహమ్మద్ జాకిర్ ఉమ్రీ

ప్రకాశకులు :

ఇదార ఫిక్రె ఆఖిరత్

అధ్యక్షులు : ముహమ్మద్ హారూన్ అన్సారీ గారు

Contact Address :
MOULANA ABDUL SALAM UMRI
Masjid-e-Farooqiyah, Hakeempet, Toli Chowki, Hyderabad - 500 008, A.P.
Phone : 94407 24403

ఆయత్ 148-162

(148) అన్యాయం జరిగితే తప్ప మనిషి చెడు పలకడాన్ని అల్లాహ్ ఎంత మాత్రం ఇష్టపడడు అల్లాహ్ వినేవాడూ అన్నీ తెలిసినవాడూనూ. (149) ఒక వేళ మీరు బహిరంగంగానూ, చాటుగానూ మేలే చేస్తూ పోతే లేదా కనీసం చెడును ఉపేక్షిస్తే అల్లాహ్ క్షమించేవాడు శక్తి గలవాడు. (150) అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తలను తిరస్కరించేవారూ అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్తల మధ్య వ్యత్యాసం చూపేవాడు. ''మేము కొందరిని విశ్వసిస్తాము, మరి కొందరిని విశ్వసించము అని అనేవారూ, విశ్వాస అవిశ్వాసాలకు మధ్య కొత్తమార్గాన్ని కనిపెట్టేవారు, (151) వారందరూ అవిశ్వాసులే. అటువంటి అవిశ్వాసల కొరకు మేము అత్యంత అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధం చేసి ఉంచాము. (152) దీనికి వ్యతిరేకంగా అల్లాహ్‌ను, ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించి వారి మధ్య ఎటువంటి వ్యత్యాసం చూపని వారికి అల్లాహ్ వారి ప్రతిఫలాన్ని తప్పక ప్రసాదించును. అల్లాహ్ అధికంగా మన్నించేవాడూ అనన్యంగా కరుణ చూపేవాడూనూ (153) ఓ ప్రవక్తా! గ్రంథ ప్రజలు ఒక వేళ '' ఆకాశం నుండి ఏదైనా గ్రంధాన్ని మాపై అవతరింపజెయ్యి'' అని నిన్ను కోరుతున్నట్లయితే ఇంతకంటే ఘోరమైన కోరికలనే వారు పూర్వం మూసాను కోరి ఉన్నారు. అతన్ని వారు ''అల్లాహ్‌ను మాకు చూపించు'' అని కోరారు. వారి ఈ తలబిరుసుతనం కారణంగానే వారిపై ఆకస్మాత్తుగా పిడుగు పడింది. తరువాత వారు ఆవు దూడను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నారు. వాస్తవానికి వారు స్పష్టమైన సూచనలు చూసి ఉన్నారు. దానిక్కూడా మేము వారిని మన్నించాము. మేము మూసాకు స్పష్టమైన ఆజ్ఞను ప్రసాదించాము. (154) వారిపై తూర్ పర్వతాన్ని ఎత్తి ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాము. సజ్‌దా చేస్తూ ద్వారంలోకి ప్రవేశించండి అని వారిని ఆజ్ఞాపించాము. సబ్త్ శాసనాన్ని ఉల్లంఘించకూడదని వారికి చెప్పాము. వారి నుండి గట్టి ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాము. (155) వారు ప్రమాణ భంగం చెయ్యటం వల్ల, అల్లాహ్ వాక్యాలను నిరాకరించటం వల్ల చాలా మంది ప్రవక్తలను అన్యాయంగా హతమార్చటం వల్ల ఇంకా మా మనసులు గలేబులలో

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ
ظُلِمَ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا ۝ اِنْ تُبْدُوْا خَيْرًا
اَوْ تُخْفُوْهُ اَوْ تَعْفُوْا عَنْ سُوْٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا
قَدِيْرًا ۝ اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَ
يُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّفَرِّقُوْا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَيَقُوْلُوْنَ
نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَّنَكْفُرُ بِبَعْضٍ ۙ وَّيُرِيْدُوْنَ اَنْ
يَّتَّخِذُوْا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا ۝ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ
حَقًّا ۚ وَاَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا مُّهِيْنًا ۝ وَالَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَلَمْ يُفَرِّقُوْا بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ
اُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ
غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتٰبِ اَنْ تُنَزِّلَ
عَلَيْهِمْ كِتٰبًا مِّنَ السَّمَآءِ فَقَدْ سَاَلُوْا مُوْسٰٓى اَكْبَرَ
مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوْٓا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ
الصّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِ
مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذٰلِكَ ۚ وَاٰتَيْنَا
مُوْسٰى سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ۝ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّوْرَ
بِمِيْثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَّقُلْنَا
لَهُمْ لَا تَعْدُوْا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيْثَاقًا
غَلِيْظًا ۝ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيْثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيٰتِ
اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَّقَوْلِهِمْ قُلُوْبُنَا
غُلْفٌ ؕ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْنَ
اِلَّا قَلِيْلًا ۝ وَّبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ
بُهْتَانًا عَظِيْمًا ۝ وَّقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيْحَ
عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُوْلَ اللّٰهِ ۚ وَمَا قَتَلُوْهُ وَمَا
صَلَبُوْهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ؕ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا
فِيْهِ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ ؕ مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا

اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَّفَعَهُ اللَّهُ
إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِن مِّنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا
عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ الرَّاسِخُونَ
فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ
إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ ۚ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ ۚ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

ఉన్నాయి. అని అనటం వల్ల వారు అసత్యాన్ని అనుసరించిన కారణంగా అల్లాహ్ వారి హృదయాలకు ముద్ర వేసాడు వారిలో కొద్దిమంది మాత్రమే విశ్వసిస్తారు. (156) వారు తమ అవిశ్వాసం వల్ల మర్యమ్ పైనే తీవ్రమైన నిందమోపారు. (157) ఇంకా స్వయంగా మేము మసీహ్ మర్యమ్ కుమారుడైన ఈసా అనే దైవప్రవక్తను చంపాము'' అని అన్నారు. వాస్తవం ఏమిటంటే వారు ఆయనను చంపనూ లేదు. శిలువ పైకి ఎక్కించనూ లేదు. కాని ఈ విషయంలో వారు పొరపాటు పడ్డారు. ఈ విషయం లో అభిప్రాయంబేధం వ్యక్తం చేసినవారు కూడా సందేహానికి గురయ్యారు. దీన్ని గురించి అసలు వారికి ఏమీ తెలియదు. వారు కేవలం ఊహను మాత్రమే అనుసరిస్తున్నారు. అతన్ని వారు నిశ్చయంగా చంపలేదు. (158) ఎందుకంటే అల్లాహ్ అతన్ని తన వైపునకు లేపుకున్నాడు. అల్లాహ్ శక్తి, అధికారం గలవాడు (159) గ్రంథ ప్రజలలో ఎవ్వరూ అతన్ని అతని మరణానికి ముందు విశ్వసించకుండా ఉండరు. తీర్పుదినం నాడు ఆయన వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాడు.
(160) యూదుల ఈ దుర్మార్గ వైఖరి వల్ల, ఇంకా వారు అధికంగా అల్లాహ్ మార్గంలో ఆటంకాలను సృష్టించినందువల్ల (161) వారికి నిషేధించబడిన వడ్డీని తీసుకుంటున్నందువల్ల అధర్మంగా ఇతరుల సొమ్మును దోచుకుంటున్నందువల్ల మేము వారి కొరకు పూర్వం ధర్మ సమ్మతమయిన ఎన్నో పరిశుద్ధమైన వస్తువులను నిషిద్ధాలుగా చేసాము. అవిశ్వాసుల కొరకు మేము వ్యధాభరితమైన శిక్షను సిద్ధం చేసి ఉంచాము. (162) అయితే వారిలోని గొప్ప జ్ఞానులు నిజాయితీపరులు అందరూ ప్రవక్తా ! నీ పై అవతరింపజెయ్యబడిన దానిని నీకు పూర్వం అవతరించబడిన దానినీ విశ్వసిస్తారు. ఈ విధంగా విశ్వసించేవారికి నమాజ్ జకాత్‌ల నియమాల ను పాటించే వారికి అల్లాహ్‌ను అంతిమ దినాన్ని చిత్తశుద్ధితో నమ్మేవారికి మేము గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము.

ఇంతకు ముందు వాక్యాలలో మునాఫిక్‌ల గురించి వివరించబడింది. నైతికంగా వీరు మంచి వారు కారు. ఇక్కడ బాధితులకు అత్యాచారి గురించి మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వబడింది. హదీసులో ఇలా ఉంది. ''ఒక వ్యక్తి రసూలుల్లాహ్ వద్దకు వచ్చి తన పొరుగువారి గురించి ఫిర్యాదు చేసాడు. అతనితో రసూలుల్లా (స) నీవు నీ సామాన్లు అన్నీ తీసి ఇంటి బయట పెట్టు అన్నారు. అతను అలాగే చేసాడు. దారిన పోయే వారంతా అతన్ని ప్రశ్నించసాగారు.

పొరుగువాని అత్యాచారాం గురించి వివరించసాగాడు. వారంతా అత్యాచారిని శపిస్తూ ఉండేవారు. ఈ పరిస్థితి చూసి ఆ అత్యాచారి క్షమాపణ కోరుకొని తరువాత చేయనని నిశ్చయించుకొని సామాన్లు లోపల పెట్టమని ప్రాధేయ పడ్డాడు. (అబుదావూద్). ఇంకా ఈ వాక్యాలలో అల్లాహ్ యూదుల గురించి వివరించాడు. యూదులు మేము అల్లాహ్‌ను మా కళ్ళతో చూడాలనుకుంటున్నాము. ఇంకా యూదులు ఆవుదూడను ఆరాధ్యదైవంగా కొలవసాగారు. ఇంకా ఈసా (అ) ని హతమార్చటానికి ప్రయత్నించారు. ఇంకా మరియమ్ (అ) పై వ్యభిచారిగా ఆభాండం వేసారు.

148 - 162 వాక్యాల వ్యాఖ్యానం -

నోటి నుండి చెడుమాటలు పలకడం అల్లాహ్‌కు అయిష్టమైనవి. ఈ వాక్యంలో నైతికతను ప్రాధాన్యతనిస్తూ పరోక్ష నింద, దుర్భాషలాడటం అవమాన పరచటం మొదలైనవి నిషేధించబడ్డాయి. వ్యక్తిగతంగా సామూహికంగా సాఫల్యం పొందే మార్గం చూపించబడింది. ఆ సమయంలో కపటాచారులు యూదులు మరియు విగ్రహారాధకులు అందరూ కలసి ఇస్లాం ని నష్టం కలిగించాలని దాన్ని అనుసరించే వాళ్ళను వ్యధలకు గురి చేయడానికి ప్రయత్నించసాగారు. తమ వద్ద ఉన్న మార్గాలన్నీ ఉపయోగించారు. దీని వల్ల విశ్వాసుల్లో ఆగ్రహావేశాలు జనించాయి. వారి మనసులో ఉద్భతమవుతున్న ఆగ్రహావేశాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని అల్లాహ్ తఆలా చెడుగా మాట్లాడటం మంచిది కాదని ఆదేశించాడు. బాధితుడు అత్యాచారి గురించి చెడుగా మాట్లాడవచ్చు కాని బాధితుడు బహిరంగంగా గాని గుప్తంగా గాని మంచిగా ప్రవర్తించాలి. క్షమించాలి. ఈ వాక్యాలు అత్యాచారాన్ని రూపుమాపటానికి ఆయుధాల్లాంటివి. బాధితుడికి అత్యాచారికి వ్యతిరేకంగా న్యాయస్థానంలో ఫిర్యాదు చేసే హక్కు ఉంది. దీని వల్ల అత్యాచారులను నేరాలను అరికట్టవచ్చు, మరియు ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనుకుంటే ప్రతీకారం తీర్చుకోవచ్చును. కాని ఓర్పు వహిస్తే అది సహనం వహించే వారికే చాలా లాభదాయకమైంది. ప్రతీకారం సరి సమానంగా తీర్చుకోవాలి. ప్రతీకారం అధికంగా తీర్చుకుంటే మీరు అత్యాచారులైపోతారు. అత్యాచారానికి సమాధానం అత్యాచారం కాకూడదు. అత్యాచారానికి న్యాయం ద్వారా ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలి. ప్రతీకారం తీర్చుకొనటం ధర్మసమ్మతమే కాని ఓర్పు, క్షమించటం ఉన్నతమైనది.

152 ఈ ఆయత్‌లో ముస్లిముల గురించి ఉద్దేశించబడింది. ముస్లిములు ప్రవక్తలందరినీ విశ్వసిస్తారు. వారి కొరకు శుభవార్త ఉన్నది.

153 - ఈ వాక్యంలో యూదుల అజ్ఞానాన్ని, పక్షపాతాన్ని అహంకారాన్ని గురించి ప్రస్తావించబడింది. ప్రవక్తను విశ్వసించే వారు కారు. ఒకసారి వారు వచ్చి మూసా (అ) పై పలకలు అవతరించబడ్డాయి. తమరు కూడా అలాంటివి చూపించండి. మేము మిమ్మల్ని విశ్వసిస్తాము. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరించబడింది. మూసా (అ) గ్రంధం తెస్తే మీరు అల్లాహ్‌ను చూపించమని పట్టుపట్టారు. ఈ విధంగా యూదులు, క్రైస్తవుల గురించి వివరించబడింది.

156 - ఈ పర్వతాన్నీ యూదుల పై ఎత్తబడింది. అది వారిపై పడిపోతుంది అనిపించేది చూడండి. (ఆరాఫ్ 171)

అల్లాహ్ ఈ ఆజ్ఞను కూడా వారు తిరస్కరించారు దాన్ని ఏ మాత్రం గౌరవించలేదు (ఆరాఫ్ (163-166)

శనివారం నాడు చేపలు వేటాడటం యూదులకు నిషేధించబడింది. ఈ వాక్యంలో బనీ ఇస్రాయీల్ తిరస్కారాన్ని, అహంకారాన్ని ప్రస్తావించబడింది. కేవలం వారు తిరస్కార భావంతో ఇలాంటి షరతులను కోరుతున్నారు. మన వాక్యాలు చాలా దృఢంగా ఉన్నాయని మమ్మల్ని ఎవరూ వాటికి దూరం చేయలేరని వాదించేవారు.

156-157-158 దీని వ్యాఖ్యానం ఆలుఇమ్రాన్ లో వచ్చింది.

వారి పాపాల వల్ల వారి కొరకు ధర్మ సమ్మతమైనవి నిషేధించబడ్డాయి.

160-161 వారి ఈ నేరాలు, పాపాల వల్ల ధర్మ సమ్మతమైనవి నిషేధించబడ్డాయి.

(41-6 అన్ ఆమ్) మేము యూదుల కొరకు గోరు పదార్థాలను నిషేధించాము. ఇంకా ఆవు మేకల క్రొవ్వును కూడా నిషేధించాము.

ఇంకా మేము వడ్డీని నిషేధించినా వడ్డీ తినేవారు వివిధ రకాలైన కారణాలు వెతికి వడ్డీని తినేవారు అన్యాయంగా ప్రజల సొమ్మును దోచుకునేవారు దీని కారణంగా ధర్మసమ్మతమైన వస్తువులు కూడా నిషేధించబడ్డాయి. (అన్ ఆమ్ 146)

162- ఈ ఆయత్‌లో విశ్వాసుల కొరకు వారి సత్కార్యాల ఫలితంగా గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని గురించి పేర్కోనడం జరిగింది. కాని సాఫల్యం పొందాలంటే విశ్వాసం, నమ్మకం తప్పని సరి అవుతుంది. విశ్వాస స్థితిలో మరణం సంభవించాలి.

ఆయత్ 163-176

163- ఓ ప్రవక్తా మేము నూహ్ వైపునకు ఆయన తరువాత ప్రవక్తల వైపునకు పంపినట్లు నీ వైపునకు వహీని అవతరింపచేసాము. ఇంకా మేము ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మాయిల్, ఇస్‌హాఖ్, యాఖుబ్, యాఖూబ్ సంతతి ఈసా, అయ్యూబ్, యూనుస్, హారూన్, సులైమానుల వైపునకు వహీని పంపాము. మేము దావూద్‌కు ''జబూర్'' ను ప్రసాదించాము. **164-** మేము ఇంతకు ముందు నీతో ప్రస్తావించిన ప్రవక్తల వైపునకు నీతో ప్రస్తావించని ప్రవక్తల వైపునకు కూడా వహీని పంపి ఉన్నాము. మేము మూసాతో ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడాము. **(165)** ఈ ప్రవక్తలందరూ శుభవార్తలను తెలిపేవారుగా, హెచ్చరిక చేసేవారుగా పంపబడ్డారు. వారు ప్రభవించిన తరువాత అల్లాహ్‌కు ప్రతికూలంగా వాదించటానికి ప్రజల వద్ద ఏ సాకూ మిగలదు. అల్లాహ్‌యే ఆధిక్యం గలవాడు మహా వివేకవంతుడు. **(166)** ఓ ప్రవక్తా ! నీపై తాను అవతరింపజేసిన దానిని తన జ్ఞానంతో అవతరింపజేసి అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. దీనికి దైవదూతలు కూడా సాక్షులుగా ఉన్నారు. అల్లాహ్ యే సాక్షిగా చాలు. **(167)** దీనిని తిరస్కరిస్తూ, ఇతరులను కూడా అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధించేవారు నిశ్చయంగా అపమార్గంలో పడి ఉన్నారు. **(168)** ఈ విధంగా అవిశ్వాస వైఖరి తిరుగుబాటు వైఖరిని అవలంభించి అన్యాయానికి అక్రమానికి పాల్పడేవారిని అల్లాహ్ ఎన్నటికీ క్షమించడు రుజుమార్గం చూపడు. **(169)** వారికి నరక మార్గమే చూపుతాడు. అక్కడ వారు కలకాలం ఉంటారు. ఇది అల్లాహ్‌కు ఏ మాత్రం కష్టమైన పని కాదు. **(170)** మానవులారా ! ఈ ప్రవక్త మీ వద్దకు మీ ప్రభువు తరపు

إِنَّآ أَوْحَيْنَآ
إِلَيْكَ كَمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ نُوحٍ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ
وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَٱلْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَٰرُونَ
وَسُلَيْمَٰنَ ۚ وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ
قَصَصْنَٰهُمْ عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ
عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُّسُلًا
مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ
حُجَّةٌۢ بَعْدَ ٱلرُّسُلِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾
لَّٰكِنِ ٱللَّهُ يَشْهَدُ بِمَآ أَنزَلَ إِلَيْكَ ۖ أَنزَلَهُۥ بِعِلْمِهِۦ ۖ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ قَدْ
ضَلُّوا۟ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَظَلَمُوا۟
لَمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾
إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ وَكَانَ
ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ
جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَـَٔامِنُوا۟ خَيْرًا
لَّكُمْ ۚ وَإِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَ
ٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾ يَٰٓأَهْلَ
ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ
إِلَّا ٱلْحَقَّ ۚ إِنَّمَا ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ
وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلْقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ

నుండి సత్యం తీసుకువచ్చాడు. అతన్ని విశ్వసించండి మీకే మంచిది. మీరు గనుక తిరస్కరిస్తే ఆకాశాలలో భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌దే అనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోండి. అల్లాహ్ అన్నీ తెలిసినవాడూ అత్యంత వివేకీనూ. (171)
గ్రంధ ప్రజలారా ! ధర్మ విషయాలలో అతిగా ప్రవర్తించకండి. అల్లాహ్‌కు సత్యం తప్ప ఇతర విషయాల్ని అంటకట్టకండి. మసీహ్, మర్యమ్ కుమారుడైన ఈసా అల్లాహ్ పంపిన ఒక ప్రవక్త అల్లాహ్ మార్యమ్ వైపునకు పంపిన ఒక ఆజ్ఞ అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చిన ఒక ఆత్మ తప్ప మరేమీ కాదు. కనుక అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించండి. ముగ్గురు అని అనకండి అనుట మానివేస్తే మీకే మంచిది. అల్లాహ్ ఒక్కడే దేవుడు ఆయన పరిశుద్ధుడు ఆయనకు ఒక కుమారుడు ఉన్నాడనే దానికి ఆయన అతీతుడు, భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనదే. దానికి అల్లాహ్ ఒక్కడే చాలు. (172)
అల్లాహ్‌కు దాసుడుగా ఉండటాన్ని మసీహ్ గాని సన్నిహిత దైవ దూతలు గాని అగౌరవంగా భావించలేదు. అల్లాహ్ దాస్యాన్ని అగౌరవమైనదిగా భావించేవాడు విర్రవీగేవాడు అల్లాహ్ అందరినీ తన ముందు హాజరు పరిచే ఒక సమయం వస్తుంది. అని తెలుసుకోవాలి (173) అప్పుడు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసిన వారు తమ ప్రతి ఫలాన్ని పూర్తిగా పొందుతారు. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో వారికి మరింత అధికంగా ప్రసాదిస్తాడు. దాస్యాన్ని అగౌరవమయినదిగా భావించి విర్రవీగిన వారికి అల్లాహ్ బాధాకరమైన శిక్ష విధిస్తాడు. అక్కడ వారు అల్లాహ్‌ను తప్ప సహకరించే వారిని రక్షించే వారిని పొందలేరు. (174) మానవులారా ! మీ ప్రభువు తరుపు నుండి మీ వద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనం వచ్చింది. మేము మీ వద్దకు స్పష్టంగా మార్గం చూపే జ్యోతిని పంపాము. (175) అల్లాహ్ ఆజ్ఞ పాలన చేసే వారిని ఆయన శరణు వేడుకునే వారిని అల్లాహ్ తన కరుణతో తన అనుగ్రహంతో కప్పి వేస్తాడు. వారికి తన వైపునకు వచ్చే రుజుమార్గం చూపుతారు. (176) ఓ ప్రవక్తా ! ప్రజలు నిన్ను ''కలాలా'' విషయంలో తీర్పు కోరుతున్నారు.

وَرُسُلِهٖ ۚ وَلَا تَقُوْلُوْا ثَلٰثَةٌ ؕ اِنْتَهُوْا خَيْرًا لَّكُمْ ؕ اِنَّمَا
اللّٰهُ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ سُبْحٰنَهٗۤ اَنْ يَّكُوْنَ لَهٗ وَلَدٌ ۘ لَهٗ مَا
فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ۝١٧١
لَنْ يَّسْتَنْكِفَ الْمَسِيْحُ اَنْ يَّكُوْنَ عَبْدًا لِّلّٰهِ وَلَا
الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ ؕ وَمَنْ يَّسْتَنْكِفْ عَنْ
عِبَادَتِهٖ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيْعًا ۝١٧٢
فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيْهِمْ
اُجُوْرَهُمْ وَيَزِيْدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۚ وَاَمَّا الَّذِيْنَ اسْتَنْكَفُوْا
وَاسْتَكْبَرُوْا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ وَّلَا يَجِدُوْنَ
لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ۝١٧٣ يٰۤاَيُّهَا
النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَاۤ
اِلَيْكُمْ نُوْرًا مُّبِيْنًا ۝١٧٤ فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوْا
بِهٖ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِىْ رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ ۙ وَّيَهْدِيْهِمْ
اِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ۝١٧٥ يَسْتَفْتُوْنَكَ ؕ قُلِ اللّٰهُ
يُفْتِيْكُمْ فِى الْكَلٰلَةِ ؕ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ لَيْسَ لَهٗ
وَلَدٌ وَّلَهٗۤ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَهُوَ يَرِثُهَاۤ
اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ ؕ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا
الثُّلُثٰنِ مِمَّا تَرَكَ ؕ وَاِنْ كَانُوْۤا اِخْوَةً رِّجَالًا وَّنِسَآءً
فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ؕ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ
اَنْ تَضِلُّوْا ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمٌ ۝١٧٦

అల్లాహ్ మీకు ఈ తీర్పు ఇస్తున్నాడు అని చెప్పు. ఒక మనిషి గనక సంతానం లేకుండా మరణిస్తే అతనికి ఒక సోదరి ఉంటే అప్పుడు ఆమె అతని ఆస్తిలో సగభాగం పొందుతుంది. సోదరి గనుక సంతానం లేకుండా మరణిస్తే ఆమె సోదరుడు ఆమె కు వారసుడౌతాడు. ఒక వేళ మృతునికి ఇద్దరు సోదరీమణులైతే వారు అతని ఆస్తిలో ని మూడింట రెండు భాగాలకు హక్కుదారులు అవుతారు. ఒక వేళ సోదరీసోదరులు అనేకులు ఉన్నట్లయితే స్త్రీలకు ఒక వంతు పురుషులకు రెండు వంతులు లభిస్తాయి. అల్లాహ్ యే మీ కొరకు తన ఆజ్ఞలను విశదపరుస్తున్నాడు. మీరు మార్గం తప్పకుండా ఉండేందుకు అల్లాహ్ అన్ని విషయాలు తెలిసినవాడు.

వెనుకటి ఆయతుల్లో ఈసా మరియు ముహమ్మద్ (స) ను తిరస్కరిస్తూ తమను విశ్వాసులుగా భావించే వారని వివరించబడింది. ఈ వాక్యాల్లో విశ్వాసి అవడానికి ప్రవక్తలందరినీ విశ్వసించాలని ఈసా (అ) ని తిరస్కరించినా అవిశ్వాసి అవుతారని ముహమ్మద్ (స) ని తిరస్కరించినా తిరస్కారి అవుతారని మరియు వాళ్ళని ప్రవక్తగా విశ్వసించకపోయినా కాఫిర్ (తిరస్కారి) అవుతారని మరణానంతరం నరకంలో వెళతారని విశదపరచబడింది.

ఇంకా (ఈసా) (అ) విషయంలో హద్దులు దాటవద్దని ఆదేశించబడింది. అతన్ని అల్లాహ్ కుమారుడుగా అనకూడదని ఉపదేశించబడింది. ఎందుకంటే అతను అల్లాహ్ సంతానం కాదు అతను మర్యమ్ (అ) కుమారులు ఇంకా అల్లాహ్ యూదులను ఈసా (అ) వ్యభిచారం వల్ల కలిగిన సంతానం అని అనవద్దని ఆదేశించాడు ఎందుకంటే అతను అల్లాహ్ ప్రవక్త మరియు అల్లాహ్ దాసులు.

163 వ వాక్యం : - వారు ఖుర్ఆన్ ఒకేవారి ఎందుకు అవతరించబడలేదు. **23** సంలో ఎందుకు అవతరించబడింది. అనే వ్యతిరేకత, నిరసనకు సమాధానమివ్వబడింది.

వహీ అనేది క్రొత్త విషయమేమీ కాదని వహీ గురించి అరబ్ ప్రజలు విగ్రహారాధకులు కూడా ఎరుగుదురని ప్రవక్త (స) ను ఆదేశించడం జరిగింది. అల్లాహ్ తఆలా ఇబ్రాహీమ్ (అ) పై వహీ అవతరించ జేసాడు. మూసా (అ) పై అవతరింపబడిన విషయం యూదులకు కూడా తెలుసు ఈసా (అ) పై అవతరించబడిన విషయం క్రైస్తవులకు కూడా తెలుసు. ప్రవక్తలందరిపైనా అనేక విధాలుగా వహీ అవతరించబడింది. వహీని తిరస్కరించడం విశ్వసించకపోవడం మానవుని గొప్ప పొరపాటు. ఆయిషహ్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖించారు. హారిస్‌బిన్ మాఆషామ్ రసూలుల్లాహ్ తో తమ పై వహీ ఎలా అవతరించబడుతుంది. అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ఒక్కోసారి ఘంటల శబ్దం రూపంలో ఒక్కోసారి దైవదూత వచ్చి బాధిస్తాడు. ఒక్కోసారి దైవదూత మానవ రూపంలో నాతో మాట్లాడుతాడు. వారి మాటలను నేను గుర్తుంచుకుంటాను ఆయిషహ్ (ర) ఇలా అంటున్నారు. చలికాలంలో కూడా అతని (స) పై వహీ అవరించేది తరువాత అతని నుదుటి పై చెమట కనిపించేది. (బుఖారీ)

తీర్పు దినం నాడు ఎవరు మన్నించబడరు ?

165-166- అల్లాహ్ తఆలా విశ్వాసులను శుభవార్త నివ్వడానికి తిరస్కారులకు భయ పెట్టటానికి నిరంతరంగా ప్రవక్తలను ప్రభవింపజేసాడు. ప్రజలు తీర్పు దినంనాడు తమ అసహాయతను తెలపటానికి మీకు ఏది ప్రీతికరమైనది

ఏది కాదో మాకు ఏ మాత్రం తెలియదు. తెలిస్తే మేం తప్పకుండా ఆచరించేవాళ్ళం. అల్లాహ్ తఆలా ప్రవక్తలను మహిమలు ఇచ్చి పంపించాడు. ప్రవక్తలు వచ్చి రుజు మార్గం గురించి భోదించారు. ఇప్పుడు దాన్ని విశ్వసించటంలో ఎవరికీ ఎలాంటి అభ్యంతరం ఉండరాదు. ఇబ్నె అబ్బాస్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''కొందరు యూదులు ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు. అల్లాహ్ సాక్షి నేను అల్లాహ్ ప్రవక్తనని మీకు తెలుసు. వారన్నారు. ''దీన్ని గురించి మాకు తెలియదు. ఆ సమయంలో ఈ ఆయత్ అవతరించింది

రుజుమార్గం నుండి దూరంగా ఉండేవాళ్ళకు మార్గమే లేదు.

167 . అంటే యూదులు అని అర్థం వీరు విశ్వసించేవారు కాదు. ఇంకా ఇతరులను విశ్వసించకుండా చేసేవారు. ఈ ప్రవక్త గురించి మా గ్రంథాల్లో ఏమీ లేదు అని అనే వారు లేదా దైవదౌత్యం హారూన్ నుండి దావూద్ వరకు పరిమితం లేదా ఈసా ప్రవక్త (అ) తెచ్చిన ధర్మం రద్దు చేయబడదు అని ప్రగల్భాలు పలికేవారు వారి ఈ విధమైన ప్రయత్నాలను ఖుర్ఆన్ మార్గభ్రష్టత్వంగా పేర్కొంది.

168- వారి ఈ మార్గభ్రష్టత్వం పేర్కొన్న తరువాత వారి శిక్షను గురించి తెలియజేయబడుతుంది. పాపాలకు పాల్పడినా లేదా అంతిమ ప్రవక్త గుణాలను ప్రస్తావించకుండా అతన్ని తిరస్కరించినా లేదా ప్రజలను ఇస్లాం మార్గం నుండి ఆపి వారిపై అత్యాచారం చేయడం.

169- తిరస్కారభావంతో మరణించినా చావుకు ముందు పశ్చాత్తాపం చెందకుండా ఉంటే నరకంలో ప్రవేశిస్తారు. మరియు అందులో ఎల్లప్పుడు ఉంటారు. ఇదంతా అల్లాహ్‌కు ఏ మాత్రం కష్టం కాదు. అందువల్ల ఇప్పుడు కూడా వారికి అవకాశం ఉంది వారు తమ పాపాలను వదలి ప్రవక్త (స) ను అనుసరించాలి.

170- అంటే మీరు తిరస్కారం వల్ల అల్లాహ్ కు ఎలాంటి నష్టము లేదు

ఒక వేళ మీరంతా తిరస్కరించినా అల్లాహ్‌కు ఎలాంటి నష్టము లేదు అల్లాహ్ అక్కర లేనివాడు మరియు ఒక హదీసు ఖుదుసీలో ఇలా ఉంది. అల్లాహ్ తఆలా ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు. ''ఓ నా దాసులారా ఒక వేళ మీ మానవులు జిన్నులు కలసి పుణ్యాత్ములుగా మారిపోయినా నా రాజ్యంలో రవ్వంత అధికం అవదు. ఒక వేళ మీరంతా కలిసి పాపాత్ములైనా నా రాజ్యంలో రవ్వంత కొరత ఏర్పడదు. ఓ నా దాసులారా మీరంతా ఒక మైదానంలో ఏకమై నన్ను ఎంత అర్థించినా నేను ప్రతీ ఒక్కరికీ వారడిగినంత ఇచ్చినా ఖజానాలో కేవలం సముద్రంలో ఒక చుక్కంత మాత్రమే తగ్గుతుంది (ముస్లిమ్).

ధర్మం విషయంలో అతిగా ప్రవర్తించటం

అతిగా ప్రవర్తించడమంటే ఏ విషయాన్నైనా సమర్థించటంలో గాని బలపరచడంలో గాని హద్దులు మీరటం అని భావం. ధర్మం విషయంలో ఒక వస్తువును దాని స్థానం కన్నా అధికంగా చేసి ప్రవర్తించటం ఒక వ్యక్తి లేదా ఒక పండితుని స్థానానికి మించి ప్రవర్తించటం ప్రవక్తలను స్థానాలను కన్నా అధికంగా గౌరవం, ప్రేమలో హద్దులు మీరటం మానవుడు అల్లాహ్ కుమారుడుగా, మానవున్ని అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించడం మొదలైనవి.

పెద్దలను గౌరవించటం ధర్మసమ్మతమే కాని హద్దు మీరి వారిని ప్రార్థించటం ఉజైర్ ని అల్లాహ్ కుమారులుగా నిర్ణయించారు. క్రైస్తవులు ధర్మం విషయంలో హద్దులు మీరి ఈసా (అ) ని అల్లాహ్ కుమారులుగా పరిగణించారు. ముస్లిములు కూడా ధార్మిక విషయాల్లో హద్దులు మీరి అల్లాహ్ భక్తులను అల్లాహ్‌కు సమానంగా నిలబెట్టారు. సత్యాన్ని వాస్తవాన్ని కనిపెట్టి వాటి పై అమలు చేయడంలోనే మానవుని సాఫల్యం ఉంది. మితిమీరుట వాస్తవానికి విరుద్ధమైనది. హద్దులు మీరటం అనేది వాస్తవం కాదు. హద్దులు మీరే వారు దానిపై అమలు చేసేవారు సాఫల్యం పొందరు.

హద్దులు మీరటం వల్ల జంతువులను దైవంగా రాళ్ళను దైవంగా సముద్రాలను నదులను దైవంగా కొలవటం జరుగుతుంది.

(171) - ప్రవక్తల పట్ల అతిగా ప్రవర్తించకండి.

గ్రంథ ప్రజలను ప్రవక్తల పట్ల అతిగా ప్రవర్తించటం నుండి నివారించబడింది. ఈ విషయంలో వీళ్ళు చాలా ముందున్నారు. ఈసా (అ) పట్ల అతిగా ప్రవర్తించారు. అతన్ని అతనిస్థానం నుండి తీసి దైవత్వం స్థానానికి తీసుకువెళ్ళారు. ఈ దురదుష్టవంతులు దైవంలా ఇతన్ని ఆరాధిస్తున్నారు. గ్రంథ ప్రజలు తమ పండితులను ప్రభువులుగా ఎన్నుకున్నారు. వారి ప్రతి మాటనూ వినేవారు అది ధర్మమైనా అధర్మమైనా ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు. గ్రంథ ప్రజలు ఈసా (అ) పట్ల అతిగా ప్రవర్తించినట్లు నా విషయంలో అతిగా ప్రవర్తించకండి నేను కేవలం అల్లాహ్ దాసున్ని మరియు అతని ప్రవక్తను (బుఖారీ)

అనస్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''ఒక వ్యక్తి వచ్చి ప్రవక్త పట్ల అతిగా ప్రవర్తించారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) మీరు పలుకుతున్న మాటల పట్ల ఆలోచించండి. షైతాన్ మిమ్మల్ని పొరపాట్లకు గురి చేస్తాడు. నేను అబ్దుల్లాహ్ కుమారున్ని, దేవుని దాసున్ని మరియు అతని ప్రవక్తను అల్లాహ్ సాక్షి. నా పట్ల అతిగా ప్రవర్తించటాన్ని నేను ఏ మాత్రం ఇష్టపడను. గ్రంథ ప్రజల ఈ చెడు ఆచారాలు, తిరస్కారం, సాటి కల్పించటం వంటి విషయాలకు ముస్లిములు కూడా గురయ్యారు. ముస్లిములు తమ ప్రవక్తను దైవంగా భావిస్తున్నారు. ఇతరులను అల్లాహ్‌కు సమానులుగా నిలబెడుతున్నారు. ఇది అల్లాహ్‌కి అవమానం కాదా? మరియు ప్రవక్త పట్ల అతిగా ప్రవర్తించటం కాదా ? అల్లాహ్‌ను అతని ప్రవక్తను ప్రేమించటం అంటే అతిగా ప్రవర్తింటం కాదు. అల్లాహ్ తఆలా మనందరికీ జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించుగాక (ఆమీన్)

అల్లాహ్ కి సాటి కల్పించకండి మరియు అతనిపై అభాండాలు వేయకండి.

అల్లాహ్ పై ప్రగల్భాలు అపాదాలు సృష్టించవద్దని అతనికి భార్యాబిడ్డలు కల్పించరాదని హెచ్చరించబడింది. అన్ని విషయాలలో అతనికి అతనే సాటి అతను తప్ప వేరే దైవం గాని పోషించేవాడు కాని లేడు. అతడు విశ్వ సృష్టికర్త. ఈసా (అ) అల్లాహ్ దాసులు మరియు అతని ప్రవక్త మాత్రమే ఈసా (అ) అల్లాహ్ చే వేయబడిన ఒక ఆత్మ మాత్రమే. విశ్వంలోని అందరూ అల్లాహ్ సృష్టితాలే. ఈసా (అ) తండ్రి లేకుండా జన్మించాడు. అందువల్ల అతన్ని కలిమతుల్లాహ్ అంటారు. (అరబీ....)

(అల్‌మాయిదా 5/75) ఈసా బిన్ మర్యమ్ కేవలం అల్లాహ్ ప్రవక్త మాత్రమే. అతని కన్నా ముందు కూడా ప్రవక్తలు ప్రభవించబడ్డారు. అతని తల్లి సత్యవతి, ఇద్దరూ ఆహారం తినేవారు (అరబీ..........) (ఆలి ఇమ్రాన్ 3/56), అల్లాహ్ వద్ద ఈసా ఆదమ్ వంటి వాడు అతనుమట్టితో సృష్టించబడ్డారు. (అరభీస) (21/91) ఆమె తన మానాన్ని కాపాడింది. మేము ఆమె గర్భంలో ఆత్మను ఊదాము. మేము ప్రపంచ ప్రజల కొరకు ఆమెను ఆమె కుమారున్నీ ఒక సూచనగా చేసాము. అల్లాహ్ మరియు అతని ప్రవక్త గురించి అల్లాహ్ ఒక్కడనీ అతనికి సంతానం లేరని అతనికి భార్య లేదని విశ్వసించండి. ఈసా (అ) అల్లాహ్ దాసులని మరియు అతని ప్రవక్త అని విశ్వసించండి. ఈసాను మరియు అతని తల్లిని దైవత్వం లో చేర్చకండి. అల్లాహ్ తఆలా ఇలాంటి విషయాలకు అతీతుడు (మాయిదా 72) అల్లాహ్ ని ముగ్గురిలో ఒకడని భావించకండి. అల్లాహ్ ఒక్కడే అతనికి సాటి ఎవరూ లేరు. ఇలా అనే వారు అల్లాహ్‌ను తిరస్కరించినవారౌతారు. ఇంకా అల్లాహ్‌యే ఈసాబిన్ మర్యమ్ అని అనే వారు కూడా తిరస్కారులయ్యారు.

<u>క్రైస్తవుల మూఢనమ్మకాలు : -</u>

అజ్ఞానం వల్ల క్రైస్తవుల వద్ద ఎలాంటి హద్దులు నిబంధనలు లేవు. తిరస్కారం మరియు బహుదైవారాధనలో తమ మూఢనమ్మకాల ద్వారా అంధకారంలో తచ్చాడుతున్నారు. వీరిలో కొందరు ఈసాయే అల్లాహ్ అని, మరికొందరు ఈసా అల్లాహ్‌కు సమానులు అని, మరికొందరు ఈసా అల్లాహ్ కుమారులని భావిస్తున్నారు. వీరి అభిప్రాయాలు వివిధ రకాలుగా ఉన్నాయి. వీరి వ్యక్తుల సంఖ్య కంటే వారి అభిప్రాయాలే అధికంగా ఉంటాయి.

<u>క్రైస్తవుల తెగలు :-</u> క్రైస్తవుల ప్రఖ్యాత పండితుడు సయిద్‌బిన్ బిత్‌రీఖ్ ఇలా వ్రాస్తున్నాడు. సుమారు 400 / హి లో ఒక సమావేశం జరిగింది. ఇందులో ప్రముఖ పండితులు పాల్గొన్నారు. ఈ సమావేశం ఫల్‌స్టీన్ కాలంలో ఏర్పాటు చేయబడింది. దీన్ని ఫలస్తీనా స్తాపించారు. ఇందులో 2000 కన్నా అధికంగా పాదరీలు పాల్గొన్నారు. వీరిలో విబేధాలు ఉండేవి. వీరు వివిధ వర్గాలుగా ఉండేవారు. అక్కడి రాజు అన్నిటి కంటే అధికంగా 318 వ్యక్తులు గల వర్గాన్ని ఎంచుకున్నాడు వారందరి అభిప్రాయం ఒకటిగా ఉండేది. రాజు ఈ వర్గాన్ని బలపరిచాడు. ఎందుకంటే ఆ రాజు వివేకవంతుడు మరియు దూరదృష్టి కలవాడై ఉండేవాడు ఈ 318 వ్యక్తుల వర్గం ఆధిక్యత పొందింది. వారి కోసం చర్చి ఏర్పాటు చేయబడింది. గ్రంధాలు అనువదించారు. శాసనాలు రూపొందించారు చిన్న పిల్లల బాధ్యత వారికి అప్పగించబడింది. దీన్ని అనుసరించేవారు మల్కానియులు అని పిలువబడేవారు. వారిలో కొందరు దైవం మానవునిలో లీనమైపోయాడు. వీరిలో ఒక వర్గాన్ని తిరస్కారిగా భావిస్తుంది. కాని మనం వీరందరినీ తిరస్కారిగా భావిస్తాము. అందువల్ల అల్లాహ్ తఆలా ఇందులోనే మీ క్షేమముంది. అని అన్నాడు. అల్లాహ్ ఒక్కడు అతడు భార్యా బిడ్డలకు అతీతుడు. అల్లాహ్ సృష్టికంతటినీ పాలిస్తున్నాడు. అందరూ అతన్ని సృష్టితాలు మరియు అతని దాసులు అందరూ అతని ఆధీనంలో ఉన్నారు. అతనికి మానవుల్లో నుంచి భార్యాబిడ్డలు ఎలా కాగలరు.?

(అన్ ఆమ్ , 6/15) (మర్యమ్ 88/95) వారు అల్లాహ్ పై అపాదాన్ని సృష్టిస్తున్నారు. దీని వల్ల ఆకాశంలో ప్రళయం రావచ్చు, భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్నవారంతా అల్లాహ్ దాసులు అందరు తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్ ముందు ఒంటరిగా హాజరౌతారు.

172. ఈ వాక్యంలో ఈసా (అ) గురించి క్రైస్తవుల మూఢనమ్మకాలకు వ్యతిరేకంగా అల్లాహ్ సాక్ష్యం ఇస్తున్నాడు. అతను అల్లాహ్ దాసులు తప్ప ఇంకేమి కాదు. అల్లాహ్ దాస్యం గౌరవమయిన స్థానం దానికి వారు గర్వించాలి. అల్లాహ్ తఆలా దైవదూతల గురించి కూడా వారు దాసులని సాక్ష్యమిచ్చాడు.

173. ఈ వాక్యంలో ఎవరు అల్లాహ్ దాస్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు అహంకారంగా ప్రవర్తిస్తారో వారిని తీర్పు దినం నాడు సమావేశ పరచి వారి గురించి తీర్పు చేయును.

173. వెనుకటి ఆయతుల్లో అల్లాహ్ ప్రార్థనను తిరస్కరించిన వారిని హెచ్చరించబడింది. ఈ ఆయతులో విశ్వసించిన వారికి సత్కార్యాలు చేసేవారికి శుభవార్త ఇవ్వబడింది. వారి సత్కార్యాల ఫలితం సంపూర్ణం గా ఇవ్వబడుతుంది. చివరగా అల్లాహ్ ప్రార్థన నుండి తిరస్కరించిన వారి పరిణామం తెలుపబడింది. అల్లాహ్ వారిని కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. మరియు తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ సహాయ సహకారాలు అందించలేరు.

174. తిరస్కారుల మూఢ నమ్మకాలను ఖండించిన తరువాత అల్లాహ్ మానవులందర్ని ప్రవక్త (స) ను విశ్వసించమని ఆదేశించాడు. దైవ దౌత్యాన్ని ధృవ పరిచే వాదం ముగిసిందని సత్యాన్ని ప్రస్ఫుటం చేసేవాడు రానే వచ్చాడు. అని తెలియజేసాడు

ఎవరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి కార్యాలన్నింటిలో అతన్ని నమ్ముదురో వారిని కనికరించి స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయును. మరియు వారి తరగతులను ఉన్నతంగా చేయును. వారిని రుజుమార్గం ప్రసాదించును. ఇబ్నె కసీర్ విశ్వాసుల ప్రత్యేకతను గురించి తెలుపుతు వారు ఇహలోకంలో రుజుమార్గం పై ఉంటారు. తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్ వారిని స్వర్గం చేరే మార్గాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. (తయ్‌సీరుర్రహ్మాన్)

176. కలాలా గురించి పైన పేర్కొన్నడం జరిగింది కవాలా అంటే తండ్రి లేదా కొడుకు లేని వ్యక్తి అని అర్థం. తరువాత అతని ఆస్తి గురించి ప్రస్తావించబడింది. కొందరు కలాలా అంటే కొడుకు లేని వ్యక్తి అంటే తండ్రి ఉన్నవాడు అని అంటారు. కాని ఇది సరికాదు మొదటి అర్థమే సరైనది. తండ్రి ఉండగా చెల్లెలు వారసురాలు అవదు. తండ్రి చెల్లెల్ని వారసురాలు కానివ్వడు. కాని ఇక్కడ అల్లాహ్ చెల్లెలు ఉంటే సగభాగానికి వారసురాలు అవుతుంది. అంటే కొడుకు తో పాటు అతని తండ్రి కూడా లేని వాడు.

కొడుకు అంటే కొడుకు మరియు మనవడు. ఇదే విధంగా చెల్లెలు అంటే తండ్రి ఒకరై ఉండాలి. హదీసుల్లో మాత్రం కలాలా చెల్లెలు తో పాటు కూతురు ఉంటే కూతురుకి సగం చెల్లెలుకి సగం మరియు కూతురు మరియు మనవరాలు ఉంటే కూతురికి సగం మనవరాలికి 6 వ వంతు మరియు చెల్లెలు కి మూడవ వంతు ఇవ్వబడుతుంది.

దీని వల్ల తెలిసిందేమిటంటే చనిపోయిన వారి సంతానం ఉంటే చెల్లెలుకి ఏమీ దక్కదు . ఒక వేళ కొడుకు ఉంటే ఏమీ దక్కదు ఒక వేళ కూతురు ఉంటే చెల్లెలుకి మిగిలింది లభిస్తుంది. కూతురు ఉంటే మిగిలిందాంట్లో సగం ఒకరికన్నా ఎక్కువ మంది ఉంటే మూడవ వంతు లభిస్తుంది.

ఇదే విధంగా తండ్రి కూడా లేనప్పుడు ఎందుకంటే తండ్రి, సోదరునికి దగ్గరివాడు, తండ్రి ఉన్నప్పుడు సోదరుడు వారసుడు కాడు. ఒక వేళ కలాలా స్త్రీ భర్త లేదా తల్లి లేదా సోదరుని వంతు పోగా మిగిలిందానికి సోదరుడు వారసుడౌతాడు.(ఇబ్నెకసీరు)

ఇద్దరుకన్నా అధికంగా సోదరీమణులు ఉన్నా ఇదే విధంగా చేయాలి. కలాలా వ్యక్తి ఇద్దరు లేదా ఇద్దరి కన్నా ఎక్కువ చెల్లెల్లు ఉంటే వారికి మొత్తం ఆస్తిలో 2/3 వంతు లభిస్తుంది.

అంటే కలాలా వారసులు (స్త్రీ, పురుషులు) ఉంటే ఒక పురుషునికి ఇద్దరు స్త్రీల వంతు ప్రకారం ఆస్తి పంచ పెట్టబడుతుంది.

బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్

సూరతుల్ మాయిదా

సూరతుల్ మాయిదా మదీనాలో అవతరించబడింది. ఇందులో 120 ఆయతులు మరియు 16 రుకూాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరా 15 వ రుకూలో ''మాయిదహ్'' అనే పదం వచ్చింది. మాయిదా అంటే భోజనం చేసే చాప. ఒక సారి హవారీలు ఈసా (అ) తో మీ ప్రభువు మా పై అన్న పానీయాలతో చాప ను అవతరింపజేయగలడా అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ఈసా (అ) మీరు విశ్వాసులే అయితే అల్లాహ్ కు భయపడండి. వారన్నారు మేము అందులో నుండి తింటాము. మరియు తృప్తి చెందుతాము. మీరు మాతో సత్యం పలికారని మాకు పూర్తిగా నమ్మకం కలుగుతుంది. మరియు మేము కూడా సాక్షులలో చేరుదుము. ఈసా (అ) వారితో ఇలాంటి ప్రశ్నలు వేయరాదని హెచ్చరించారు. ఎందుకంటే మోజిజా (మహిము) అవతరించబడిన తరువాత విశ్వసించక పోతే దైవ శిక్షకు గురవుతారు. వారిని నివారించారు. మరియు భయపెట్టారు. అప్పుడు వారు దానిని మానుకున్నారు.

సురేమాయిదా మొదటి వాక్యంలో కట్టుబాట్లు, హద్దులు, నిబంధనలు వివరించబడ్డాయి. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు ఓ విశ్వాసులారా ! కట్టుబాట్లను పూర్తిగా పాటించండి మానవుడు అల్లాహ్ తో కూడా ఒప్పందం చేసుకుంటాడు. అంటే అల్లాహ్‌ను ప్రార్థిస్తానని, అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపాలనే చేస్తానని మరియు అల్లాహ్ సందేశాన్ని ప్రచారం చేస్తానని యూదులు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానం భంగం చేసారు. అల్లాహ్ దానికి ప్రతీకారంగా వారి ని శపించాడు. మరియు వారిని పందులుగా కోతులుగా చేసాడు. వారిని కఠోర మనస్కులుగా చేసి వేసాడు. ఇదే అన్నిటికంటే పెద్ద శిక్ష ఎందుకంటే కఠోర మనస్కులకు రుజుమార్గం భాగ్యం కలుగదు. యూదుల వలె కాకూడదని ముస్లిములకు బోధించబడుతుంది. ఎవ్వరైనా సరే అల్లాహ్ ఆరాధనలో ఎలాంటి లోటు రానివ్వరాదు. దైవాజ్ఞల్ని తిరస్కరించరాదు. ఖుర్‌ఆన్ సందేశాన్ని దైవదాసుల్లో ప్రచారం చేయాలి. దీని వల్ల అల్లాహ్ మనల్ని కనికరిస్తాడు. మనకు సహాయం చేస్తాడు. అల్లాహ్ దయ వలన ఇహ పరలోకాల్లో సాఫల్యం పొందుతాము.

హుజైఫా (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు. ''ఎవరి చేతుల్లో నా ప్రాణం ఉందో అతని సాక్షి మీరు తప్పకుండా సత్కార్యాల గురించి ఆజ్ఞాపించండి. మరియు దుష్కార్యాల నుండి నివారించండి లేదా మీ పై అల్లాహ్ శిక్ష అవతరించును. దాన్నుండి తప్పించుకోవటానికి మీరు దుఆలు చేస్తారు కాని దుఆలు స్వీకరించబడవు. (తిర్మిజి).

అల్లాహ్ తఆలా ఖుర్‌ఆన్ లో ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు.

(ఆలి ఇమ్రాన్ 11) మానవులకు మార్గం చూపటానికి వారి సంస్కరణకూ రంగంలోకి తీసుకురాబడిన ఉత్తమ సమాజం మీరే. మీరు మంచిని ఆజ్ఞాపిస్తారు. చెడు నుండి ఆపుతారు. (ఆలి ఇమ్రాన్ 11) ఈ వాక్యంలో ముస్లిం వర్గాన్ని ఉత్తమ సమాజంగా పేర్కోనబడింది. ఎందుకంటే మీరు మంచిని ఆజ్ఞాపిస్తారు. చెడు నుండి నివారిస్తారు. యూదులు చెడును చూసే వారు కాని చెడు నుండి నివారించే వారు కారు అందువల్లే వారిని అల్లాహ్ శిక్షించాడు. మరియు వారిని శపించాడు. ముస్లింలందరూ సందేశ ప్రచారంలో పాల్గోనాలి. ప్రతి ఒక్కరూ ధనం ద్వారా, జ్ఞానం ద్వారా సమయం ద్వారా అనేక రకాలుగా అందరూ కలసి, ధర్మ ప్రచారం చేయాలి.

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు.

بَلِّغُوا عَنِّی وَلَوْ آيَةً

ఎవరికైనా ఒక్క విషయం గుర్తున్నా ఇతరులకు తెలియజేయండి.

ఈనాడు ముస్లిములు అవమానాలకు గురవుతున్నారు. అత్యాచారాలకు గురవుతున్నారు. అనేక బాధలకు గురవుతున్నారు. ఇంకా అల్లాహ్ వైపు నుండి ఎలాంటి సహాయం రావటంలేదు దానికంతటికీ మూలకారణం మనం అల్లాహ్ ధర్మాన్ని వదలి వేయటమే దాన్ని తిరస్కరించటమే అందువల్లే అల్లాహ్ ఎలాంటి సహాయం చేయుట లేదు.

<u>మాయిదా ప్రత్యేకత</u> : - పదిహేనవ రుకూలోని ఒక వాక్యంలో మాయిదా పదం వచ్చింది. అందువల్లే దీనికి ఈ పేరు వచ్చింది. ఈ సూరాలో 15 రుకూ లు మరియు 120 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇది మదీనా లో అవతరించబడింది. రసూలుల్లాహ్ అనే ఒంటె పై ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు ఈ సూరా అవతరించబడింది. దైవ వాణి అవతరించబడినపుడు బరువు పెరిగిపోయేది. ఒంటె భరించలేక పోయింది. ప్రవక్త (స) కిందికి దిగిపోయారు సూరేబఖరా సూరే ఆలె ఇమ్రాన్ రెండు ఒకే అంశానికి చెందినవి. వీటిలో చాలా వరకు ఆదేశాలు నమ్మకాల ధర్మాల గురించే వివరించడం జరిగింది ఏకత్వం, తీర్పు దినం మొదలైనవి సూరేనిసా మాయిదాలలో ఒకే అంశం గురించి వివరించబడింది అంటే ఇతర ఆదేశాల ధర్మాలు నమ్మకాల గురించి కొంతవరకే ఉంది.

యూదులు మరియు క్రైస్తవులూ ఒప్పందాన్ని భగ్నం చేసినట్లు మీరు చేయకండి ముస్లిములు అల్లాహ్ తో చేసిన ఒప్పందాన్ని పూర్తి చేయాలి. హరామ్ నెలలు అంటే రజబ్ జీఖఅదహ్ జిల్‌హిజ్జహ్ ముహర్రమ్ నెలలను గౌరవించాలి మరియు అల్లాహ్ చిహ్నాలను గౌరవించాలి. చివరికి ఇహ్రామ్ స్థితిలో వేట కూడ నిషేధించబడింది తిరస్కారుల, విగ్రహారాధకుల శతృత్వం వల్ల అల్లాహ్ చిహ్నాలను అగౌరవపర్చకండి.

<u>ప్రత్యేకఅంశం</u> :- దీని పరంపర సూరేబఖరా నుండి మొదలై ఈసూరాతో ముగుస్తుంది. ఇందులో సంపూర్ణ షరీఅత్‌తో పాటు దైవాజ్ఞలు, విధులు, నియమాలు, కట్టుబాట్లు స్థాపన ప్రోత్సహించబడింది. షరీఅత్ ను పరిపూర్ణం గావించటానికి వ్యక్తిత్వ సామూహిక, విషయాల గురించి ఆదేశాలు వివరించడంతో పాటు విశ్వాసులను దైవంతో తమ ఒప్పందం పై స్థిరంగా ఉండటాన్ని తాకీదు చేయబడింది. ఈ విషయంలో యూదులు, క్రైస్తవులలా కాకూడదని హెచ్చరించబడింది. వాళ్ళు వాగ్దాన భంగం, కట్టుబాట్లును అధిగమించారు. దీనితోబాటు నూతన ఆచారాలను సృష్టించారు. ఇందులో వీటన్నిటి గురించి బోధించటం జరిగింది ధార్మిక కట్టుబాట్లను గౌరవించాలని యూదుల క్రైస్తవులలాకాకూడదని హెచ్చరించబడింది.

ఆయత్ 1-10

(1) ఓ విశ్వాసులారా ! కట్టుబాట్లను పూర్తిగా పాటించండి. మీ కొరకు పశువుల్లాంటి జంతువులన్నీ ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి. క్రింద మీకు తెలుపబోయేవి తప్ప. ఇహ్రామ్ స్థితిలో వేటను ధర్మ సమ్మతం చేసుకోకండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ తన ఇష్టం వచ్చినట్లు ఆజ్ఞాపిస్తాడు.

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ (١١٢) (٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۚ أُحِلَّتْ لَكُم
بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي
الصَّيْدِ وَأَنتُمْ حُرُمٌ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ①
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا

(2) విశ్వసించిన జనంలారా ! దైవ చిహ్నాలను అగౌరవపర్చకండి. నిషిద్ధ మాసాలలో ఏ మాసాన్నీ ధర్మసమ్మతం చేసుకోకండి. ఖుర్బానీ పశువులపై చెయ్యి చేసుకోకండి అల్లాహ మొక్కుబడికి సూచనగా మెడలలో పట్టడలు కలిగి ఉన్న జంతువులను ముట్టుకోకండి. తమ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని ఆయన సంతోషాన్ని అన్వేషిస్తూ పవిత్రగృహం (కాబా) వైపునకు పోయేవారి జోలికి పోకండి. కానీ ఇహ్రామ్ స్థితి సమాప్తమయిన తరువాత మీరు వేటాడవచ్చు. మిమ్మల్ని మస్జిదెహరామ్ కు పోనివ్వకుండా ఒక వర్గం వారు నిరోధించారని వారిపై ఆగ్రహించి ఆవేశంలో మీరూ వారిపై అనుచితమైన దౌర్జన్యానికి పాల్పడకండి. కాని మంచికి దైవభక్తికి సంబంధించిన పనులలో అందరితోనూ సహకరించండి.పాపకార్యాలలో అత్యాచారాలలో ఎవరికీ సహకరించకండి. అల్లాహ కు భయపడండి ఆయన శిక్ష చాలా కఠినమైనది. (3) మీకు ఇవి నిషేధించబడ్డాయి. మృత పశువు, రక్తము, పందిమాంసము, అల్లాహ పేరుతో కాక మరెవరి పేరుతోనైనా ''జబహ'' చెయ్యబడిన పశువు. ఊపిరాడక లేక గాయపడి, పై నుండి పడి లేదా దేన్నయినా ఢీకొని లేదా క్రూరమృగం చీల్చగా మరణించిన జంతువు. సజీవంగా ఉండి మీరు జబహ చేసినది తప్ప బలిపీఠం పై వధించబడినది. ఇకా పాచికల ద్వారా అదృష్టం తెలుసుకోవటం కూడా మీకు నిషేధించబడింది. ఇవన్నీ పాపకృత్యాలు ఈనాడు అవిశ్వాసులు మీ ధర్మం గురించి పూర్తిగా ఆశలు వదులుకున్నారు. కనుక మీరు వారికి భయపడకండి నాకు భయపడండి. ఈనాడు నేను మీ ధర్మాన్ని మీ కొరకు పరిపూర్ణం చేసాను. మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తి చేసాను. మీ కొరకు ఇస్లామ్ నుమీ ధర్మంగా అంగీకరించాను. అయితే ఎవరైనా ఆకలి వల్ల గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో పాపం వైపునకు మొగ్గకుండా వీటిలోని ఏ వస్తువునైనా తిన్నట్లయితే అల్లాహ క్షమించేవాడు. కరుణించేవాడు. (4) ప్రజలు త కొరకు ఏది హలాలు చెయ్యబడింది అని అడుగుతున్నారు. ఇలా భోధించు పరిశుభ్రమైన వస్తువులన్నీ మీ కొరకు హలాల్ చెయ్యబడ్డాయి. మీరు శప్పదు ఇచ్చిన వేట జంతువులు దేవుడు మీకు ప్రసాదించిన జ్ఞానం ఆధారంగా మీరు వేటాడే తర్ఫీదును ఇచ్చేవి. అవి మీ కొరకు పట్టిన జంతువును కూడా

الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا
آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ
وَرِضْوَانًا ۚ وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا ۚ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَنَآنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن
تَعْتَدُوا ۘ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا
عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ۝ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ
الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ
وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَ
أَن تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ۚ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ الْيَوْمَ يَئِسَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِن دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ ۚ
الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ
فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ ۙ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ۝ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ ۖ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ
الطَّيِّبَاتُ ۙ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ
مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ ۖ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا
اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝
الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ ۖ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ ۖ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ
غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ ۗ وَمَن يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ۝

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى
الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوْا وُجُوْهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوْا بِرُءُوْسِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِ ؕ وَاِنْ
كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوْا ؕ وَاِنْ كُنْتُمْ مَّرْضٰۤى اَوْ عَلٰى
سَفَرٍ اَوْ جَآءَ اَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَآئِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ
النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوْا مَآءً فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا طَيِّبًا
فَامْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ وَاَيْدِيْكُمْ مِّنْهُ ؕ مَا يُرِيْدُ اللّٰهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ حَرَجٍ وَّلٰكِنْ يُّرِيْدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ۝ وَاذْكُرُوْا
نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيْثَاقَهُ الَّذِيْ وَاثَقَكُمْ بِهٖۤ ۙ
اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ؗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ لِلّٰهِ شُهَدَآءَ بِالْقِسْطِ ؗ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰۤى اَلَّا تَعْدِلُوْا ؕ اِعْدِلُوْا هُوَ اَقْرَبُ
لِلتَّقْوٰى ؗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ۝
وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۙ لَهُمْ
مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ عَظِيْمٌ ۝ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا
بِاٰيٰتِنَاۤ اُولٰۤئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ۱۰

మీరు తినవచ్చును. కాని దానిపై అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించండి. అల్లాహ్ శాసనాన్ని ఉల్లంఘించేందుకు భయపడండి. లెక్క తీసుకోవటంలో అల్లాహ్‌కు ఎంతో సేపు పట్టదు. (5) ఈనాడు మీ కొరకు పరిశుభ్రమైన వస్తువులన్నీ హలాల్ చెయ్యబడ్డాయి గ్రంథ ప్రజల భోజనం మీకు మీ భోజనం వారికి ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి మంచి నడవడి గల స్త్రీలు కూడా మీకు హలాల్, వారు విశ్వాసుల వర్గానికి చెందిన వారైనా లేక మీకు పూర్వం గ్రంథం పొందిన జాతులకు చెందిన వారైనా సరే కాని మీరు వారి మహరును చెల్లించి వివాహం చేసుకొని వారికి రక్షకులు కావాలి. అంతేగాని వారితో కామక్రీడలకు పాల్పడటం గాని దొంగచాటు సంబంధాలను పెంచుకోవటం గాని చెయ్యరాదు. విశ్వాస వైఖరిని అవలంభించటానికి తిరస్కరించేవాడు తన జీవితంలో సాధించినదంతా వ్యర్థం అవుతుంది. ఇంకా అతడు పరలోకంలో దివాలా తీస్తాడు. (6) ఓ విశ్వాసులారా ! మీరు నమాజు కొరకు, సిద్ధమైనప్పుడు మీ ముఖాలను చేతులను మోచేతుల వరకు ప్రక్షాళనం చేసుకోండి. తలపై చేతులతో తుడుచుకోండి. కాళ్ళను చీలమండల, వరకు కడుక్కోండి. మీరు అపరిశుద్ధంగా ఉంటే స్నానం చేసి పరిశుద్ధులవ్వండి మీరు గనుక అనారోగ్యంగా ఉన్నా లేదా ప్రయాణ స్థితిలో ఉన్నా లేదా మీలో ఎవరైనా కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని వస్తే లేదా మీరు స్త్రీలనుముట్టుకుంటే అప్పుడు నీరు లభించని పక్షంలో పరిశుభ్రమైన మట్టితో విధి నిర్వహించండి. దానిపై చేతులతో కొట్టి మీ ముఖాలపై చేతులపై తుడుచుకోండి. మీకు కష్టం కలిగించటం అల్లాహ్ ఉద్దేశ్యం కాదు. ఆయన మిమ్మల్ని పరిశుద్ధపరచగోరుచున్నాడు. మీ పై తన అనుగ్రహాన్ని పూర్తి చేయగోరుచున్నాడు. మీరు కృతజ్ఞులవుతారని. (7) అల్లాహ్ మీకు అనుగ్రహించిన వరాన్ని గుర్తుచేసుకోండి. ఆయన మీ నుండి తీసుకున్న ధృఢమైన ప్రమాణాలన్ని మరువకండి. అప్పుడు మీరు ఇలా అన్నారు మేము విన్నాము. విధేయులమయ్యాము. అల్లాహ్ కు భయపడండి. అల్లాహ్ హృదయాలలో ఉన్న మర్మాలు కూడా తెలిసినవాడు. (8) ఓ విశ్వాసులారా ! అల్లాహ్ కొరకు సత్యం పై స్థిరంగా ఉండండి. న్యాయానికి సాక్షులుగా ఉండండి. పరవర్గంతో ఉన్న వైరం కారణంగా మీరు ఆవేశానికి లోనయి న్యాయాన్ని త్యజించకండి. న్యాయం చెయ్యండి. ఇది దైవ భక్తికి సన్నిహితమైనది. అల్లాహ్ కు భయపడండి. మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. (9) విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారికి, వారి పాపాలకు క్షమాభిక్ష మరియు గొప్ప బహుమానం లభిస్తాయని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేసాడు. (10)కాని అవిశ్వాసానికి 2
పాల్పడేవారు, అల్లాహ్ ఆయతులను నిరాకరించేవారు నరకానికి పోతారు.

వెనుకటి ఆయతులలో ముస్లిములకు ఒక సంపూర్ణ ధర్మం ఇవ్వబడిందని వారిపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం పూర్తి అయ్యిందని మరియు దాన్నే ఎంచుకోవడం జరిగిందని తెలుపబడింది. ఈ ఆయతుల్లో ముస్లిములకు వరాలను గుర్తు చేసుకోవాలని కృతజ్ఞులై ఉండాలని అంటే ఇస్లాం ఆదేశాలను పాటించాలని ఆదేశించబడుతుంది. ఇంకా యూదులు మరియు క్రైస్తవులతో మీరు కూడా ఇస్లాం వెలుగు నుండి లాభం పొందండి. మరియు తమ మూఢాచారాలను దూరం చేయమని భోధించబడుతుంది.

ఇమామ్ రాగిబ్ ఇలా అంటున్నారు :- అన్ని రకాల ఒప్పందాలు ఆజ్ఞలుగా పరిగణించబడతాయి. ఇవి మూడు రకాలుగా ఉన్నాయి. (1) మానవునికి అల్లాహ్‌కి మధ్య సంబంధం ఉదా :- విశ్వాసం, విధేయత ధర్మా ధర్మాలకు కట్టుబడి ఉండుట. (2) మానవునికి అతని మనసుకు మధ్య సంబంధం మొక్కుబడి, ప్రమాణం, (3) ఒక వ్యక్తికి మరొక వ్యక్తికి మధ్య సంబంధం. ఇందులో అన్ని రకాల ఒప్పందాలు వస్తాయి. ఇద్దరు వ్యక్తుల లేదా రెండు వర్గాల, లేదా రెండు దేశాల మధ్య ఉండే సంబంధాలు.

వివరణలు 1 -10

(1) అల్లాహ్ తఆలా ఈ ఆయతులో ముస్లిములనుద్దేశించి అయిదు విధులను గురించి వివరించాడు. (1) ఒప్పందాలు, కట్టుబాట్లును దృష్టి లో ఉంచుకోవాలి. (2) పశువుల మాంసం ధర్మ సమ్మతం (3) కొన్ని పశువుల మాంసం ధర్మ సమ్మతం కాదు అని ముందు వస్తాయి. (4) ముహ్‌రిమ్ హరమ్ సరిహద్దుల్లో వేట నిషేధం (5) ముహ్‌రిమ్ కాని కొరకు హద్దుల వెలుపల వేటాడటం, 'ఉఖుద్' అనే ఈ పదం సామాన్యమైనది. అంటే మానవులపై విధించిన సమస్త ఆజ్ఞలు, మరియుసమాజం లో మానవుల కొరకు నియమించబడిన వ్యవహారాల ఆదేశాలు బహీమ అనేది ప్రతి మేసే ప్రతి చాతుష్పానికి వర్తిస్తుంది. అంటే ఇది ఒంటె, ఆవు, గొర్రె మేకలకు వర్తిస్తుంది. ఇబ్నే అబ్బాస్ మరియుహసన్ బస్రీ దీన్నే సమర్థిస్తున్నారు. అంటే మీ కొరకు, ఈ జంతువులు సింహం, పులి గోర్లు ఉన్న జంతువులకు వర్తించదు. ఖుర్‌ఆన్ హదీసులు ప్రస్తావించిన వాటిని తినటం ధర్మసమ్మతం అవుతుంది. ఉదా : - జింక, అడవి గాడిదమొదలైనవి (145) లో ఇలా ఆదేశించబడింది

قُلْ لَّا اَجِدُ فِىْ مَا اُوْحِىَ اِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلٰى طَاعِمٍ يَّطْعَمُهٗۤ اِلَّاۤ اَنْ يَّكُوْنَ مَيْتَةً

ఓ ప్రవక్తా ఇలా పలకండి వహీ ద్వారా నాకు ఇవ్వబడిన గ్రంధంలో ఇందులో ఏదీ నిషిద్ధం కాదు ఒక్క చనిపోయిన జంతువు తప్ప ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు.

يحرم كل ذى ناب من السبع ومخلب من الطير (مسلم، احمد، ترمذی)

ప్రతి గోర్లు ఉన్న క్రూర జంతువు మరియు అడవి పక్షులు నిషేధించబడ్డాయి. దీని వల్ల తెలిసిందేమిటంటే ఇది తప్ప మిగతావి అన్నీ ధర్మ సమ్మతం అని అర్థం. కొంత మంది సహాబీలు ఈ ఆయత్ ద్వారా జబహ్ చేయబడిన జంతువు గర్భంలో ఉన్న బిడ్డను కూడ ధర్మసమ్మతంగా భావించారు.

3

అంటే ఏ జంతవుల గురించి ఖుర్ఆన్ మరియు సున్నత్‌లోనిషేథం వివరించబడిందో అవి ఇందులోకి రావు.సూరేమాయిదా వాక్యం

(3) లో వివరించబడింది. మరియు ప్రవక్త (స) వివరించినవి నిషేధించబడ్డాయి.

ఈ వాక్యం ద్వారా అర్థమయ్యేదేమిటంటే ప్రవక్త (స) యొక్క ప్రతీ ఆజ్ఞ దైవ గ్రంథం పరిధిలోనికి వస్తుంది. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స) నిషేదించిన జంతువులు పక్షులు, ఏకగ్రీవంగా పండితులందరు ఏకీభవిస్తున్నారు. ఒక హదీసులో ఒక వ్యక్తి వచ్చి ప్రవక్త (స) తో ఇలా అన్నాడు ఓ ప్రవక్తా ! నా కొడుకు ఫలానా ఇంట్లో పని చేస్తున్నాడు. అతని భార్యతో వ్యభిచారం చేసాడు. దీన్ని గురించి తీర్పు తెలుపండి. మీ మధ్య దైవ గ్రంథం ప్రకారం తీర్పు చేస్తాను. అయితే దీన్ని గురించి ఖుర్ఆన్‌లో ఎలాంటి ఆధారాలు లేవు అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు ఇహ్‌రామ్ స్థితిలో వేట నిషేధించబడింది. ఆ తరువాత ఇలా అన్నారు. అల్లాహ్ ఎలా కోరితే అలా ఆజ్ఞాపిస్తాడు. ఎందుకంటే అతను సర్వాధికారి. అందువల్లనే అల్లాహ్ అ జ్ఞానకాలపు ఆచారాలకు వ్యతిరేకంగా ఆజ్ఞాపించాడు. (తైసిరుర్రహ్మాన్)

రెండవ వాక్యం : రెండవ ఆయత్‌లో అల్లాహ్ చిహ్నాలను గౌరవించండని విశ్వాసులకు తాకీదు చేయబడింది. చిహ్నాల గురించి మౌదూదీ గారు ఇలా వ్రాస్తున్నారు. ఒక విధానానికి లేక ఒక విశ్వాసానికి లేక ఒక ఆలోచన ఆచరణ ల పంథాకు ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రతి వస్తువు దాని యొక్క చిహ్నం షిఆర్ అనబడుతుంది. ప్రభుత్వం పతకాలు, సైన్యం, పోలీసులు, మొదలైన వారి యూనిఫారము, నాణేలు, కరెన్సీ నోట్లు, స్టాంపులు ప్రభుత్వాల చిహ్నాలు చర్చి బలిపీఠం శిలువ క్రైస్తవ మతానికి చిహ్నాలు పిలకజుట్టు జంధ్యం దేవాలయం బ్రాహ్మణత్వం చిహ్నాలు ఒక వేళ ఒక వ్యక్తి ఒక వ్యవస్థ చిహ్నాలలోని దేనినయినా అవమానపరిస్తే అతడు అసలు ఆ వ్యవస్థ పట్ల శతృత్వం కలిగి ఉన్నాడని సూచిస్తుంది. ఈ అన్ని విధానాలు తమ తమ అనుయాయులను తమ చిహ్నాలను గౌరవించండి అని కోర్తాయి. అల్లాహ్ చిహ్నాలు అంటే బహు దైవారాధన అవిశ్వాసం నాస్తికత్వాలకు ప్రతికూలంగా స్వచ్ఛమైన దైవభక్తి ప్రతిబింబాలైన సమస్త సంకేతాలు నిదర్శనాలు అని భావం. అవిశ్వాసులు ముస్లిములను కాబాను సందర్శించకుండా నిరోధించారు. ముస్లిములను హజ్ కు కూడా పోకుండా చేసారు. అందుకని ఇస్లామీయ రాజ్య సరిహద్దులకు దగ్గరగా ఉన్న అవిశ్వాస జాతుల మార్గాలను మనం కూడా మూసి వేయ్యాలి. హజ్ కాలంలో వారి యాత్రికుల బృందాలపై మెరుపు దాడులు చెయ్యడం ప్రారంభించాలి. అని అభిప్రాయం ముస్లిములకు కలిగింది కాని, అల్లాహ్ ఈ ఆయత్‌లు అవతరింపజేసి వారిని ఆ అభిప్రాయాన్ని వెనక్కి తీసుకునేలా చేసాడు.

మూడవ ఆయత్: ధర్మ విరుద్ధంగా పదును లేని మరియు ఇతర పద్ధతుల ద్వారా జబహ్ చేయుట నిషేధించబడింది. అజ్ఞానకాలంలో జంతువు చనిపోయే వరకు కర్రతో కొట్టేవారు ఆ తరువాత దాన్ని తినేవారు దాన్ని ఖుర్ఆన్ ''మౌఖా'' అని పేర్కొంటూ నిషేధించింది (ఇబ్నె కసీర్).

ఏ జంతువైనా ఇతర పద్ధతులుకు గురి అయి ఇంకా ప్రాణంతో ఉంటే దాని ధర్మసమ్మతంగా జబహ్ చేయండి ఇది నిషిద్ధంకాదు. (ఖుర్తుబీ)

ధర్మసమ్మతం అంటే బిస్మిల్లాహ్ అల్లాహు అక్బర్ అని పలికి పదునైన దానితో మెడ క్రింది భాగం నుండి జబహ్ చేసి రక్తాన్ని ప్రవహింపజేయాలి. హదీసులు జబహ్ అంటే మెడ క్రింది భాగంలో మరియు ఆ తరువాత ఇతర ఏ భాగం నుండయినా రక్తాన్ని ప్రవహింపజేస్తే అది ధర్మ సమ్మతం అవుతుంది. (ఖుర్తుబీ)

నుసుబ్ అంటే దైవేతరులకు మొక్కుబడిని సమర్పించుకోవటానికి ప్రజలు ప్రత్యేకించుకున్న స్థలాలు అని భావం అక్కడ రాతి విగ్రహం లేదా కొయ్య విగ్రహం కాని ఉన్నా సరే లేకపోయినా సరే. ఒక మహనీయునికి లేదా ఒక దేవతకి సమర్పించటానికి ప్రత్యేక విశ్వాస సంబంధం ఉంటుంది. ఇటువంటి స్థలాల్లో జబహ్ చెయ్యబడిన లేక బలి చెయ్యబడిన జంతువు కూడా నిషిద్ధం.

కొందరు శాస్త్రవేత్తలు అల్అజ్లామ్ అంటే అదృష్టాన్ని పరీక్షించే (బాణాలు) అమ్ములు అజ్ఞానకాలంలో ఏ పని చేయాలన్నా ముందు ఆ బాణాల ద్వారా ఎంచుకొని చేసేవారు. దీన్నే ఈనాడు లాటరీ అంటారు. ప్రతి వ్యవహారంలో వాళ్ళు బాణాలు ఉపయోగించే వారు ఇదే విధంగా చదరంగం, జ్యోతిషం కూడా నిషేధించబడ్డాయి.

అంటే ఇప్పుడు మీ పరిస్థితి బాగుంది. మీ శత్రువులు బలహీనులయ్యారు వారు దీన్నుండి నిరాశ చెందారు. వారికి అల్లాహ్ ధర్మాన్ని ఏ మాత్రం హాని కలిగించలేరని తెలిసిపోయింది. ఈనాడు అంటే హజ్జతుల్ విదా (హి10) అరఫా రోజు ఈ రోజే ఈ వాక్యం అవతరించింది. (ఖుర్తుబీ)

ధర్మాన్ని సంపూర్ణంగావించడమంటే దాని ఆదేశాలు నియమాలు విధులు పూర్తిగా వివరించడం తిరస్కారాన్ని విగ్రహారాధనను రూపుమాపి ధర్మాన్ని పూర్తి చేయడం అని అర్థం. (ఇబ్నె కసీర్)

ప్రవక్త (స) ఈ వాక్యం అవతరించిన 81 దినములు సజీవంగా ఉన్నారు. తరువాత మరణించారు. ఈ వాక్యం తరువాత వడ్డీ గురించి, కలాలా ఆయతులు అవతరించబడ్డాయి. అని కొందరు శాస్త్రవేత్తలు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. ఈ విధంగా ధర్మంలో అధిక భాగాన్ని వివరించడం జరిగింది. (ఇబ్నె కసీర్)

<u>నాల్గవ వాక్యం :</u> ప్రజలు మూఢాచారాలకు, వ్యవహార పద్ధతులకు అలవాటు పడి ఉండేవారు. అందువల్లనే మాటి మాటికీ ప్రశ్నించేవారు మా కొరకు ఏ ఏ వస్తువులు ధర్మ సమ్మతం చేయబడ్డాయి అని, ఈ ఆయత్లో ''మీ కొరకు పరిశుద్ధ వస్తువులన్నీ ధర్మ సమ్మతం చేయబడ్డాయి. అపరిశుద్ధ పదార్థాలు నిషేధించబడ్డాయి వేట జంతువును వేట కొరకు విడిచేటప్పుడు అల్లాహ్ పేరు స్మరించండి. ఒక వేళ వేట సజీవంగా దొరిగితే దాన్ని జబహ్ చేసి తినవచ్చును. అయితే చనిపోయినా తినవచ్చును.

<u>అయిదవ వాక్యం :-</u> గ్రంథ ప్రజల భోజనంలో వారు జిబహ్ చేసింది మీకు ధర్మ సమ్మతం మీ భోజనం వారికి వారి భోజనం మీ కొరకు ధర్మ సమ్మతం చేయబడ్డాయి. ఇంకా వారి స్త్రీలను మాత్రమే వివాహం చేసుకునే అనుమతి ఇవ్వబడింది.

(6) సయిద్ బిన్ జైద్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు. ''ఎవరు వుజూ కి ముందు బిస్మిల్లాహ్ పఠించరో వారి వుజూ అవదు'' (తిర్మిజి). ముఖం కడుక్కోవటంలో పుక్కిలించి ఉమ్మటం ముక్కును పరిశుభ్రం చెయ్యటం కూడా చేరి ఉన్నాయి. దీనికి హాదీసుల ద్వారా సాక్ష్యాలు ఉన్నాయి. ఇదే విధంగా గడ్డం ఖిలాల్ కూడా చేయాలి. మెడ మసహ్ చేయటానికి సున్నత్ ద్వారా ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. చెవుల మసహ్ చేయాలి. ఒక వేళ తలపై ఏదైనా (టోపీ, పగిడి) ఉంటే వాటి పై నుండే మసహ్ చేయాలి. అలీ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ప్రవక్త (స) ప్రయాణీకులకు మూడు (ముస్లిమ్).

కాళ్ళు చీలమండల వరకు కడుక్కోవాలి ఇంకా వుజూ లో ఏ భాగాన్ని కూడా మూడుసార్లు కంటే ఎక్కువగా శుభ్రపరచరాదు. పండితులు అపరిశుభ్రతను రెండు విధాలుగా విభజించారు. హదసె అస్గర్'' అంటే అపాన వాయువు వెడలినా, కాలకృత్యాల తర్వాత తప్పనిసరి అవుతుంది. వుజూ ద్వారా పరిశుభ్రత లభిస్తుంది.

''హదసెలక్బర్'' దీన్ని సంభోగస్థితి అని కూడా అంటారు. స్ఖలనం, భార్యతో సంభోగం, బహిష్టు ప్రసవం తరువాత స్థి తి స్నానం ద్వారా పరిశుభ్రత పొందాలి.

ఉమర్ (ర) ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''ఒక వ్యక్తి వుజు చేసాడు అతని కాళ్లపై గోరంత స్థలం కడక్కుండా వదలివేసాడు. ప్రవక్త (స) చూసారు అతని తో ఇలా అన్నారు. వెళ్ళు సరిగ్గా వుజూ చేసిరా''. అతను వెళ్ళి సరిగ్గా వుజూ చేసి నమాజ్ చదివాడు. (ముస్లిమ్) అయ్యూబ్ అన్సారీ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు.'' ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు. మీలో ఎవరూ కాలకృత్యాల సమయంలో ఖిబ్లా వైపు తిరిగి కూర్చోకండి, అంటే ఉత్తర లేదా దక్షిణ దిశల వైపు తిరిగి కోర్చోండి. (బుఖారీ, ముస్లిం) అనారోగ్యంగా ఉన్నా లేదా నీళ్ళు దొరక్కపోయినా తయమ్ముమ్ చేసుకోండి. దీని పద్ధతి హదీసులో వివరంగా ఉంది. అమ్మార్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ప్రవక్త (స) తన చేతులను నేలపై ఒకసారి కొట్టారు. వాటిపై ఊది కుడిచేతిని ఎడమ చేత్తో , ఎడమ కూడిచేత్తో తుడుచుకున్నారు. ఇంకా చేతులతో ముఖాన్నీ తుడుచుకున్నారు. (బుఖారీ) ఇది ఇస్లాం అనుగ్రహం ఇస్లాం మనకు జీవించే పద్ధతిని నేర్పింది. శత్రువులను మిత్రులుగా మార్చివేసింది. (తైసిరుల్ ఖుర్ఆన్ మాయిదహ్ 6)

(7) ఇస్లాం, ప్రవక్త (స) ముస్లిముల కొరకు మహా అనుగ్రహాలు :

అల్లాహ్ తఆలా తన అనుగ్రహాలను గుర్తు చేస్తూ మీ కొరకు గొప్ప ధర్మాన్ని, మహా ప్రవక్త (స) ని ఏర్పాటు చేసి మీ వద్దకు పంపామని వివరిస్తున్నాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్‌కి మీకు మధ్య ఉన్న ఒప్పందాన్ని కూడా అంటే ప్రవక్త ని అనుసరించుట, అతనికి సహాయం చేయుట అతని ధర్మాన్ని విశ్వసించుట, దాని ప్రచారం చేయటం గుర్తు చేస్తున్నాడు. ఇస్లాం స్వీకరించేటప్పుడు ఒక ముస్లిం మేము విశ్వసిస్తున్నాము. మీ మాటలు వింటాము మరియు వాటిపై అమలు చేస్తాము. అని వాగ్దానం చేసేవారు. సహాబాలు ప్రవక్త (స) మాటలు విని వాటిపై అమలు చేస్తామని వాగ్దానం చేసేవారు. అవి వారికి అర్థమయినా అర్థమవక పోయినా సరే ప్రాతినిధ్యం విషయంలో ప్రతినిధితో ఎలాంటి వైరం తలపెట్టేవారు కారు (అల్‌హదీద్ 57, 8) మీ ప్రవక్త మీ ప్రభువును విశ్వసించమని సందేశం ఇస్తున్నాడు. మరి మీరెందుకు విశ్వసించటం లేదు ఒక వేళ మీరు విశ్వసించకపోతే మీరు విశ్వాసులే అయితే మీ నుండి వాగ్దానం

కూడా తీసుకోబడింది. యూదుల నుండి ప్రవక్త (స) ని అనుసరిస్తామని మరియు అతని ధర్మాన్ని పాటిస్తామని వారి నుండి వాగ్దానం తీసుకోబడిందని గుర్తు చేయడం జరిగింది. మరెందుకు అతన్ని విశ్వసించటం లేదు. ఎల్లప్పుడు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండాలని ఇంకా మనసులో మెదిలే ఆలోచనల్ని కూడా అల్లాహ్ కు తెలుస్తాయని మీ ఎలాంటి రహస్యాలయినా అతనికి తెలియకుండా ఉండవని హెచ్చరించబడింది.

(8) న్యాయంగా సాక్ష్యం ఇవ్వాలి :- ఓ విశ్వాసులారా ! ప్రజల సంతుష్టి కొరకు లేక పేరు ప్రఖ్యాతుల కోసం కాక అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకు సత్యం పై స్థిరంగా ఉండండి. అధర్మంగా కాకుండా న్యాయంగా సాక్ష్యం ఇవ్వండి, నోమాన్ బిన్ బషీర్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''మా తండ్రి గారు నాకు ఒక బహుమానాన్ని ఇచ్చారు. దీనికి మా ఉమ్రహ్ బిన్ లో తెలవాహహ్ ఇష్టపడలేదు. మా వ్యవహారం ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళింది. అతను (స) మా నాన్న గారితో ''నీవు పిల్లలందరికీ ఇచ్చేవా అని అడిగారు అతను లేదు అని సమాధానమిచ్చాడు. అప్పుడు రసూలుల్లాహ్ అల్లాహ్ కి భయపడు సంతానంతో న్యాయంగా వ్యవహరించు నేను అధర్మం గురించి సాక్షిగా ఉండను అని అన్నారు. చివరికి మా నాన్న గారు నాకిచ్చిన బహుమానాన్ని తిరిగి తీసుకున్నారు. (బుఖారీ ముస్లిం).

ఒక వర్గంతో ఉన్న వైరం కారణంగా మీరు ఆవేశానికి లోనయి న్యాయాన్ని త్యజించకండి. న్యాయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకోండి. స్నేహితులైనా శత్రువులైనా, తమ వారైనా పరాయి వారైనా, చిన్న వారైనా పెద్దవారైనా పేద వారైనా ధనవంతులైనా న్యాయం, ధర్మం దైవభీతికి సన్నిహితమైనవి. అధర్మం దైవ భీతి పరిధిలోనిది రాదు. అల్లాహ్ ఇంకా ఇలా ఆదేశించాడు. ''అల్లాహ్ కు భయపడండి మీ ప్రతి ఒక్క వ్యవహారం అల్లాహ్ కు తెలుసు అని గుర్తుంచుకోండి. అల్లాహ్ మీకు ప్రతి ఫలం లేదా శిక్షకు గురి చేస్తాడు.

9. స్వర్గం శుభవార్త : అల్లాహ్ ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి వారి పాపాలకు క్షమాభిక్ష వారికి గొప్ప బహుమానం లభిస్తాయని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేసాడు. స్వర్గం అనేది సత్కార్యాల వల్ల లభించదు. అది అల్లాహ్ దయ వల్ల లభిస్తుంది. అతని దయ సత్కార్యాల వల్ల లభిస్తుంది. సత్కార్యాలైనా, స్వర్గమయినా అన్నీ అతని వైపు నుండే.

10. అవిశ్వాసులకు నరక శిక్ష :- అవిశ్వాసానికి పాల్పడేవారు అల్లాహ్ ఆయతులను నిరాకరించేవారు. నరకానికి పోతారు. ఇదే అల్లాహ్ న్యాయం, ధర్మం, వివేకం ఇందులో ఎలాంటి అత్యాచారము లేదు ఆజ్ఞాపించేవాడు ఆయనే తీర్పు చేసేవాడు ఆయనే అతను వివేకవంతుడు మరియు శక్తి గలవాడు. (ఇబ్నె కసీర్)

ఆయత్ - 11-26

(11) ఓ విశ్వాసులారా ! అల్లాహ్ మీకు చేసిన మహోపకారాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. ఒక వర్గం వారు మీ పై చేయి చేసుకోవాలని సంకల్పించారు. కాని అల్లాహ్ వారి చేతులను మీ పై చేయి చేసుకోవాలని సంకల్పించారు. కాని అల్లాహ్ వారి చేతులను మీ పై లేవకుండా ఆపాడు. అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. విశ్వాసులు అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలి.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ
أَن يَبْسُطُوٓا۟ إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ ۖ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

(12) అల్లాహ్ ఇస్రాయిలు సంతతి నుండి దృఢమైన ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాడు. వారిలో పన్నెండు మందిని నాయకులుగా నియమించాడు. ఇంకా వారితో ఇలా అన్నాడు. నేను మీతో ఉన్నాను. మీరు గనక నమాజు స్థాపిస్తే జకాత్ చెల్లిస్తే నా ప్రవక్తలను విశ్వసించి వారికి సహకరిస్తే అల్లాహ్‌కు మంచి రుణాన్ని ఇస్తూ ఉంటే నేను మీలోని చెడుగులను మీ నుండి దూరం చేసి వేస్తాను. ఇంకా మిమ్మల్ని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే ఉద్యానవనాల్లోకి ప్రవేశింపజేస్తాను. దీని తరువాత మీలో తిరస్కార స్వభావం అవలంభించేవాడు. వాస్తవానికి రుజుమార్గం తప్పినవాడౌతాడు. (13) వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగ పరిచిన కారణంగా మేము వారిని మా కారుణ్యానికి దూరంగా పారవేసాము. వారి హృదయాలను కఠినంగా చేసి వేసాము. ఇప్పుడు వారి స్థితి ఎలా ఉందంటే వారు పదాలను తారుమారు చేసి వాటి అర్థాన్ని సందర్భాన్నీ పూర్తిగా మార్చివేసారు. వారికి ఇవ్వబడిన బోధనలలో ఎక్కువ భాగాన్ని వారు మరచిపోయారు. ప్రతిదినం వారు చేసే ఏదో ఒక ద్రోహాన్ని గురించి నీకు తెలుస్తూనే ఉంటుంది. వారిలో ఈ లోపం లేకుండా ఉన్నవారు బహు తక్కువ కనుక వారిని క్షమించండి. వారి చేష్టలను ఉపేక్షించండి. ఉదార స్వభావులను అల్లాహ్ ప్రేమించును. (14) ఇదే విధంగా మేము క్రైస్తవులం అని చెప్పుకున్న వారి నుండి కూడా మేము ధృడమైన ప్రమాణం తీసుకున్నాము. కాని వారు తమకు బోధించబడిన విషయంలో ఒక పెద్ద భాగాన్ని విస్మరించారు. రుచి వరకు మేము వారి మధ్య పరస్పర విరోధ, విద్వేష బీజాలను ప్రళయం వరకు ఉండేవిధంగా నాటాము. వారు ప్రపంచంలో ఏమేమి చేస్తూ ఉండేవారో దానిని అల్లాహ్ వారికి చూపే ఒక సమయం అవశ్యం అవుతుంది. (15) గ్రంథ జనులారా ! మా ప్రవక్త మీ వద్దకు విచ్చేసాడు. మీరు కప్పి బహిర్గతం చేస్తున్నాడు. ఎన్నో విషయాలను వదలి వేస్తున్నాడు. మీ వద్దకు అల్లాహ్ తరఫు నుండి కాంతి మరియు సత్యం వైపునకు మార్గం చూపే ఒక గ్రంథం వచ్చేసాయి. (16) దాని ద్వారా అల్లాహ్ తన సంతోషం పొందగోరేవారికి శాంతి పథాలను చూపుతాడు. తన ఇచ్ఛానుసారం వారిని చీకట్ల నుండి వెలికితీసి వెలుగువైపునకు తీసుకువస్తాడు. ఇంకా వారిని రుజు మార్గం

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا
مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ ۖ
لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ
بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ
مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ
مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً ۖ
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۙ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا
ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۖ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾ وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ
أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا
بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ وَسَوْفَ
يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ
تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ ۚ قَدْ جَاءَكُمْ
مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ
مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ
اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ
مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ يَخْلُقُ

مَا يَشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ۝١٧ وَقَالَتِ
الْيَهُوْدُ وَالنَّصٰرٰى نَحْنُ اَبْنٰٓؤُا اللّٰهِ وَاَحِبَّآؤُهٗ ۚ قُلْ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوْبِكُمْ ۚ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ
خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَ
لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۡ وَاِلَيْهِ
الْمَصِيْرُ ۝١٨ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلُنَا
يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا
جَآءَنَا مِنْۢ بَشِيْرٍ وَّلَا نَذِيْرٍ ۡ فَقَدْ جَآءَكُمْ بَشِيْرٌ
وَّنَذِيْرٌ ۚ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ۝١٩ وَاِذْ قَالَ
مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
اِذْ جَعَلَ فِيْكُمْ اَنْۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُمْ مُّلُوْكًا ۖۗ وَّاٰتٰىكُمْ
مَّا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ۝٢٠ يٰقَوْمِ ادْخُلُوا
الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِىْ كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا
تَرْتَدُّوْا عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوْا خٰسِرِيْنَ ۝٢١ قَالُوْا
يٰمُوْسٰٓى اِنَّ فِيْهَا قَوْمًا جَبَّارِيْنَ ۖۗ وَاِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا
حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا ۚ فَاِنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِنَّا
دٰخِلُوْنَ ۝٢٢ قَالَ رَجُلٰنِ مِنَ الَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ اَنْعَمَ
اللّٰهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوْا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ۚ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ
فَاِنَّكُمْ غٰلِبُوْنَ ۚ۬ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوْٓا اِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ ۝٢٣ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَآ اَبَدًا
مَّا دَامُوْا فِيْهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَآ اِنَّا
هٰهُنَا قٰعِدُوْنَ ۝٢٤ قَالَ رَبِّ اِنِّىْ لَآ اَمْلِكُ اِلَّا
نَفْسِىْ وَاَخِىْ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ۝٢٥
قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ اَرْبَعِيْنَ سَنَةً ۚ
يَتِيْهُوْنَ فِى الْاَرْضِ ۚ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ
الْفٰسِقِيْنَ ۝٢٦

వైపునకు నడుపుతాడు. (17) మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్‌యే అల్లాహ్ అని అన్నవారు నిశ్చయంగా అవిశ్వాసానికి పాల్పడ్డారు. ఓ ప్రవక్తా ! వారితో ఇలా అను '' అల్లాహ్ గనుక మర్యము కుమారుడైన మసీహ్‌నీ ఆయన తల్లినీ సమస్త భూలోకవాసులనూ నాశనం చేయగోరితే ఆయన తన ఈ నిర్ణయాన్ని విరమించుకునేలా చేసే శక్తి ఎవరికుంది ? అల్లాహ్ భూమికీ ఆకాశాలకూ వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికీ ప్రభువు. తాను కోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు. ఆయన అధికారం ప్రతి వస్తువును ఆవరించి ఉంది. (18) యూదులు క్రైస్తవులు ఇలా అంటారు మేము అల్లాహ్ కుమారులం, ఆయనకు ప్రీతి పాత్రులం ''వారిని ఇలా అడుగు'' మరి ఆయన మీ పాపాలకు మిమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షిస్తాడు ? వాస్తవానికి మీరు కూడా అల్లాహ్ సృష్టించిన ఇతర మానవుల్లాంటివారే ! ఆయన తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. భూమీ, ఆకాశాలు వాటిలో ఉన్న సమస్తము ఆయనవే, ఆయన వైపునకే అందరూ మరల వలసి ఉంది. '' (19) గ్రంథ ప్రజలారా ! ప్రవక్తల పరంపర ఎంతో కాలం ఆగిపోయి ఉన్నప్పుడు మా ఈ ప్రవక్త మీ వద్దకు వచ్చాడు. మీకు స్పష్టమైన ఉపదేశాలను అందజేస్తున్నాడు. మా వద్దకు శుభవార్త తెలిపేవాడు, హెచ్చరికలు చేసేవాడు ఎవరూ రాలేదు. అని మీరు అనకుండా ఉండాలని కనుక చూడండి! ఆ శుభవార్త తెలిపేవాడు హెచ్చరికలు చేసేవాడు ఇప్పుడు వచ్చేసాడు. అల్లాహ్ ప్రతి వస్తువుపై అధికారం గలవాడు. (20) మూసా తన జాతి వారితో ఇలా చెప్పిన విషయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. నా జాతి ప్రజలారా ! అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన ఈ వరాన్ని గురించి ఆలోచించండి. ఆయన మీలో ప్రవక్తలను ఆవిర్భవింపజేసాడు. మిమ్మల్ని పాలకులుగా చేసాడు. ప్రపంచంలో ఇతరులకు ఇవ్వనిదానిని మీకు ప్రసాదించాడు. (21) నా జాతి ప్రజలారా ! అల్లాహ్ మీ కొరకు వ్రాసి ఉంచిన పవిత్ర భూమిలో ప్రవేశించండి. వెన్ను చూపకండి.లేకపోతే ఘోరపరాజయంతో తిరిగి వస్తారు. (22) వారు ఇలా సమాధానమిచ్చారు. ''మూసా! అక్కడ మహాబలవంతులైన వారున్నారు. వారు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోనంతవరకు మేము అక్కడకు వెళ్ళము. ఒకవేళ వారు వెళ్ళిపోతే, మేము ప్రవేశించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నామ.''

(23)ఆ భీతి గలవారిలో అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన ఇద్దరు వ్యక్తులు కూడా ఉన్నారు. వారు ఇలా అన్నారు.'' ద్వారం గుండా లోపలకు జొరబడి ఆ బలవంతులను ఎదుర్కోండి. ఒక సారి మీరు లోనికి ప్రవేశించారా మీదే పై చెయ్యి అవుతుంది. మీరు నిజంగానేముస్లిములైతే అల్లాహ్ పై భారం వెయ్యండి. (24) కాని వారు మళ్ళీ ఇలా అన్నారు. ''మూసా ! వారు అక్కడ ఉన్నంతవరకూ మేము అక్కడకు ఎన్నటికీ పోము నీవు నీ ప్రభువూ ఉభయులూ పోయి పోరాడండి. మేము ఇక్కడే కూర్చుని ఉంటాము. '' దానికి మూసా ఇలా అన్నాడు. (25) ఓ నా ప్రభూ ! నా ఆధీనంలో ఎవ్వరూ లేరు నేను నా సోదరుడు తప్ప. కనుక నువ్వు మమ్మల్ని ఈ అవిధేయుల నుండి వేరు చెయ్యి. (26) అల్లాహ్ ఇలా సమాధానమిచ్చాడు. సరే వారికి ఆదేశం నలభై సంవత్సరాల వరకు నిషిద్ధం. వారు ధరణిలో నిలువనీడ లేకుండా సంచరిస్తారు. ఈ అవిధేయుల స్థితి పై ఎంత మాత్రం జాలి పడకండి.

వెనుకటి వాక్యాల్లో అల్లాహ్ తఆలా తన దయ వల్ల ధర్మా ధర్మాలకు సంబంధించిన ఆదేశాలు ఇచ్చి వాటిని అనుసరించమని ఆదేశించాడు. ఈ ఆయతుల్లో యూదులను మరియు క్రైస్తవులను ప్రవక్త (స) ని ఖుర్ఆన్ ని విశ్వసించమని దాని వల్ల ఉభయ లోకాల్లో సాఫల్యం సిద్ధిస్తుందని భోదించటం జరిగింది.

<u>11-26 ఆయుతుల వివరణ :-</u>

11. దీని అవతరణ సందర్భం గురించి వ్యాఖ్యాన కర్తలు రెండు సంఘటనలు పేర్కొంటున్నారు. ఒక సారి ప్రవక్త (స) తిరుగు ప్రయాణంలో ఒక చెట్టు క్రింద విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. కరవాలం చెట్టుకు వ్రేలాడుతుంది. ఒక పల్లెవాసి ఆ కరవాలాన్ని పట్టుకొని ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చి ఇలా అన్నాడు ఓ ముహమ్మద్ నా నుండి నిన్ను ఎవరు రక్షిస్తారు ? వెంటనే ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు. ''అల్లాహ్'' ఇది విన్న వెంటనే అతను కరవాలాన్ని వదలి వేసాడు. కరవాలం క్రింద పడింది.'' మరికొందరు ఇలా అంటున్నారు. కలబ్ బిన్ అష్రఫ్ మరియు అతని అనుచరులు ప్రవక్త (స) ను అతని అనుచరులను హాని తలపెట్టటానికి కుట్రపన్నారు. దాన్నుండి అల్లాహ్ అతన్ని రక్షించాడు. మరికొందరు ఇలా అంటున్నారు.'' ''ఒక ముస్లిం ద్వారా ఇద్దరు వ్యక్తులు చంపబడ్డారు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించటానికి ప్రవక్త (స) అక్కడకి వెళ్లారు. ఒక గోడ వద్ద కూర్చున్నారు. ప్రవక్త (స) పై బండరాయిని వెయ్యాలని వాళ్ళు కుట్ర పన్నారు. ఈ విషయాన్ని దైవ వాణి ద్వారా అల్లాహ్ తెలియ జేసాడు. ఇందులో ప్రతి సంఘటన తరువాత ఈ వాక్యం అవతరించవచ్చు. ఎందుకంటే ఒకే ఆయత్ అవతరించటానికి లోనికి ఎన్నో కారణాలు ఉండవచ్చు. (ఇబ్నె కసీర్)

12. ఇక్కడ అల్లాహ్ తఆలా విశ్వాసుల నుండి ధర్మ సంస్థాపన, సాత్యం, న్యాయం పై తీసుకున్న గట్టి ప్రమాణాన్ని గురించి మరియు వారిపై అల్లాహ్ చేసిన అనుగ్రహాలను గురించి అన్నిటికంటే గొప్ప అనుగ్రహం సత్యం పై నడిచే భాగ్యం ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఈ సంర్భంగా బనీ ఇస్రాయిల్ తో తీసుకున్న ప్రమాణాన్ని గుర్తు చేయటం జరిగింది. అందులో వారు విఫలులయ్యారు. ఒక విధంగా ఇది ముస్లిములకు ఒక హెచ్చరిక, అంటే బనీ ఇస్రాయిల్ లా ప్రమాణాల్ని భంగం చేయకూడదని గుర్తు చేయబడింది. మూసా (అ) జభాబిరహ్ (అ)తో యుద్ధానికి తలపడ్డారు అప్పుడు తన జాతి లోని 12 తెగలకు 12 మంది నాయకులను యుద్ధానికి సన్నద్ధం చేయాలని ఇతర విషయాలలో వారికి సహాయ పడాలని నియమించారు.(అ.బ).

(13). ఈ ఆయత్‌లో కూడా యూదుల దుర్గుణాలను గురించి వివరించడం జరిగింది. మూసా కాలంలో వారి నుండి ప్రమాణం తీసుకోబడింది. వారు తౌరాత్ పై అమలు చేయాలని కన్ ఆనులతో యుద్ధం చేసి వారిని

బైతుల్ ముఖద్దస్ నుండి కాని వారు ఆ ప్రమాణాన్ని భంగం చేసారు అందువల్ల అల్లాహ్ వారిని శపించాడు. వారి మనస్సులను కఠోరమైనవిగా చేసాడు. ఫలితంగా వారు దైవ గ్రంథం లో మార్పులు చేర్పులు చేసి వేసారు. ఈసా మరియు ముహమ్మద్ ల దైవదౌత్యం పై గల వాక్యాలను మార్చివేసారు. అనేక ఆదేశాలను పెడచెవిన పెట్టారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తఆలా వీరిలో ఎల్లప్పుడు మోసగించే ఒక సంఘం ఉంటుందని తెలియ జేసాడు. వీరిలో కొంత మంది ఇస్లాం స్వీకరించారు. అబ్బుల్లా బిన్ సలామ్ మొదలైన వారు. ప్రస్తుతం వారిని క్షమించాలని వారిని ప్రోత్సహించాలని దయతో ప్రవర్తించాలని అల్లాహ్ తఆలా దయా హృదయాలను ప్రేమిస్తాడని హితవు చేసాడు. **(14)** క్రైస్తవుల పరిస్థితి కూడా యూదుల్లాగే ఉండేది. అల్లాహ్ వీరితో కూడా అల్లాహ్ ను ఆయన ప్రవక్తలనూ విశ్వసిస్తామని, అతని ధర్మాన్ని ఆచరిస్తామని వాగ్దానం తీసుకున్నాడు. కాని వారు అల్లాహ్ ఆజ్ఞలను ధిక్కరించారు. దాని ఫలితంగా అల్లాహ్ వారిని ఇహలోకంలో పరస్పరం కలహాలకు గురి చేస్తాడు. వివిధ వర్గాలుగా విడిపోయారు. వారి ఈ పరిస్థితి తీర్పు దినం వరకు ఉంటుంది. తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్ వారిని వారి పాపాల కారణంగా శిక్షిస్తాడు.

15-16- ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ యూదులపై మరియు క్రైస్తవుల పై దయ చూపుతూ వారిని ఇస్లాం స్వీకరించవలసిందిగా కోరాడు. వాళ్ళు దాచి ఉంచిన అనేక విషయాలు ప్రవక్త (స) దైవదౌత్యం, తౌరాత్ లో రాళ్ళు రువ్వడం, ప్రవక్త (స) గురించి ఈసా (అ) శుభవార్త మొదలైనవి. ఇప్పుడు మా ప్రవక్త దైవ వాణి ద్వారా పలుకుతున్నాడు. కొన్ని విషయాలను పేర్కొన్నారు. మీ వద్దకు అల్లాహ్ వైపు నుండి కాంతి మరియు దైవ గ్రంథం వచ్చాయి. వీటి ద్వారా అల్లాహ్ తన ప్రీతి పాత్రులను నరక శిక్ష నుండి క్షేమం, సాఫల్యం వైపు మార్గ దర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు అజ్ఞానాంధకారాల నుండి తీసి విశ్వాసం వెలుగు వైపుకు వచ్చే భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. మరియు దైవ ధర్మం వైపు దారి చూపుతాడు.

17- ఇక్కడ కాఫిర్ అంటే క్రైస్తవులు వీళ్ళు ప్రభువు మరియు తండ్రి యొక్క అర్థాలు తెలుసుకోవడంలో తప్పటడుగు వేసారు. తండ్రి తన సంతానం కొరకు ఆహారం విద్య పెరుగుదల కొరకు బాధ్యుడు. ఇక్కడ ప్రభువు కొరకు తండ్రి మరియు దాసుల కొరకు కుమారులు అనే పదాలు ఉపయోగించడం జరిగింది. కాని తరువాత దీన్ని వాస్తవ అర్థాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు బైబిలు కూడా దాని అసలు భాషలో లేదు ఇప్పుడు దాన్ని సరి చేసుకోవడం సాధ్యం కాదు. దీని వల్ల ఖుర్ఆన్ ని దాని వాక్యాల అనువాదం ప్రాముఖ్యత కూడా తెలుస్తోంది. అల్లాహ్ తఆలా ఖుర్ఆన్ అరబీ భాష రక్షణ భాథ్యత తీసుకున్నాడు. **1400** సం. గడిచినా దాని ప్రాముఖ్యత, ప్రత్యేకత అలాగే మిగిలి ఉంది. ఇది అల్లాహ్ మహిమ మాత్రమే.

క్రైస్తవులు ఈ విధంగా మార్గభ్రష్టులయ్యారు. కొందరు అల్లాహ్ ఈసా (అ) లో లీనమయి ఉన్నాడు. అని, మరికొందరు ఈసా (అ) అల్లాహ్ కుమారుడని మరికొందరు అల్లాహ్ ఒక్కడు కాదని ముగ్గురని ఈ ముగ్గురు అమరులనీ భావిస్తున్నారు.

18- యూదులు మరియు ''క్రైస్తవులు '' మేము అల్లాహ్ కుమారులం మరియు అతనికి ప్రీతి పాత్రులం మేము ఏది చేసినా సాఫల్యం మా సొంతమౌతుంది.'' అనే ధీమా వల్ల మార్గభ్రష్టులయ్యారు.

ఇబ్నె అబ్బాస్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. రసూలుల్లా హ (స) వద్దకు నోమాన్ భిన్ ఆసా బిహ్రైన్ ఉమర్, నతాస్‌బిన్ అదీ వచ్చి మాట్లాడారు ఈసందర్భంగా ప్రవక్త (స) వారికి దైవ సందేశాన్ని వినిపించారు. మరియు అతని శిక్ష నుండి భయపెట్టారు. అప్పుడు వాళ్లు ఇలా అన్నారు. మీరు మమ్మల్ని భయపెడుతున్నారు. మీకు తెలుసా ! మేము అల్లాహ్ కుమారులం మరియు అతని ప్రీతిపాత్రులం. ఇలా వాళ్ళు అనగానే ఈ వాక్యం అవతరించింది.

19 – అనగా ఓ గ్రంథ ప్రజలారా ! మేము మీ వద్దకు అంతిమ దైవ ప్రవక్తను అల్లాహ్ ప్రీతి పాత్రుడైన వాడ్ని ప్రవక్తగా పంపాము. ఇతడు అంతిమ దైవ ప్రవక్త అంటే అందరికంటే చివరగా వచ్చాడు. అందువల్లనే ప్రవక్తల పరంపర చాలా కాలం

తర్వాత అతన్ని పంపించడం జరిగింది ముహమ్మద్ (స) కి ఈసా కి మధ్య కాలం 600 సం. అని కొందరు 560 సం. అని మరికొందరు భావిస్తున్నారు. (బుఖారీ) ఇందులో ఎలాంటి వ్యత్యాసం లేదు. ఎందుకంటే చంద్రమాసాలు సూర్యమాసాల్లో వ్యత్సాసం ఉంటుంది. ఖుర్ఆన్ లో అరబిక్ కహఫ్ వాళ్ళు తమ గుహల్లో 300 సం. ఉన్నారు. మీరు 9 సం.లు పొడిగించుకోండి. అంటే 300 సం. సూర్య మాసాలు 300 సం. చంద్రమాసాలకు సమానం. ప్రవక్త సూర్య మాసం ప్రకారం 624 క్రీ. శ. వలస పోయారు. హి‌జ్రత్ చేసినపుడు ప్రవక్త (స) వయస్సు 52 సం. ఉంది. మరియు అతని జననం 571 లో అయింది. ఈసా ఇస్రాయిల్ జాతికి చెందిన మొదటి ప్రవక్త అతని తరువాత అంతిమ ప్రవక్త ఆవిర్భావం జరిగింది. అబూహురైరా ఉల్లేఖించిన ఒక హదీసులో ఇతర ప్రవక్తల కన్నా ఈసా (అ) కి దగ్గరి సంబంధం గల వారు (బుఖారీ) దీనివల్ల ఈసా తర్వాత ఖలీద్ బిన్ సనాన్ ప్రవక్తగా వచ్చారు అనేది సరి కాదని తేలిపోయింది. అల్లాహ్ తఆలా చాలా కాలం తర్వాత అంధకారం వ్యాపించి ఉన్న తరుణంలో ప్రభవింపజేసాడు విగ్రహారాధన, అగ్ని ఆరాధన, శిలువ ఆరాధన ప్రబలి ఉండేవి. ఆ సమయంలో దైవ దౌత్యం తప్పనిసరి అయి ఉండేది. ప్రపంచమంతా అంధకారం వ్యాపించి ఉండేది. కొంత మంది మాత్రమే పూర్వ ప్రవక్తల మార్గాలను అవలంభిస్తుండే వారు ఇలాంటి పరిస్థితులో అంతిమ ప్రవక్తల మార్గాలను అవలంభిస్తుండే వారు ఇలాంటి పరిస్థితులో అంతిమ ప్రవక్తను అల్లాహ్ అవతరింపజేయడం మానవుల కొరకు ఎంతో పెద్ద అనుగ్రహం. అంతకన్నా పెద్ద అనుగ్రహం వేరొకటి లేదు. చివరికి అల్లాహ్ ముహమ్మద్ (స) ను దౌత్య బాధ్యత ప్రసాదించి మానవులకు రుజుమార్గాన్ని ప్రసాదించాడు. అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తీసుకు వచ్చాడు. వారికి రుజు మార్గం ప్రసాదించాడు. మార్పులు చేర్పులు చేసేవారు వారా. మా వద్దకు ఎలాంటి ప్రవక్త రాలేదని అబద్ధాలాడకండి. ముహమ్మద్ (స) శుభవార్తనిచ్చేవాడు భయపెట్టేవాడు గావిచ్చేసారు. మరియు అల్లాహ్ తఆలా పుణ్యాత్ములకు ప్రతిఫలం ఇవ్వటంలోనూ, పాపాత్ములను శిక్షించంటలోను సమర్ధవంతుడు (ఇబ్నెకసీర్).

20– బనీ ఇస్రాయిల్ లో అల్లాహ్ తఆలా చాలా మంది ప్రవక్తలను రాజులను ప్రభవింపజేసాడు. సులైమాన్, తాలూత్ మొదలైనవారు. అందువల్ల రాజకీయాన్ని పూర్తిగా తప్పు పట్టడం సరి కాదు. రాజు దైవభీతి గలవాడై న్యాయవంతుడై ఉండాలి.

21– అంటే మీ తాత యాఖుబ్ తో అల్లాహ్ మీ సంతానంలో విశ్వాసుల పరంపర ను ప్రసాదిస్తానని చేసిన వాగ్దానం గుర్తు చేయటం. (ఇబ్నెకసీర్). ఇబ్రాహీమ్ (అ) లుబ్‌నాన్ కొండ పై ఎక్కినప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా ఆజ్ఞాపించాడు. ''ఎక్కడి వరకు నీ దృష్టిపోతుందో ఆ ప్రదేశమంతా పవిత్రమైనది. మరియు నీ సంతానానికి వారసత్వం. (కబీర్)

మూసా (అ) ఈజిప్టు నుండి బయలు దేరిసీనాలో విశ్రాంతి తీసుకునే సమయంలో వారిపై మన్వ సల్వా అవతరించబడింది. (ఇబ్నెకసీర్) చారిత్రక సాక్ష్యాధారాల ప్రకారం 1440 క్రీ. పూ. మరియు ఫలస్తీన్ పై దండయాత్ర 1400 క్రీ. పూ. జరిగింది. ఈ సమయంలో మూసా (అ) సంభోదించారు. ఉర్దున్ నది అవతల ప్రక్క దరాబ్ మైదానంలో ఈ ప్రసంగం చేసారు.

22- వారి విశ్వాసం బలహీన పడటం వల్ల ఆందోళనను వ్యక్త పరుస్తున్నారు. ఈ వార్త ఫారిస్ ప్రదేశంలో అందజేయబడింది. వ్యాఖ్యానకర్తల అనేక ఉల్లేఖనాల ఉన్న విధంగా చూస్తే ఇవన్నీ ఇస్రాయిలే ఉల్లేఖనాలుగా ఉన్నాయి. వీటిని ఒక సామాన్య వ్యక్తి కూడా అంగీకరించడు. ప్రత్యేకంగా ఔజ్‌బిన్ ఇత్‌ఖ్ సంఘటన. దీన్ని గురించి ఇబ్నెకసీర్ వాస్తవం లేని కట్టుకథలు'' అని వివరించారు.

ఒక హదీసులో ఆదమ్ (అ) పొడవు 60 గజాలు ఉండేది. అప్పటి నుండి మానవుల పొడవు తగ్గుతూ ఉంది. (బుఖారీ,ముస్లిమ్) మరి ఔజ్‌బిన్ ఇత్‌ఖ్ పొడుగు 3333 ఎలా అవుతుంది ? (ఇబ్నెకసీర్) అంటే తమరు వారిని అక్కడి నుండి వెడలగొడితే మేము రావడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం.

23- అల్లాహ్ ఆ ఇద్దరి వ్యక్తుల గురించి పేర్కొన్నాడు. హదీస్‌లో వారి గురించి ఎలాంటి వివరణ రాలేదు. తౌరాత్ ఉల్లేఖన ద్వారా ఇబ్నె అబ్బాస్ మరియు ఇతర వ్యాఖ్యాన కర్తలు వారి పేరు యూషాబిన్ నూన్ మరియు కాలబ్ బిన్ యూఫనా గా పేర్కొన్నారు. వీరు ముందు పేర్కొన్న 12 మంది లోని ఇద్దరు. (ఇబ్నె కసీర్).

24.కాని ఇంత జరిగినా బనీ ఇస్రాయిల్ పరికితనం, అమర్యాద, అహంకారం, ప్రదర్శిస్తూ నువ్వు నీ ప్రభువూ వెళ్ళి యుద్ధం చేయండి. అని అన్నారు. దీనికి వ్యతిరేకంగా బద్ర్ యుద్ధం సమయంలో రసూలుల్లాహ (స)సహాబాలతో సంప్రదించారు. వారు అల్ప సంఖ్యలో అల్పంగా వనరులు ఉన్నప్పటికీ యుద్ధం లో పాల్గొనడానికే నిర్ణయించుకున్నారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు. ''ఓ రసూలుల్లాహ్ ! మూసా జాతి వారు మూసాతో అన్నట్లు మేము మీతో అనము.'' (స.బుఖారీ)

26- ఇబ్నె అబ్బాస్ ఉల్లేఖనం ప్రకారం వీరు 40 సంవత్సరాల వరకు దేశ దిమ్మరులు గా తిరుగుతూ ఉన్నారు. 40 సం. గడిచిన తరువాత అంటే హారూన్ (అ) మూసా (అ) గతించిన తరువాత అప్పుడు మూసా (అ) వయస్సు 120 సం. ఉండేది. ఇంకా 40 సం.కు పై, వయస్సుగల ప్రతి వ్యక్తి మరణించాడు. 40 సం. గడిచిన తరువాత యుషాముసా తర్వాత అతని ప్రతినిధిగా నియమించబడ్డారు. మిగతా వారిని తీసుకొని బయలుదేరారు. వారు బైతుల్ ముఖద్దస్‌ని జయించారు. (ఇబ్నెజరీర్) ఆ తరువాత గ్రంథ ప్రజలను ఒక వేళ మీరు ప్రవక్తను అనుసరించకుంటే ఈ అనుగ్రహాల ఇంకొకరి సొంతం అవుతాయని హెచ్చరించారు. ఆ తరువాత హాబీల్ ఖాబీల్ సంఘటన కూడా వినిపించి ఇతరుల పట్ల అసూయ పడకూడదని అసూయ పడేవాడి ఏ కార్యం స్వీకరించబడదని బోధించారు. (అ.హ)

ఆయత్ 27-40

27- వారికి ఆదవు యొక్క ఇద్దరు కువూరుల వృత్తాంతవు పొల్లు పోకుండా వినిపించు. వారిద్దరూ ఖుర్బానీ ఇచ్చినవుడు ఒకరి ఖుర్బానీ స్వీకరించబడింది. ఇంకొకరిది స్వీకరించబడలేదు. రెండోవారు ఇలా అన్నాడు. ''నేను నిన్ను చంపేస్తాను.'' సమాధానంగా మొదటి వాడు ఇలా అన్నాడు. ''భయభక్తులు గల వారి మొక్కుబడులనే అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడు. (28) నీవు నన్ను చంపటానికి చెయ్యి ఎత్తినా, నేను నిన్ను చంపటానికి చెయ్యి ఎత్తను సకల లోకాలకూ ప్రభువైన అల్లాహ్‌కు నేను భయపడుతున్నాను. (29) నీవే నా పాపాన్ని నీ పాపాన్నీ రెంటినీ వుూటకట్టుకోవాలని నరక వాసివి కావాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. దుర్మార్గుల దుర్మార్గానికి ఇదే తగిన ప్రతిఫలం (30) చివరికి అతడి మనస్సు తన సోదరుని హత్యను అతడ్ని సిద్ధం చేసింది. అతడు అతన్ని చంపి నష్టపోయేవారిలో చేరిపోయాడు. (31) అప్పుడు అల్లాహ్ ఒక కాకిని పంపాడు. అది నేలను త్రవ్వసాగింది. తన సోదరుని శవాన్ని ఎలా దాచాలో అతడికి తెలుపటానికి. అది చూసి అతడు రోధించాడు. అయ్యో నాకు నాపాడుగాను. ! నేను ఈ కాకిపాటి జ్ఞానం కూడా లేకపోలేదే, నా సోదరుని శవాన్ని దాచే ఉపాయం కనుక్కోలేక పోయానే ! '' తరువాత అతడు తాను చేసిన దానికి ఎంతో పశ్చాత్తాపపడ్డాడు. (32) ఈ కారణంగానే మేము ఇస్రాయిలు సంతతి కి ఈ ఆజ్ఞను వ్రాసి ఇచ్చావు. హత్యకు బదులుగా లేదా కల్లోల్లాన్ని వ్యాపింపజేసినందుకు తప్ప మరే కారణం వల్లనైనా ఒక వ్యక్తిని చంపివాడు వ్యక్తులందరినీ చంపిన వాడౌతాడు. ఒక వూనవుడ్ని కాపాడిన వాడు సవుస్త మూనవులందర్ని కాపాడినట్లే'' కాని వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందంటే, మా ప్రవక్తలు ఒకరి తరువాత ఒకరు స్పష్టమైన ఉపదేశాలు తీసుకొని వారి వద్దకు వచ్చినప్పటికీ వారిలోని చాలా మంది భూవి పై అత్యాచారాలు చేసేవారే (33) అల్లాహ్‌తో ఆయన ప్రవక్తతో పోరాడే వారికి ధరణిలో కల్లోలాల్ని సృష్టిస్తూ తిరిగే వారికి శిక్ష ఏమిటంటే వారిని చంపటం లేదా శిలువ పైకి ఎక్కించటం లేదా చేతులను కాళ్ళను వ్యతిరేక దిశలలో ఖండించటం లేదా దేశం నుండి బహిష్కరించటం, ఇవి వారికి భూలోకంలో జరిగే

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ مِ
اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ
مِنَ الْاٰخَرِ ۭ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ ۭ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ
اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ۝ لَىِٕنْۢ بَسَطْتَّ اِلَيَّ يَدَكَ
لِتَقْتُلَنِيْ مَآ اَنَا بِبَاسِطٍ يَّدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ ۚ
اِنِّىْٓ اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ اِنِّىْٓ اُرِيْدُ
اَنْ تَبُوْۗاَ بِاِثْمِيْ وَاِثْمِكَ فَتَكُوْنَ مِنْ اَصْحٰبِ
النَّارِ ۚ وَذٰلِكَ جَزٰۗؤُا الظّٰلِمِيْنَ ۝ فَطَوَّعَتْ لَهٗ
نَفْسُهٗ قَتْلَ اَخِيْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝
فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَّبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهٗ
كَيْفَ يُوَارِيْ سَوْءَةَ اَخِيْهِ ۭ قَالَ يٰوَيْلَتٰٓى اَعَجَزْتُ
اَنْ اَكُوْنَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَارِيَ سَوْءَةَ
اَخِيْ ۚ فَاَصْبَحَ مِنَ النّٰدِمِيْنَ ۝ مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ ۚ
كَتَبْنَا عَلٰي بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ اَنَّهٗ مَنْ قَتَلَ نَفْسًۢا
بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمِيْعًا ۭ وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَآ اَحْيَا
النَّاسَ جَمِيْعًا ۭ وَلَقَدْ جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنٰتِ ۡ
ثُمَّ اِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِي الْاَرْضِ
لَمُسْرِفُوْنَ ۝ اِنَّمَا جَزٰۗؤُا الَّذِيْنَ يُحَارِبُوْنَ اللّٰهَ
وَرَسُوْلَهٗ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا اَنْ يُّقَتَّلُوْٓا
اَوْ يُصَلَّبُوْٓا اَوْ تُقَطَّعَ اَيْدِيْهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ مِّنْ
خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِ ۭ ذٰلِكَ لَهُمْ
خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيْمٌ ۝ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوْا
عَلَيْهِمْ ۚ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ يٰٓاَيُّهَا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُوْٓا اِلَيْهِ الْوَسِيْلَةَ
وَجَاهِدُوْا فِيْ سَبِيْلِهٖ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝ اِنَّ

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِی الْاَرْضِ جَمِيْعًا
وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ لِيَفْتَدُوْا بِهٖ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ
مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝ يُرِيْدُوْنَ
اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخٰرِجِيْنَ مِنْهَا ۫
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ۝ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ
فَاقْطَعُوْۤا اَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ
اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ۝ فَمَنْ تَابَ مِنْۢ بَعْدِ
ظُلْمِهٖ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوْبُ عَلَيْهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ وَيَغْفِرُ
لِمَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِيْرٌ ۝

అగౌరవం, అవమానం, పరలోకం లో వారికి అంతకన్నా ఘోరమైన శిక్ష పడుతుంది. (34) మీరు వారిని స్వాధీన పరచుకోకముందు పశ్చాత్తాపడేవారికి తప్ప అల్లాహ్ క్షమించేవాడు కరుణించేవాడు అనే విషయాన్ని మీరు తెలుసుకోవాలి . (35) ఓ విశ్వాసులారా ! అల్లాహ్ కు భయపడండి ఆయన సాన్నిధ్యాన్ని చేరే మార్గాన్ని అన్వేషించండి. ఆయన మార్గంలో నిరంతర కృషి చెయ్యండి. మీకు సాఫల్యభాగ్యం లభించడానికి (36) తిరస్కార వైఖరిని అవలంభించిన వారి ఆధీనంలో సమస్త భూసంపద. ఇంకా దానికి సమానంగా దానితో పాటు ఉండి వారు ఒక వేళ ప్రళయ దిన శిక్ష నుండి తప్పించుకోడానికి ఆ మొత్తం సంపదను పరిహారంగా ఇవ్వగోరినా అది స్వీకరించబడదు. వారికి వ్యధాభరితమైన శిక్ష పడి తీరుతుంది. (37) నరకాగ్ని నుండి వారు బయటకు పారిపోవాలని కోరుకుంటారు. కాని వారు బయటకి రాలేరు. వారికి ఎల్లప్పుడూ శిక్ష విధించబడుతూ ఉంటుంది. (38) స్త్రీ పురుషుల్లో ఎవరు దొంగతనం చేసినా ఉభయుల చేతులు నరికి వేయండి. ఇది వారి శ్రమకు ప్రతిఫలం అల్లాహ్ తరపు నుండి ఒక గుణపాఠం. అల్లాహ్ సర్వశక్తివంతుడు అత్యంత వివేక సంపన్నుడూను. (39) అత్యాచారం చేసిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడి తనను తాను సంస్కరించుకునే వారి వైపునకు అల్లాహ్ కారుణ్యం మరలుతుంది. అల్లాహ్ అధికంగా క్షమించేవాడు కరుణించేవాడునూ. (40) అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యానికి ప్రభువనే విషయం మీకు తెలియదా ? ఆయన తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. ఆయన సర్వాధికారాలు కలవాడు.

వెనుకటి ఆయతుల్లో అల్లాహ్ మరియు అతని ప్రవక్త మూసా (అ) యూదులతో దుర్మార్గులైన అవిశ్వాసులతో పోరాడండని ఆదేశించడం దానికి వారు సుతరాము తిరస్కరించి ఓ మూసా ! నువ్వు నీ ప్రభువు ఇద్దరూ కలసిపోరాడండని అనట-పేర్కోనడం జరిగింది. ఈ విధంగా యూదులు అల్లాహ్ ఆజ్ఞఉల్లంఘనకు పాల్పడ్డారు. ఇలాగే ఆదమ్ ఒక కుమారుడు అల్లాహ్ ఆదేశాన్ని తిరస్కరించి తన సోదరుడ్ని హత్య చేసాడు. ఖాబీల్లో మాదిరిగానే యూదుల్లో కూడా గర్వం అహంకారం ఉండేవి.

27-40 వ్యాఖ్యానం :

ఆదమ్ ఇద్దరు కుమారుల పేర్లు హబీల్ మరియు ఖాబీల్ ఉండేవి. ఈ ఖుర్బానీ ఎందుకు సమర్పించబడిందో దీన్ని గురించి ఎలాంటి ఉల్లేఖనాలు లేవు. అయితే ప్రారంభంలో ఆదమ్ హవ్వాల కలయిక వల్ల ఒక కొడుకు ఒక కూతురు పుట్టారు. రెండవసారి ఒక కొడుకు ఒక కూతురు పుట్టారు. మొదటి సారి పుట్టిన వారికి రెండవ సారి పుట్టిన వారితో నికాహ్ చేసేవారు. హబీల్ తో పాటు పుట్టిన కుమార్తె అందవికారంగా ఉండేది. హాబీల్ తో పాటు పుట్టిన కుమార్తె అందంగా ఉండేది. అప్పటి ఆచారం ప్రకారం హబీల్ నికాహ్ ఖాబీల్ చెల్లెలుతో అవ్వాలి. కాని

దానికి ఖాబీల్ అంగీకరించలేదు. ఆదమ్ (అ) అతన్ని నచ్చజెప్పారు. కాని అతను ఏ మాత్రం వినలేదు చివరికి ఆదమ్ ఇద్దరికీ అల్లాహ్ సన్నిధిలో ఖుర్బానీ సమర్పించని ఆదేశించారు. ఎవరి ఖుర్బానీ స్వీకరించబడితే వారు అందంగా ఉన్న అమ్మాయితో వివాహం చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు. హాబీల్ ఖుర్బానీ స్వకరించబడింది. అంటే ఆకాశం నుండి అగ్ని వచ్చింది. అది దాన్ని తినేసింది. ఇలా స్వీకరించబడింది. కొందరు వ్యాఖ్యానవేత్తలు ఎలాంటి కారణం లేకుండానే వారిద్దరూ తమ ఇష్ట పూర్వకంగా సమర్పించారు. హాబీల్ ఖుర్బానీ స్వీకరించబడటంపై ఖాబీల్ అసూయ వల్ల ఇలా చేసాడు. (29) నా పాపమంటే నేను నీ పై అత్యాచారం చేసిన తరువాత నాకు చుట్టకునే పాపం. ఒక హదీసులో ఈ విధంగా బోధించబడింది.'' చంపినవాడు చంపబడినవాడు ఇద్దరూ నరకంలోనికి వెళతారు.'' సహాబాలు ''చంపినవాడు నరకం లోనికి వెళ్ళడం సబబే కాని చంపబడినవాడు నరకంలోనికి ఎందుకు వెళతాడు ? అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) '' అతడు కూడా చంపె ప్రయత్నంలోనే ఉండేవాడు'' అని అన్నారు. (30) - ఒక హదీసులో ఇలా బోధించబడింది '' (బుఖారీ, ముస్లిం)

అత్యాచారం ఎక్కడ జరిగినా దాని భారం ఆదమ్ మొదటి కుమారునిపై పడుతుంది. ఎందుకంటే అతనే మొట్టమొదటి అత్యాచారి. ఇబ్నె కసీర్ ఇలా వివరణ ఇస్తున్నారు. ''ఖాబీల్‌కి హాబీల్‌ని చంపినందుకు ఇహ లోకంలోనే శిక్షించడం జరిగింది '' ఒక హదీసులో రసూలుల్లాహ్ (స) ఇలా భోధించారు. ''అరబిక్''

అంటే అత్యాచారానికి, దుర్మార్గానికి సంబంధాలను త్రెంచుకున్నవారికి అల్లాహ్ తఆలా భూలోకంలోనే శిక్షించాలి, పరలోక శిక్ష అదనంగా అక్కడ అనుభవించవలసి ఉంటుంది ఖాబీల్ కొరకు ఈ రెండు ఉన్నాయి.

(31) - ఖాబీల్ తన సోదరున్ని చంపిన కొంత కాలం తర్వాత శవం నుండి దుర్వాసన రాసాగింది. ఈ శవాన్ని ఏం చేయాలి అని ఆందోళన చెందాడు. ఎందుకంటే ఇది ప్రపంచంలో మొదటి హత్య. ఇలాగే మొదటి చావు కూడా అందువల్ల సమస్యగా ఏర్పడింది. అల్లాహ్ తఆలా కాకిని పంపించాడు. అది ఇంకో కాకిని పొడిచి చంపింది. ఆ తరువాత తన ముక్కుతో గోతిని త్రవ్వింది. అందులో చనిపోయిన కాకిని పెట్టి ఖననం చేసింది. అది చూసి ఖననం చేయడం నేర్చుకున్నాడు.

(32) - ఈ వద్దతే ఇస్రాయిల్‌కి తప్ప ముస్లిములకు ఆదేశించబడింది. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్ఊద్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు ప్రవక్త (స) ఇలా బోధించారు. ''ఎవరు అధర్మంగా చంపబడినా ఆ పాపాన్ని ఆదల్ మొదటి కుమారునిపై వేయబడుతుంది. ఎందుకంటే అతనే ముందు ఈ మార్గాన్ని ప్రారంభించాడు. (బుఖారీ) అధర్మంగా హత్య చేయటం మానవత్వాన్ని హత్య చేయటం లాంటిది. ఇలాంటి అత్యాచారి సంఘానికి శాంతి భద్రతలకు శత్రువువంటివాడు. అతడ్ని చూసి ఇతరులు కూడా ఈ చెడు కార్యానికి పాల్పడుతారు. ఇదే విధంగా ఎవరయినా కష్టాల్లో ఆదుకున్నా ప్రాణాలు రక్షించినా అది గొప్ప పుణ్యకార్యం.

(35) - ఇక్కడ వసీలా అంటే దైవ సాన్నిధ్యం పొందటం. అంటే ఓ విశ్వాసులారా దైవ సాన్నిధ్యాన్ని పొందే ప్రయత్నం చేయండి. ఇబ్నె అబ్బాస్, ముజాహిద్, అతా, సుఫియాన్ సౌరీ మొదలైన వారు ఈ విధంగానే వివరణ ఇచ్చారు. ఖతాదా ఇందులో అధిక చేస్తూ దైవారాధన, సత్కార్యాల ద్వారా దైవ సన్నిధిని పొందే ప్రయత్నం చేయండి. స్వర్గంలోని ఒక ఉన్నత స్థానం పేరు కూడా వసీలా అని ఉంది. ఇది ప్రవక్త (స) యొక్క ప్రత్యేక స్థానం మరియు ఇది అల్లాహ్ సింహాసనానికి అతి దగ్గరగా ఉంటుంది.

ఇమామ్ ముస్లిం అబ్దుల్లాహ్‌బిన్ అమ్ర్ బిన్ ఆస్ ద్వారా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ప్రవక్త (స) ఇలా ఆదేశించారు. అజాన్ వింటే ముఅజ్జిన్ ఎలా పలుకుతాడో అలాగే పలకాలి. తరువాత నా పై దురూద్ చదవండి. ఎందుకంటే ఒక సారి దరూద్ పఠిస్తే పదిసార్లు అల్లాహ్ అతనిపై దరూద్ పంపిస్తాడు. తరువాత నా కొరకు ''వసీలా'' అర్థించండి. ఇది స్వర్గంలో ఒక ఉన్నతమైన స్థాన ఇది కేవలం అల్లాహ్ ఒక్క దాసునికే లభిస్తుంది. అది నేనని భావిస్తున్నాను. ఎవరు నా గురించి అల్లాహ్ తో ప్రార్థిస్తారో అతని కొరకు నా సిఫారసు తప్పకుండా లభిస్తుంది.

ఇబ్నెకసీర్ (ర) అల్లాహ్ తన దాసులకు దైవభీతి గురించి ఆదేశించాడు. దైవభీతితో పాటు విధేయత దైవాజ్ఞాపాలన కూడా అంటే నిషిద్ధముల నుండి దూరంగా ఉండాలి. అని వివరణ ఇచ్చారు. ఇబ్నె తైమియ ''కితాబుల్ వసీలా'' వసీలా గురించి చాలా గొప్పగా వివరణ ఇచ్చారు. ఈ పదం మూడు అర్థాలలో ఉపయోగించబడుతుంది.

(1) విధులను నిర్వర్తించి దైవకృపను పొందడం దీన్ని గురించి సూరే ఇస్రా 57 వ ఆయత్‌లో వివరంచబడింది. ఇది లేకుండా ఒక ముస్లిం విశ్వాసం సంపూర్ణ కాదు.

(2) రసూలుల్లాహ్ ద్వారా తమ గురించి దుఆ, సిఫారసు చేయించడం.సహాబాలో అనేక సందర్భాలలో ప్రవక్త (స) ద్వారా దుఆ, సిఫారసు చేయించారు. తీర్పుదినం నాడు తన ఉమ్మత్ కొరకు సిఫారసు చేయుదురు.

(3) ప్రవక్త వ్యక్తిత్వం ద్వారా మధ్య వర్తిత్వం అంటే అతనిపై ప్రమాణం చేయుట, అతని పేరు చెప్పి మధ్యవర్తిగాఅతని పై ప్రమాణం చేయటం అని దానికి ప్రవక్త ద్వారా కాని అతని సహాబాల ద్వారా కాని ఎలాంటి సాక్ష్యాధారాలు లేవు. జయీఫ్ హదీసుల ద్వారా కొందరు మూఢాచారాలను ప్రవేశ పెట్టారని ఉంది. కాని ఇలాంటి వారి మాటలు, చేతలు ఇస్లాంలో ఎలాంటి ప్రాముఖ్యత లేదు అభూహనీఫా దీన్ని వ్యతిరేకించారు. ఇంకా సృష్టితాలను మధ్యవర్తులుగా చేసి అల్లాహ్‌ని అర్థించుట ఎంత మాత్రం ధర్మసమ్మతం కాదు అని అన్నారు. కొంత మంది బుఖారీలో ఉమర్(స) ఉల్లేఖించిన హదీసును అర్థం చేసుకోవడంలో పొరపాటు పడ్డారు. ఒకసారి మదీనాలో అనావృష్టి వస్తే ఉమర్ (స) ఓ అల్లాహ్ ''ఇంతకు ముందు అనావృష్టి వస్తే నీ ప్రవక్త ద్వారా అర్థిస్తే వర్షం పడేది. ఇప్పుడు ప్రవక్త చిన్నాన ద్వారా అర్థిస్తున్నాము'' అని అన్నారు. ఈ హదీసులో ప్రవక్త (స) ద్వారా వసీలా అంటే అతని ద్వారా దుఆ చేయించడం అంతే కాని అతన్ని మధ్యవర్తిగా భావించడం కాదు. అందువల్లనే ప్రవక్త (స) గతించిన తరువాత అతని చిన్నాన్న ద్వారా దుఆ చేయించారు. దీనివల్ల తెలిసిందేమిటంటే ఉమర్ వద్ద వసీలా అంటే అతని ద్వారా దుఆ చేయించడం అని అర్థం.

(36) – అవిశ్వాసులు తిరస్కారులు భూలోకసంపదను సర్వము ఇదే అన్నట్లుగా భావిస్తారు. కాని తీర్పు దినం నాడు ముఖ్యమైనది పరలోక సాఫల్యం అనే విషయాన్ని తెలుసుకుంటారు. దాని పట్ల అశ్రద్ధ చూపి చాలా పెద్ద పొరపాటు చేసినందువల్ల సాఫల్యం పొందలేరు. దాన్నుండి తప్పించుకోవడానికి ఎంతో ప్రయత్నిస్తారు. కాని సాఫల్యం పొందలేరు. దాన్నుండి తప్పించుకోవటానికి అనేక ప్రయత్నాలు చేయుదురు. కాని వారికి ఏ మార్గము కానరాదు. వారి ఈ అసహాయతను ఈ విధంగా వివరించబడింది. వారి వద్ద లెక్క లేనంత ధనం ఉన్నా దాన్ని వారు ఇచ్చి శిక్ష నుండి తప్పించుకోవాలనుకొన్నా సాధ్యం కాదు. వారి నుండి ఎలాంటి పరిహారం స్వీకరించబడదు. దీన్నే ఒక హదీసులో ఇలా వివరించబడింది. తీర్పు దినం నాడు అవిశ్వాసులతో భూమి నిండా బంగారం లభిస్తే దాన్ని

పరిహారంగా చెల్లిస్తావా ? అని ప్రశ్నించగా తప్పకుండా అని సమాధానం ఇస్తాడు. ఇంతకన్నా ఎంతో స్వల్పమయినది నీకు కోరడం జరిగింది. కాని నువ్వు తిరస్కరించావు. (బుఖారి, ముస్లిం)

37– అంటే వాళ్ళు నరకం నుండి పారిపోవాలని విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తారు. కాని అది అసాధ్యం గానే మిగిలిపోతుంది.

38– ఇస్లాం ఆదేశాల్లో స్త్రీ పురుషులకు ఎలాంటి వ్యత్యాసము లేదు. నేరస్తుడు స్త్రీ అయినా పురుషుడైనా ఇద్దరూ శిక్షార్హులే. దొంగతనం సాక్షాధారాల ద్వారా రుజువైతే ఒక చేయి నరికి వేయబడుతుంది. అంటే కుడి చేయి ఇంకా ఇలాంటి ఇతర ఖుర్‌ఆన్‌లో ఆదేశించిన శాసనాలు వాటిని గురించి ఒక వ్యక్తితో కాక ఒక విశ్వాసుల ఒక సంఘానికి దాని అమలుకు ఆదేశించబడింది. ఈ సూరా అధికారం ముస్లిముల చేతిలో వచ్చిన తర్వాత వారి న్యాయవ్యవస్థ ఏర్పడిన తరువాత అవతరించబడింది. ఈ నేరానికి శిక్ష సరైనది మరియు వివేకవంతమయినది. దొంగతనానికి చేతులు నరకడం ఒక కఠినమైన శిక్షే. కాని ఈ విధమైన నేరాలు గల వాళ్ళు గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని వాళ్ళు నేరాలకు సాహసించకూడదని దొంగతన తో పాటు ఇతర నేరాలు అనగా మానభంగాలకు, హత్యలకు, పాల్పడటం జరుగుతుంది. అందువల్లనే ఇస్లాం ఇలాంటి కఠినమైన శిక్షల ద్వారా నేరాలన్ని అరికట్టింది. ప్రస్తుత శాసనాలు దొంగతనాన్ని చిన్న నేరంగా భావించి దానికి స్వల్పమైన శిక్ష విధించాయి. చివరికి దొంగతనాలు అధికమై వాటితో పాటు ఇతర నేరాలు పెచ్చురిల్లి ప్రజా జీవన వ్యవస్థను అస్తవ్యస్తం చేసివేసాయి. నిపుణులు నేరాల గురించి మాట్లాడుతూ వాస్తవాలను కప్పిపుచ్చే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. వీరు దొంగపై జాలి పడతారు. కాని సమాజం పై ఏ మాత్రం దయచూపరు. దొంగ సమాజాన్ని అస్తవ్యస్తం చేసే ప్రయత్నం చేస్తాడు. కాని వీరు దొంగ చేతులు నరికి వేయటాన్ని భరించరు. కాని దొంగ వల్ల అనేక అమాయకులు నష్టపోవటాన్ని చంపబడటాన్ని చూసి ఏ మాత్రం జాలి పడరు.

ఈనాడు ఇస్లామీయ చట్టాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో అక్కడ ఇలాంటి సంఘటనలు జరుగుతూ ఉంటాయి. ఇస్లామీయ చట్టాలను విమర్శించే వారికి సమాధానంగా ఇవి చాలు. అల్లాహ్ ఆధిక్యం గలవాడు. అతని ఆదేశాలను అనుసరించాలి అతని ఆదేశాలు ఆజ్ఞలు వివేక పూరితమైనవి. దొంగ తనానికి శిక్ష చాలా కఠినమైనదే కాని మానవత్వానికి వ్యతిరేకంగా మాత్రం లేదు మానవత్వాన్ని ఉద్ధరించటానికే ఉంది.

39– ఎవరైనా పశ్చాత్తాపపడి తన్ను తాను సరిదిద్దుకుంటే అతను నరక శిక్ష నుండి రక్షించబడతాడు. గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే ఇస్లామీయా నేర పరిధిలోనికి వచ్చేసిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడితే దానికి తగిన శిక్ష నుండి తప్పించుకోవడం సాధ్యంకాదు.

40 – అంటే శిక్షించే క్షమించే అధికారం అంతా అల్లాహ్‌కే ఉంది. అతని వ్యవహారంలో తలదూర్చే శక్తి ఇతరులెవ్వరికీ లేదు.

ఆయత్ 41-50

41- ఓ ప్రవక్తా ! అవిశ్వాస మార్గంలో పరుగులు తీసే వారిని చూసి నీవు దుఃఖపడకు. వారు ''మేము విశ్వసించాము'' అని తమ నోటితో పలికేవారు కావచ్చు. కాని వారి హృదయాలు మాత్రం విశ్వసించలేదు లేదా వారు యూదులైనా కావచ్చు. వారి పరిస్థితి ఎలా ఉందంటే వారు అబద్ధాలను కుతుహాలంతో చెవి యెగ్గి వింటారు. ఇంకా నీ వద్దకు ఎన్నడూ రాని ఇతర ప్రజల కొరకు గూఢాచారులుగా వ్యవహరిస్తారు. అల్లాహ్ గ్రంథంలోని పదాల సందర్భం నిర్ణయమై ఉన్నప్పటికీ వాటి అసలు అర్థాన్ని తారుమారు చేస్తారు. ప్రజలతో ఇలా అంటారు. మీకు ఈ విధమైన ఆజ్ఞ ఇస్తే స్వీకరించండి. లేకపోతే స్వీకరించకండి. అల్లాహ్‌యే పరీక్షకు గురి చేయ్యాలని నిశ్చయించిన వారిని అల్లాహ్ పట్టు నుండి తప్పించటానికి నీవు ఏమీ చెయ్యలేవు. ఎవరి హృదయాలను అల్లాహ్ పరిశుద్ధపరచదలచుకోలేదో వారు వీరే వీరు ఇహంలో పరాభవానికి పరంలో కఠిన శిక్షకూ గురి అవుతారు. **(42)** వీరు అబద్ధాలు వినేవారు నిషిద్ధమైన సొమ్ము తినేవారు. కనుక ఒక వేళ నీ వద్దకు వస్తే, నీకు ఇష్టమైతే వారి మధ్య తీర్పు చెప్పు లేదా తిరస్కరించు నీవు తిరస్కరిస్తే వారు నీవు ఏ మాత్రం హాని కలిగించలేరు. నీవు తీర్పు చెబితే కచ్చితంగా న్యాయం చెయ్యి. అల్లాహ్ న్యాయం చేసేవారిని ప్రేమిస్తాడు. **(43)** అల్లాహ్ అదేశం ఉన్న తౌరాతు గ్రంథం వారి వద్ద ఉన్నప్పటికీ దాని పట్ల వైముఖ్యం ప్రదర్శిస్తూనే వారు నిన్ను ఎలా న్యాయ నిర్ణేతగా చేసుకుంటారు ? అసలు విషయం ఏమిటంటే వారిలో విశ్వాసమే లేదు. **(44)** మేము తౌరాతును అవతరింపజేసాము. అందులో మార్గ దర్శకత్వము జ్యోతి ఉన్నాయి. ముస్లిములైన ప్రవక్తలంతా దాని ప్రకారమే యూదుల వ్యవహారాలను పరిష్కరించే వారు ఇదే విధంగా రబ్బానియ్యీలు, ధార్మికవేత్తలు కూడా ఎందుకంటే అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని రక్షించే బాధ్యత వారిపై మోపబడింది. వారు దీనికి సాక్షులుగా ఉండేవారు. కనుక ఓ యూదులారా ! మానవులకు భయపడకండి నాకు భయపడండి. నా ఆయతులను కొద్దిపాటి మూల్యం కొరకు అమ్మటం మానండి. అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన చట్టం ప్రకారం తీర్పు చెయ్యనివారే అవిశ్వాసులు.

يٰٓاَيُّهَا
الرَّسُوْلُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِي الْكُفْرِ
مِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ
قُلُوْبُهُمْ ۛ وَمِنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا ۛ سَمّٰعُوْنَ
لِلْكَذِبِ سَمّٰعُوْنَ لِقَوْمٍ اٰخَرِيْنَ ۙ لَمْ يَاْتُوْكَ ۗ
يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهٖ ۚ يَقُوْلُوْنَ
اِنْ اُوْتِيْتُمْ هٰذَا فَخُذُوْهُ وَاِنْ لَّمْ تُؤْتَوْهُ
فَاحْذَرُوْا ۗ وَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهٗ فَلَنْ تَمْلِكَ
لَهٗ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ۗ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَمْ يُرِدِ
اللّٰهُ اَنْ يُّطَهِّرَ قُلُوْبَهُمْ ۗ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ
وَّلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝ سَمّٰعُوْنَ
لِلْكَذِبِ اَكّٰلُوْنَ لِلسُّحْتِ ۗ فَاِنْ جَاۤءُوْكَ فَاحْكُمْ
بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ ۚ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ
فَلَنْ يَّضُرُّوْكَ شَيْـًٔا ۗ وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ۝ وَكَيْفَ
يُحَكِّمُوْنَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰىةُ فِيْهَا حُكْمُ اللّٰهِ
ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ ۗ وَمَآ اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ۝
اِنَّآ اَنْزَلْنَا التَّوْرٰىةَ فِيْهَا هُدًى وَّنُوْرٌ ۚ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّوْنَ الَّذِيْنَ اَسْلَمُوْا لِلَّذِيْنَ هَادُوْا
وَالرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوْا مِنْ كِتٰبِ
اللّٰهِ وَكَانُوْا عَلَيْهِ شُهَدَاۤءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ
وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوْا بِاٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۗ
وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْكٰفِرُوْنَ ۝ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيْهَآ اَنَّ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ ۙ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ
وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ ۙ وَالْجُرُوْحَ

(45) తౌరాతు గ్రంథంలో యూదులు కొరకు మేము
ఈ ఆజ్ఞను వ్రాసాము. ప్రాణానికి బదులు ప్రాణం కన్నుకు
బదులు కన్ను, ముక్కుకుబదులు ముక్కు, చెవికి బదులు
చెవి, పన్నుకు బదులు పన్ను ఇలా సమస్త గాయాల కొరకు
సమానమైన ప్రతీకారం కాని ఎవరైనా ప్రతీకారం
తీర్చుకోకుండా క్షమిస్తే అది అతనికి కఫ్ఫారా పాపపరిహారం
అవుతుంది. అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన ఆదేశం ప్రకారం
తీర్పు చెయ్యనివారే దుర్మార్గులు. (46) ఈ ప్రవక్తల
తరువాత మేము మర్యమ్ కుమారుడైన ఈసాను పంపాము.
ఆయన తన కాలంలో ఉన్నటువంటి తౌరాతు గ్రంథం లోని
విషయాన్ని ధృవీకరించేవాడు మేము ఆయనకు ఇంజీలును
ప్రసాదించాము. అందులో మార్గదర్శకత్వము జ్యోతి
ఉండేవి. అది కూడా ఆకాలంలో ఉన్న తౌరాతు లోని
దానిని ధృవీకరించేది. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు
కలవారికి అది మార్గదర్శకత్వం మరియు హితోపదేశం
కూడా (47) మేము ఇంజీలు గ్రంథ ప్రజలను ఆ
గ్రంథంలోని అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం
తీర్పు చెయ్యాలని ఆజ్ఞాపించాము. అల్లాహ్
అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పు చెయ్యాలని
ఆజ్ఞాపించాము అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం
తీర్పు చెయ్యని వారే హద్దులు దాటేవారు. (48) ఓ ప్రవక్తా
! మేము నీ వద్దకు పంపిన ఈ గ్రంథం సత్యాన్ని తీసుకొని
వచ్చింది. తన కాలంలో ఉన్నటువంటి ''అల్‌కితాబ్'' లోని
భాగాలను అది ధృవీకరిస్తుంది. పరిరక్షిస్తుంది. కనుక నీవు
అల్లాహ్ పంపిన చట్టం ప్రకారం ప్రజల వ్యవహారాలను
పరిష్కరించు. నీ వద్దకు వచ్చిన సత్యానికి విముఖుడవై వారి
వాంఛలను అనుసరించకు మేము మీలోని ప్రతి ఒక్కరికీ
ఒక షరీయత్తునూ, ఒక జీవిత విధానాన్ని నిర్ణయించాము.
మీ దేవుడు కోరుకున్నట్లయితే మీ అందరినీ ఒకే ఒక
సంఘంగా కూడా రూపొందించి ఉండేవాడు. కాని ఆయన
మీకు ఇచ్చిన దాని విషయంలో మిమ్మల్ని పరీక్షించేందుకు
ఈ విధంగా చేసాడు. కనుక సత్కార్యాలలో ఒకరినొకరు
మించటానికి ప్రయత్నించండి. చివరకు అల్లాహ్ వద్దకే
మీరంతా మరలవలసి ఉంది. అప్పుడు ఆయన మీరు
విభేధాలు కలిగి ఉన్న దాని అసలు యదార్థం ఏమిటో మీకు
తెలుపుతాడు.

قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهٗ ۚ
وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الظّٰلِمُوْنَ ۝ وَقَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِعِيْسَى ابْنِ
مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰىةِ ۖ
وَاٰتَيْنٰهُ الْاِنْجِيْلَ فِيْهِ هُدًى وَّنُوْرٌ ۙ وَّمُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰىةِ وَهُدًى وَّمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝ وَلْيَحْكُمْ اَهْلُ الْاِنْجِيْلِ بِمَآ اَنْزَلَ
اللّٰهُ فِيْهِ ۚ وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝ وَاَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتٰبِ وَ
مُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ
وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ
جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَّمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ
لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِيْ مَآ
اٰتٰىكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرٰتِ ۚ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ۝ وَاَنِ احْكُمْ
بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ
وَاحْذَرْهُمْ اَنْ يَّفْتِنُوْكَ عَنْ بَعْضِ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ
اِلَيْكَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ اَنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ
اَنْ يُّصِيْبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوْبِهِمْ ۚ وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ
النَّاسِ لَفٰسِقُوْنَ ۝ اَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُوْنَ ۚ
وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ۝

(49)కనుక ఓ ప్రవక్తా ! నీవు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం ప్రజల వ్యవహారాలను పరిష్కరించు. వారి కోరికలను అనుసరించకు మిమ్మల్ని వారు మోసంలో పడవేసి అల్లాహ్ మీ వద్దకు పంపిన ఉపదేశానికి రవ్వంత కూడా విముఖులను చెయ్యకుండా మీరు అప్రమత్తులై ఉండండి. వారు గనుక దానికి విముఖులైతే, అల్లాహ్ వారు చేసిన కొన్ని పాపాలకు శాస్త్రిగా వారి ఆపదలకు గురి చేయాలన్న నిర్ణయానికే వచ్చాడు. అని తెలుసుకోండి. వారిలోని చాలా మంది అవిధేయులు అనేది వాస్తవం. (50) అజ్ఞాన కాలపు తీర్పు కావాలని కోరుకుంటున్నారా ? కాని అల్లాహ్ పై నమ్మకం కలవారి దృష్టిలో అల్లాహ్ కంటే మంచి తీర్పు చెయ్యగలవాడెవ్వడు ?

వెనుకటి ఆయతుల్లో ఆదమ్ కుమారుడు అసూయతో తన సోదరున్ని హతమార్చిన సంఘటన గురించి ఇదే విధంగా మునాఫిఖులు, యూదులు ముస్లిముల పట్ల అసూయ పడుతూ రసూలుల్లాహ్ మరియు ముస్లిములకు హాని కలగాలని, నాశనమవ్వాలని ప్రయత్నించేవారు, కుట్రపన్నే వారని వివరించబడింది. ఈ ఆయతుల్లో అల్లాహ్ తఆలా రసూలుల్లాహ్ ను భయపడవద్దని, కలవరం చెందవద్దని ఆదేశిస్తూ అల్లాహ్ తఆలా మీకు రక్షణ కల్పిస్తాడని వాళ్ళ కుట్రల నుండి మీకు రక్షిస్తాడని అభయం ప్రకటిస్తున్నాడు.

41-50 ఆయతుల వివరణ :- 41 దైవ ధర్మ ప్రచారం లో నిమగ్నమయి ఉండేవారు. ప్రతి ప్రశ్నకూ సమాధానం ఇచ్చేవారు. ఇది చూసి యూదులు కపటాచారులు అనేక రకాలుగా కుట్రలు పన్నసాగారు. దీని పట్ల ప్రవక్త (స) విచారిస్తూ ఉండేవారు. ఇక్కడ ప్రవక్త (స) కి ఓర్పు వహించమని, ధర్మ సందేశ ప్రచారంలో నిమగ్నమయి ఉన్న మీకు విచారించవలసిన ఎంత మాత్రం అవసరం లేదని ఆదేశించబడింది. ముందు వాక్యాల్లో అవతరణ సందర్భం ఈ క్రింది హదీసుల ద్వారా విశదమవుతుంది. బిరాబిన్ ఆజిబ్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ప్రవక్త (స) ముందుకు శిక్షించబడిన ఒక యూదుడు వచ్చాడు. అతన్ని ప్రవక్త (స) పిలిచి మీ గ్రంథంలో వ్యభిచారానికి ఈ శిక్షే కదా ఉంది అని ప్రశ్నించారు. అతను అవునని సమాధానమిచ్చాడు. తరువాత వారి పండితులలో నుండి ఒకర్ని పిలిచి దేవుని సాక్షిగా వ్యభిచారానికి శిక్ష ఇదే కదా అని ప్రశ్నించారు. లేదు. అని సమాధానమిచ్చాడు. అసలు విషయం ఏమిటంటే తౌరాత్ లో దీనికి రాళ్ళతో కొట్టి చంపటమే ఉంది కాని మాలో పెద్దలు దీనికి పాల్పడితే అతన్ని విడిచి పెట్టడం జరుగుతుంది. బలహీనుల్ని శిక్షకు గురి చేస్తాం. ఆ తరువాత మేము అందరికీ ఒకే శిక్ష విధించాలని సంప్రదించి కొరడా దెబ్బలు అవమాన పర్చడంగా నిర్ణయించాము. ప్రవక్త (స) ఓ అల్లాహ్ దేన్నయితే వారు నిరాకరించారో అందరికంటే ముందు నేను నీ ఆదేశాన్ని పాటిస్తాను ఆ తరువాత అతనిపై రాళ్ళు రువ్వవలసిందిగా ఆదేశించారు. అతన్ని రాళ్ళు రువ్వడం జరిగింది. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. (ముస్లిమ్)

44- ప్రవక్తలందరూ ఇస్లాం ధర్మాన్ని ఆచరించే వారని వివరించబడింది. అధర్మం వైపునకే ముహమ్మద్ (స) ఆహ్వానిస్తున్నారని వివరించబడింది. అంటే ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఒక్కటే. ఇస్లాం ధర్మం ప్రధాన ఆదేశం '' ఒక్క దేవున్నే ఆరాధించాలి అతని ఆరాధనలో ఇతరులను సాటి కల్పించకూడదు.'' ప్రతి ప్రవక్తా అన్నిటికంటే ముందు దీన్ని గురించే అదేశించేవారు. అరబిక్ ....

మేము నీకు పూర్వం ఏ ప్రవక్తను పంపినా అతనికి వహీ ద్వారా ''నేను తప్ప దేవుడు లేడు కనుక మీరు నాకే దాస్యం చేయండి.'' అనే విషయాన్నే తెలియజేసాము. ఖుర్ఆన్ని '' అద్దీన్'' అని కూడా పిలువబడింది. (ఉ-సురేషూరా-13) ఇందులో ఈ విషయాన్ని తెలియజేయబడింది అంటే మీ కన్నా ముందు వారి కొరకు

నిర్ణయించిన ధర్మాన్నే మీ కొరకు నిర్ణయించడం జరిగింది. అంటే యూదుల విషయాల్లో తీర్పు చెప్పేవారు. వాళ్ళు తౌరాత్ లో ఎటువంటి మార్పులు చేర్పులు చేయలేదు. ఆ తరువాత తరాల వాళ్ళు మార్పులు చేర్పులు చేసే వేసారు. ఇది అల్లాహ్ వైపు నుండి అవతరించబడింది.

అంటే ప్రజలకు భయపడి లేదా స్వల్ప లాభాలకు సత్యాన్ని అసత్యంతో కలగాపులగం చేయకండి. విశ్వాసానికి బదులు అసత్యాన్ని ఎలా స్వీకరిస్తున్నారు ?

45- తౌరాత్ లో ప్రాణానికి బదులు ప్రాణం గాయానికి బదులు గాయం గురించి ఆదేశించబడింది. మరియు యూదుల ఒక తెగ మరొక తెగోతో వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించడం ఇంకా తన తెగ హత్యకు బదులు ఇతరులకు రెండింతలు పరిహారం నిర్ణయించుట . ఇది ఎంత మాత్రం ధర్మ సమ్మతం కాదు. వీరు దైవాదేశాలకు వ్యతిరేకం గా అత్యాచారానికి పాల్పడ్డారు. మానవుడు దైవాదేశాలను పాటించాలి. ఇదే విధంగా జీవితంలో ధర్మంగా వ్యవహరించాలి. అతన్నుండే మార్గదర్శకం పొందాలి. ఒకవేళ దైవాదేశాల ను వ్యతిరేకిస్తే దైవాగ్రహానికి గురవుతాడు. ఇలాంటి వాళ్ళ గురించి అల్లాహ్ మూడు పదాలను ఉపయోగించాడు. మరియు తమ ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేస్తాడు. దీని తరువాత కూడా మానవుడు తన సొంత సాసనాల పై లేదా మనోవాంఛలపై అమలు చేస్తే వాటికి ప్రాధాన్యతనిస్తే ఇంతకన్నా దురదృష్టం ఉండదు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

46- తౌరాత్ ఆదేశాల తరువాత ఇప్పుడు ఇంజీల్ ఆదేశాల గురించి ప్రస్తావించబడుతుంది. అల్లాహ్ తఆలా మూసా తరువాత బనీ ఇస్రాయిల్ మార్గదర్శకత్వానికి చాలా మంది ప్రవక్తలను పంపాడు. వీరందరి తర్వాత ఈసా (అ) ని పంపించాడు. ఇతనికి అల్లాహ్ ఇంజీల్ ప్రసాదించాడు. ఇతరు తౌరాత్‌ను ధృవీకరించారు. దీని ఆదేశాలను ఇంజీల్ ఆదేశాల ద్వారా రద్దు చేసారు.

67- గ్రంథ ప్రజలకు ప్రవక్త (స) కన్నా ముందు ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) ప్రభవించిన తరువాత ఈ ఆదేశం రద్దయిపోయింది. ఇంకా మానవులందరినీ కేవలం ప్రవక్తనే విశ్వసించాలని, ఇంకా ఖుర్‌ఆన్‌ను చివరి మాటగా ఆదేశించబడింది. ఈ ఆయత్‌లో అల్లాహ్ ఆజ్ఞ ప్రకారం తీర్పు చేయనివారిని ఫాసిఖ్ అని పేర్కోనబడింది. అంటే ఇలాంటి వారు తమ ప్రభువు దైవాజ్ఞపాలన, సత్యమార్గాన్ని త్యజించి అపమార్గాన్ని అనుసరిస్తారు.

48-ఖుర్‌ఆన్ సత్యమైనది ధృవీకరించేది :-

పైన మూసా (అ) పై అవతరించబడిన తౌరాత్‌ను గురించి వివరించబడింది. ఎందుకంటే అప్పుడు అది పవిత్రంగా ఉండేది. ఇంకా దాన్ని అనుసరించాలని దైవాజ్ఞ ఉండేది. ఆ తరువాత ఇంజీల్ గురించి వివరించబడింది. దాన్ని గొప్పతనాన్ని గురించి పేర్కోబడింది. ఇప్పుడు ఖుర్‌ఆన్ గురించి పేర్కొనబడింది. మేము నీ పై యధార్థంగా ఖుర్‌ఆన్ ని అవతరింపజేసాము. ఇది సత్యమైనది మరియు ఎలాంటి సంకోచం లేనటువంటిది. ఇంకా ఇది వెనుకటి గ్రంధాలను ధృవీకరిస్తుంది. వీటిలో ఖుర్‌ఆన్ గురించి, ప్రవక్త (స) గురించి శుభవార్తలు ఉన్నాయి. శుభవార్తల ప్రకారం అవతరించినందువల్ల దాని ధృవీకరణ మరింత అధికమయ్యింది. ప్రజలు నిష్పక్షపాతంగా ఆలోచిస్తే ఈ విషయాలన్నీ విశదమవుతాయి. దీనివల్ల దైవ భక్తుల్లో విశ్వాసం అధికం కాసాగింది. ప్రాచీన పండితుల వారి ముందు దీన్ని పఠించి వినిపిస్తే వెంటనే సాష్టాంగపడి ఇలా అంటారు.

మా ప్రభువు పరిశుద్ధుడు. నిశ్చయంగా మా ప్రభువు వాగ్దానం నెరవేరి తీరుతుంది. అంటే అంతకు పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తల ద్వారా ప్రవక్త (స) గురించి ఇచ్చిన శుభవార్తలను తప్పకుండా నెరవేర్చును.

<u>ఖుర్ఆన్ ఇతర గ్రంథాల ధృవీకరణ</u> :- ఖుర్ఆన్ ఇతర గ్రంథాలను ధృవీకరిస్తుంది. వాటిని ధృవపరుస్తుంది. మరియు ఇది ఇతర గ్రంథాల విషయాలన్నీ సంక్షిప్తంగా ఉన్న గ్రంథం. ఇది సమర్థించినవే సత్యమయినవి. దీనికి వ్యతిరేకమయినవి రద్దు చేయబడేవే. ఖుర్ఆన్ గ్రంథం అందరి కొరకు సాక్షిగా ఉంది. ఇది పవిత్రమైన చివరి గ్రంథం మరియు ఇది చివరి ప్రవక్త పై అవతరించబడింది. అన్ని గ్రంథాల కంటే పవిత్రమైనది. భక్తి పూరితమైనది. ఇందులో ఇతర గ్రంథాల గొప్పతనాలు కూడుకొని ఉన్నాయి. ఇందులో ఇతర గ్రంథాలలో లేని ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. అందువల్లనే ఇది ఇతర గ్రంథాలపై సాక్షిగా పరిగణించబడుతుంది. దీని రక్షణా బాధ్యతలు అల్లాహ్ తీసుకున్నాడు.

ఈ జ్ఞాపికను మేము అవతరింపజేసాము. స్వయంగా మేమే దానిని కాపాడుకుంటాము. ప్రాపంచిక వ్యవహారాలను ఖుర్ఆన్ ద్వారా పరిష్కరించాలి :- ఇంకా ఇలా ఆజ్ఞాపించబడింది. '' ఓ ముహమ్మద్ (స) ! ప్రజల్లో ఎవరైనా సరే వారి సమస్యలను అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన ఆదేశాలకనుగుణంగా ఇతర రద్దు చేయని గ్రంథాల ఆదేశాల కనుగుణంగా పరిష్కరించండి. (ఇబ్నెజరీర్) ఇంకా వారి మనోవాంచల్ని అనుసరించకుండా వారసత్వంగా కల్పించుకున్న శాసనాలను అనుసరించకూడదని ఆదేశించబడింది. ఇంకా ''మేము ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక ఆచరణ పద్ధతిని ఏర్పాటు చేసామని తెలియ జేయబడింది. (ఇబ్నె అబ్బాస్) అంటే మార్గం మరియు సాంప్రదాయం అంటే సులభమైన మార్గం అని అర్థం.

<u>ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఒక్కటే సాంప్రదాయం వేరు వేరు :-</u>

ఈ ఆయత్‌లో అల్లాహ్ వివిధ మతాలకు చెందిన జాతుల గురించి పేర్కొన్నారు. తన ప్రవక్తలను పంపి వారికి వివిధ రకాలకు చెందిన సాంప్రదాయాలను ప్రసాదించాడు. అంటే వారి సాంప్రదాయాలు వేరు వేరుగా ఉండేవి. కాని ఏకత్వంలో అందరూ ఒక్కటే. మేమందరము సోదరుల్లాంటి వాళ్ళం అని మా ధర్మం ఒక్కటే అని ప్రవక్త (స) అన్నారు. ప్రతి ప్రవక్త ఏకత్వం ప్రసాదించి పంపబడ్డాడు. ఇంకా ప్రతి గ్రంథంలో ఏకత్వం గురించి ఉంది. ఇంకా ఇలా అన్నారు. నిశ్చయంగా మేము ప్రతి జాతిలో ప్రవక్తను పంపాము. అల్లాహ్ నే ప్రార్థించండి మరియు విగ్రహాలను త్యజించండి. అయితే ప్రవక్తల సాంప్రదాయము ఆదేశాల్లో, నిషిద్ధాల్లో భిన్నంగా ఉన్నాయి. అల్లాహ్ ప్రతి యుగంలో జాతిని బట్టి ఆదేశాలిచ్చాడు. అల్లాహ్ తలచుకుంటే అన్నీ జాతులకు ఒకే సాంప్రదాయాన్నిఏర్పాటు చేయగలడు. కాని అల్లాహ్ ప్రతి ప్రవక్తకి వేరు వేరు సాంప్రదాయాలు ప్రసాదించాడు.

చిట్టచివరగా వాటన్నిటి సారాంశాన్ని చివరి సాంప్రదాయంగా ముహమ్మద్ (స) కి ప్రసాదించాడు. ప్రవక్త (స) ని అంతిమ దైవ ప్రవక్తగా నియమించాడు. మిమ్మల్ని తమ ఆదేశాల ద్వారా పరీక్షించటానికే అల్లాహ్ తలాలా భిన్నమైన సాంప్రదాయాలు ప్రసాదించాడు. ఇంకా అల్లాహ్ సత్కార్యాలలో పరస్పరం మించి పోవాలని ఆదేశించాడు. సత్కార్యం

అంటే అతని మార్గాన్ని అతను ప్రసాదించిన సాంప్రదాయాన్ని అనుసరించటం, ఇంకా అల్లాహ్ చివరి గ్రంధాన్ని అంటే ఖుర్‌ఆన్ ని విశ్వసించటం. ఇంకా తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్ సన్నిధిలో హాజరవ్వాలని అక్కడ మీ బేధాభిప్రాయాలన్నీ తేట తెల్లమవుతాయని తెలిపాడు. సత్యవంతులకు ప్రతి ఫలం ప్రసాదిస్తాడని, అసత్యవంతులకు, సత్య తిరస్కారులకు సాక్షాధారాలు స్వీకరించని వారికి కఠిన శిక్షకు గురిచేస్తాడని తెలిపాడు.

49- మరోసారి అల్లాహ్ ఆదేశాల కనుగుణంగా తీర్పు చెయ్యాలని గుచ్చి చెప్పబడింది. ప్రజల మనోవాంఛల్ని అనుసరించవద్దని హెచ్చరించబడింది. శత్రువుల నుండి జాగ్రత్తగా ఉండమని వారి నుండి మోసానికి గురి కాకూడదని హెచ్చరించబడింది. అటు తర్వాత వారు అల్లాహ్‌ను అతని ప్రవక్తను తిరస్కరిస్తే వారు శిక్షకు గురయ్యేవారని తెలుసుకోండి. వారి పాపాల ద్వారా అల్లాహ్ తఆలా వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు. చాలా మంది అల్లాహ్ ఆదేశాలను తిరస్కరిస్తున్నారు. అల్లాహ్‌ను, సత్యాన్ని ధిక్కరిస్తున్నారు. చాలా మంది మీరు ఎంత ప్రయత్నించినా విశ్వసించేవారు కారు. ఒక వేళ మీరు అధిక సంఖ్యాకులను అనుసరిస్తే వారు మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసివేస్తారు.

50- అల్లాహ్ దయ వల్ల వారు ఎంత మాత్రం మార్చలేరు. అతను సత్కార్య భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. దుష్కార్యాల నుండి నివారిస్తాడు. తిరస్కరించే వారిని హెచ్చరిస్తాడు. వీళ్ళు తమ మనోవాంఛల్ని, తమ ఆలోచనల్ని ఎలాంటి ఆధారాలు లేకపోయినా అనుసరిస్తున్నారు. ధర్మ పరాయణులు, న్యాయశీలురు అల్లాహ్ ఆదేశాలకన్నా ఎక్కువగా ప్రాధాన్యత మరే దానికీ ఇవ్వరు. అల్లాహ్ తఆలా తన సృష్టితాలపై కన్నతల్లి కన్నా అధికంగా దయగలవారు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ తఆలా ప్రతి వస్తువు యొక్క సృష్టికర్త, ప్రతి విషయంపై శక్తి గలవాడు. మరియు ప్రతి విషయంలో న్యాయంగా ధర్మం వ్యవహరిస్తాడు. (ఇబ్నెకసీర్).

ఆయత్ 51-66

(51) ఓ విశ్వాసులారా! యూదులనూ క్రైస్తవులనూ మీ మిత్రులుగా చేసుకోకండి. వారు తమలో తామే ఒకరికొకరు మిత్రులు. మీలో ఎవరైనా వారిని తన మిత్రులుగా స్వీకరిస్తే అతడు కూడా వారిలో ఒకడు గా పరిగణింపబడతాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దుర్మార్గులను రుజు మార్గానికి దూరం చేస్తాడు. (52) మనసులలో కపట రోగం ఉన్నవారు వారితోనే ఎక్కువగా కార్యకలాపాలు సాగిస్తూ తిరగటం నీవు చూస్తావు. వారు, ''మేము ఏదైనా ఆపదలో చిక్కుకుంటామేమో అనే భయం మాకు ఉంది. అని అంటారు. కాని అల్లాహ్ మీకు తిరుగు లేని విజయాన్ని ప్రసాదించినపుడు లేదా తన తరుపు నుండి ఏదైనా విషయాన్ని బహిర్గతం చేసినప్పుడు వారు తమ మనస్సులలో ఉంచిన కాపట్యానికి సిగ్గు పడతారు.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ
أَوْلِيَآءَ ۘ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم
مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
يُسَٰرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا
دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِىَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِندِهِۦ فَيُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ
نَٰدِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ
ٱلَّذِينَ أَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ ۙ إِنَّهُمْ
لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فَأَصْبَحُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٥٣﴾

(53) అప్పుడు విశ్వాసులు ఇలా అంటారు. మేము మీతోనే ఉన్నాం అని అల్లాహ్ పై ప్రమాణాలు చేస్తు ఉండేవారు. వీరేనా ? వారు చేసిన పనులన్నీ వృధా అయ్యాయి చివరకు వారికి అపజయం, ఆశాభంగమే మిగిలింది. (54) ఓ విశ్వాసులారా ! మీలో ఎవరైనా తమ ధర్మం నుండి వెనుతిరిగితే ఎంతో మందిని అల్లాహ్ సృష్టిస్తాడు. అల్లాహ్ వారిని ప్రేమిస్తాడు. వారు అల్లాహ్‌ను ప్రేమిస్తారు. వారు విశ్వాసుల పట్ల మృదువుగానూ, అవిశ్వాసుల పట్ల కఠినంగానూ ప్రవర్తిస్తారు. అల్లాహ్ మార్గంలో అవిశ్రాంత కృషి చేస్తారు. నిందించేవారి నిందలకు వారు భయపడరు. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం. ఆయన దానిని తాను కోరిన వారిని ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన అపారమైన సాధన సంపత్తిని కలిగి ఉన్నాడు. సర్వము తెలిసినవాడు. (55) వాస్తవానికి మీ మిత్రులు కేవలం అల్లాహ్, అతని ప్రవక్త నమాజును స్థాపించే జకాత్ ఇచ్చే అల్లాహ్ కొరకు రుకూ చేసే విశ్వాసులు మాత్రమే (56) అల్లాహ్‌నూ, విశ్వాసులనూ, తమ మిత్రులుగా స్వీకరించేవారు అల్లాహ్ పక్షమే ఆధిక్యం వహిస్తుందని తెలుసుకోవాలి. (57) ఓ విశ్వాసులారా ! మీకు పూర్వం గ్రంథ ప్రజలలో మీ ధర్మాన్ని పరిహాసంగా, ఒక వినోద వస్తువుగా పరిగణించిన వారినీ, ఇతర అవిశ్వాసులను మీ మిత్రులుగా సహచరులుగా చేసుకోకండి. మీరు గనుక విశ్వాసులే అయితే అల్లాహ్‌కు భయపడండి. (58) మీరు నమాజు కొరకు పిలిస్తే దానిని వారు పరిహసించి వినోదిస్తారు, కారణం వారికి బుద్ధిలేకపోవటమే. (59) వారితో ఇలా అను ''ఓ గ్రంథ ప్రజలారా ! మీరు మా పై కినుక వహించటానికి కారణం మేము అల్లాహ్‌నూ మా వైపునకు అవతరించిన మాకు పూర్వం కూడా అవతరించిన ధర్మోపదేశాన్ని విశ్వసించామనే విషయము ఇంకా మీలో చాలా మంది అవిధేయులు ఉన్నారనే విషయం తప్పు. (60) ఇంకా ఇలా పలుకు ''అల్లాహ్ వద్ద ఎవరి ముగింపు అవిధేయుల ముగింపు కంటే హీనతరంగా ఉంటుందో వారిని గురించి తెలియజేయునా ? వారు అల్లాహ్ శాపగ్రస్తులు, వారిపై ఆయన ఆగ్రహం విరుచుకు పడింది. వారు కోతులుగా, పందులుగా చేయబడ్డారు. వారు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ
فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ
أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ
لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ۝ وَمَنْ يَتَوَلَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوًا وَ
لَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ۝ وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا
هُزُوًا وَلَعِبًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ۝
قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا
أَنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ
مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ۝ قُلْ هَلْ
أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ
مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ
الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَٰئِكَ
شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝ وَ
إِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ
وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا
يَكْتُمُونَ ۝ وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ

وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ۝٦٢ لَوْلَا يَنْهٰهُمُ الرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ
عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ؕ لَبِئْسَ مَا
كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ۝٦٣ وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُوْلَةٌ ؕ
غُلَّتْ اَيْدِيْهِمْ وَلُعِنُوْا بِمَا قَالُوْا ۘ بَلْ يَدٰهُ مَبْسُوْطَتٰنِ ۙ
يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ؕ وَلَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ مَّا
اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ؕ وَاَلْقَيْنَا
بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَآءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ؕ
كُلَّمَا اَوْقَدُوْا نَارًا لِّلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ ۙ وَيَسْعَوْنَ
فِى الْاَرْضِ فَسَادًا ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِيْنَ ۝٦٤
وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتٰبِ اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاَدْخَلْنٰهُمْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ۝٦٥ وَلَوْ اَنَّهُمْ
اَقَامُوا التَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ وَمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ
مِّنْ رَّبِّهِمْ لَاَكَلُوْا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ ؕ
مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ؕ وَكَثِيْرٌ مِّنْهُمْ سَآءَ مَا
يَعْمَلُوْنَ ۝٦٦

తాగూత్ దాస్యం చేసారు. వారు ఎంతో అసహ్యాకరస్థితిలో ఉన్నారు. వారు రుజు మార్గం తప్పి చాలా దూరం పోయారు. (61) వారు మీ వద్దకు వచ్చినపుడు. ''మేము విశ్వసించాం అని అంటారు. కాని వాస్తవానికి వారు అవిశ్వాసాన్ని కొని తెచ్చుకున్నారు. అవిశ్వాసాన్నే మోసుకొని తిరిగిపోయారు. వారు తమ హృదయాలలో ఏమి దాచి ఉంచారో అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. (62) వారిలో చాలా మంది పాపకార్యాలలో, హింసా దౌర్జన్యాలలో చురుగ్గా పాల్గొనటాన్ని అధర్మ సొమ్మును తినటాన్ని నీవు చూస్తావు. వారు చేసే ఈ పాపకార్యాలు మహా చెడ్డవి. (63) వారి పండితులూ మత గురువులూ తప్పుడు మాటలు పలక్కుండా అధర్మ సంపాదన తినకుండా వారిని ఎందుకు నిరోధించరు ? నిశ్చయంగా వారు చేస్తున్నవి మహా పాపకార్యాలు. (64) యూదులు ఇలా అంటారు. ''అల్లాహ్ చేతులు బంధించడి ఉన్నాయి. అసలు బంధాలు వారి చేతులకే పడి ఉన్నాయి, శాపం వారి పైనే పడింది. వారి వాగుడుకు ప్రతి ఫలంగా అల్లాహ్ చేతులు విశాలంగా ఉన్నాయి. తాను కోరిన ప్రకారం ఆయన ఖర్చు చేస్తాడు. వాస్తవం ఏమిటంటే నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీ పై అవతరించిన గ్రంథం వారిలో చాలా మందితలబిరుసుతనం, అసత్యానుసరణకు పాల్పడటానికి కారణమయింది. మేము వారి మధ్య విరోధ విద్వేషాలు ప్రళయం వరకు ఉండేలా చేసాము. వారు యుద్ధ జ్వాలను ప్రజ్వలింపజేసినప్పుడల్లా అల్లాహ్ దాన్ని ఆర్పుతాడు. వారు భూమిలో సంక్షోభాన్ని వ్యాపింప చెయ్యటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్ కల్లోలం సృష్టించే వారిని ఏ మాత్రం ప్రేమించడు, (65) ఈ గ్రంథ ప్రజలు విశ్వసించిఉంటే అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తుల వైఖరిని అవలంభించి ఉంటే మేము వారి పాపాలను వారి నుండి పారద్రోలి ఉండేవారం. వారిని భోగభాగ్యాలతో నిండిన స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేసేవారం. (66) వారు తౌరాత్‌నూ ఇంజీలునూ, వారి ప్రభువు తరపు నుండి వారి వద్దకు పంపబడిన ఇతర గ్రంధాలనూ అనుసరించి ఉన్నట్లయితే ఎంతో బాగుండేది. ఆ విధంగా చేసి ఉంటే వారి కొరకు ఆహారం పై నుండి వర్షించి ఉండేది. క్రింది నుండి పొంగి ఉండేది. వారిలో కొందరు రుజు వర్తనులు కూడా ఉన్నారు. అయితే అధికులు మాత్రం దుర్మార్గులు. వెనుకటి ఆయతుల్లో యూదులు

మరియు క్రైస్తవులు తౌరాత్ మరియు ఇంజీలు యొక్క భోధనలపై అమలు చేయడం మానివేసినందువల్ల వారు దుర్మార్గులని అవిశ్వాసులని ఎవరైనాసరే అల్లాహ్ గ్రంథం పై అమలు చేయకుంటే వారు మార్గభ్రష్టులేనని వివరించబడింది. ఇప్పుడు ఈవాక్యాల్లో ఇలాంటి వారితో స్నేహం చేయకూడదని బోధిస్తూ యూదుల పాపకార్యాలను పేర్కోనడం జరిగింది.

51-66 ఆయతుల వివరణ : 51 ఇబ్నె జరీర్, ఇబ్నె అబీహాతిమ్ మరియు బైహాఖీ మొదలైన వారు ఈ వాక్య అవతరణ సందర్భం గురించి ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''కొందరు యూదులు ఉబాదాబిన్ సామిత్ అన్సారీ మరియు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీసలూల్ మిత్రుత్వం ఉండేది. బద్ర్ మైదానంలో ప్రవక్త (స) మరియు ముస్లిములకు విజయం వరిస్తే యూదులు ఆగ్రహించారు. మరియు తమ అవినీతిని ప్రదర్శించారు. ఉబాదా బిన్ సామిత్ (ర) వారి ఈ పరిస్థితి చూసి తమ మిత్రులతో వేరయిపోయారు. అల్లాహ్ మరియు అతని ప్రవక్త (స) మరియు ముస్లిముల స్నేహాన్ని ప్రేమను స్వీకరించారు.

కాని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ నిరాకరించారు. ఈ సందర్భంగా ఈ ఆయత్ అవతరించింది. అల్లాహ్ ముస్లిములందరినీ యూదుల మరియు క్రైస్తవుల స్నేహం నుండి వారించారు. వీరు ఇస్లాం మరియు ముస్లిముల శతృవులు. దీని తరువాత ఎవరైనా వారితో స్నేహం చేస్తే వాళ్ళు వారుగా పరిగణించబడతాడు. వారి మతం వారి ఆలోచనలు వేరనే ఆలోచన ఉన్నా సరే.

52- ఎవరి మనసులో కపటం ఉంటుందో వారే యూదులు మరియు క్రైస్తవులతో స్నేహం చేస్తారు. అని ప్రవక్తను సంభోధించబడింది. కొందరు వారిలో కలిసి పోవాలనికోరుతున్నారు. వాళ్ళ పై విజయం తర్వాత వాళ్ళ పై శిస్తు విధించడం మంచిది. అప్పుడు ఆ కపటాకారులు చింతిస్తారు. అప్పుడు వాళ్ళ మనస్సుల్లో ఉన్నది బయట పడుతుంది. అప్పుడు ముస్లింలందరూ వాళ్ళ సంగతంతా తెలుసుకుంటారు. కపటాకరులు మేము ముస్లిములతో ఉన్నాం అని ప్రమాణాలు చేసేవారు. ఆ తరువాత కపటాకారుల సత్కార్యాలన్నీ వృధా చేయబడ్డాయనిఅల్లాహ్ తెలియజేసాడు.వాళ్ళ ఇహలోకం పరలోకం రెండు వృధా అయ్యాయి. మూడవ సురా **28, 118** ల్లో ముస్లిమేతరులతో స్నేహం గురించి తెలియజేయబడింది. ఈ అంశాన్ని గురించి ఇంకా తెలుసుకోవడానికి ఈ రెండు ఆయతుల వివరణ చదువుకుంటే మంచిది.

54- ప్రవక్త (స) మరణానంతరం కొన్ని అరబ్ తెగలు మార్గభ్రష్టులౌతారని అల్లాహ్‌కు తెలుసు అందువల్లే ఈ ఆయత్ ని అవతరింపజేసాడు. అని ఖతాదా వివరణ ఇస్తున్నారు. ప్రవక్త (స) మరణానంతరం మక్కా, మదీనా, బహ్రైన్ తప్ప ఇతర అన్నీ ప్రాంతాల నుండి మత మార్పుడిల వార్తలు రాసాగాయి. మేం నమాజ్ పాటిస్తాము కాని, జకాత్ చెల్లించం అని అన్నారు. అప్పుడు అబూబకర్ (ర) ఇస్లాం నుండి దూరం అయిన వారితో పోరాడారు అందువల్లే అలీ (ర) జిహాక్ ఇంకా ఇతరులు

''వారు అల్లాహ్‌ను ప్రేమిస్తారు మరియు అల్లాహ్ వారిని ప్రేమిస్తాడు. అనే ఈ ఆయత్ అబూబకర్ మరియు అతని అనుచరులకు వర్తిస్తుందని వ్యాఖ్యానించారు. (ఇబ్నేకసీర్)

55- పై వాక్యంలో తిరస్కారులతో స్నేహం నిషేధించబడింది, ఇప్పుడు ఈ వాక్యంలో యూదులతో స్నేహం చేయరాదని విశ్వాసులను మాత్రమే స్నేహితులుగా సహాయకులుగా చేసుకోవాలని ఆదేశించబడింది.

(ఇబ్నె కసీర్)

ఈ వాక్యం విశ్వాసులనుద్దేశించి అవతరించబడింది. మరియు ఉబాదా బిన్ సామిత్ ఇంకా వారి మిత్రుల నుద్దేశించి అవతరించబడింది. వీరు ముహమ్మద్ (స) వద్దకు వెళ్ళి యూదుల స్నేహాన్ని త్యజించారు. విశ్వాసులతో స్నేహం చేసారు. ఇమామ్ జాఫర్ని ''వియ్యుకుమ్'' అనగా అలీ కదా అని ప్రశ్నించబడింది. దానికి అతను అలీ కూడా విశ్వాసుల్లోనివాడే కదా ? అని సమాధానమిచ్చాడు. ఇంకా ''ఇఖామతుస్సలాహ్'' గురించి ఇది మునాఫిఖుల నుద్దేశించి ఉందని అన్నారు. (కబీర్)

55-56 షియా తెగవారు ఈ రెండు వాక్యాలను అలీ నుద్దేశించినవని అంటారు. వారు ఈ ఆయత్ అలీ నుద్దేశించి అవతరించిందని సాక్ష్యాధారాలు వెతుకుతారు. కాని ఈ వాక్యం ఉబాధా బిన్ సామిత్ మరియు అతని మిత్రుల నుద్దేశించి అవతరించబడింది. అలీ కూడా వారిలోని వారే ఈ ఆయత్ కేవలం అలీని ఉద్దేశించి అవతరించింది. కాదు వలీ అంటే స్నేహితుడు మరియు సహాయకుడు అని అర్థం. ఇమామ్ రాజీ 8 సాక్షాధారాల ఆధారంగా మొదటి వివరణ మాత్రమే సరైనది. (కబీర్)

58- ఈ వాక్యంలో తిరస్కారులు, అవిశ్వాసులు ఇస్లాంకు వ్యతిరేకంగా అపహాస్యం చేయటాన్ని గురించి వివరించబడింది. నమాజ్ కొరకు అజాన్ పిలుపు విని అలాగే కేకలు వేసి అపహాస్యం చేసేవారు. దీన్ని గురించి అహ్మద్ ముహమ్మద్ జరీర్ అవిశ్వాసుల సంఘటనలు పేర్కొన్నారు. ఎవరైతే అజాన్ని ఎగతాళి చేసారో అల్లాహ్ పట్టులో ఇరుక్కున్నారు. ఎందుకంటే ఇవి షైతాన్ గుణాలు.

59- ఖుర్ఆన్ వెనుకటి దైవగ్రంథాలన్నింటినీ ధృవీకరిస్తున్నప్పటికీ, అందరి ధర్మమైన ఇస్లాం వైపుకే ఆహ్వానిస్తున్నప్పటికీ దాన్ని మీరు ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇంతకీ ఖుర్ఆన్ అనుచరుల తప్పేమిటి ? వాళ్ళ పొరపాటు కేవలం అల్లాహ్ ను విశ్వసించటం ఖుర్ఆన్ తో పాటు మీ గ్రంథాలను కూడా దైవగ్రంథాలని విశ్వసించటం ఇంకా మిమ్మల్ని తమ గ్రంథాలను అనుసరించడని అనడం కేవలం ఇదేనా ?

(60) - అల్లాహ్ శపించిన మరియు అతని ఆగ్రహానికి గురయిన వారే మహాపాపాత్ములు, కోతులుగా, పందులుగా మార్చబడిన వారే మార్గభ్రష్టులు. ఇది మా నడవడిక కాదు. వాళ్ళు మీ తాత ముత్తాతలే అనే విషయం మీకు బాగా తెలుసు.

(61) - మీ కపట మనస్తత్వం మిమ్మల్నే రుజుమార్గం నుండి దూరం చేస్తుంది. ప్రవక్తల సభల్లో వచ్చినపుడు తమ నోటితో మేము విశ్వసించాం అని అంటారు. కాని వాస్తవం ఏమిటంటే వాళ్ళ మనస్సుల్లో తిరస్కార వైఖరి ఉంది. ప్రవక్త (స) ముందు విశ్వసించినా వాళ్ళ మనస్సుల్లో తిరస్కారం ఉండేది. ప్రవక్త సభల నుండి తిరిగి వెళ్ళినప్పుడు కూడా తిరస్కార భావంతోనే వెళ్ళేవారు. అయితే వాళ్ళు అల్లాహ్ నుండి మాత్రం తమ తిరస్కార భావాన్ని దాచలేరు.

62-63 ఇందులో పండితులను, మేధావులను ధార్మికవేత్తలను దూషించబడుతుంది. సామాన్య ప్రజలు పాపకార్యాల్లో, అధర్మ సంపాదనలో, అత్యాచారాల్లో ఉన్నా వీళ్ళు వారించే వారు కాదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మీరు మౌనం వహించటం చాలా పెద్ద నేరం దీని వల్ల మంచిని బోధించటం చెడును నిర్మూలించటం అనే దానికి ఎంత ప్రాముఖ్యత ఉందో మరియు దాన్ని విడిచి పెట్టడం ఎంత పెద్ద నేరమో తెలుస్తుంది. హదీసుల్లో దీని గురించి ప్రాధాన్యత గురించి వివరించబడింది. (అ.బ.)

64- వాళ్ళ పై ఆపదలు వచ్చినా, అనావృష్టి వచ్చినా నేటి ముస్లిముల్లా తిరస్కార భావంతో ప్రగల్భాలు పలికేవారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. ''ఒక యూదుడు అల్లాహ్ పిసినారి అని అన్నాడు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరించింది. (ఇబ్నె జరీర్) అంటే ''వాళ్ళ చేతులు కాల వాళ్ళు నాశనమవుగాక'' ఇది వారి గురించి శాపంలాంటిది. (ఇబ్నె కసీర్) అంటే అల్లాహ్ అమితంగా ప్రసాదించే వాడు, విశాల హృదయుడు, భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న ఖజానాలన్నీ అతని చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. అతను తన ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు చేస్తాడు. అబూహురైరా ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు.'' ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు. ''అల్లాహ్ చేతులు నిండి ఉన్నాయి. అతను ఎంత ఖర్చు చేసినా తరగదు. (బు.ము)

ఖుర్ఆన్ మరియు హదీసుల్లో అల్లాహ్ చేతులు అని ఉన్నాయి. వాటిని శక్తిగా వాటి వివరణ ఇవ్వడం ఇది నిరాధారమైనది. అహ్లెహదీసులు ఇలాంటి వాటిని స్వీకరిస్తారు. పదం యొక్క సామాన్య అర్థాన్ని విశ్వసిస్తారు. దాని స్థితి గురించి అల్లాహ్ పై వదలి వేస్తారు. వాళ్ళు వాటిని సృష్టితాల ద్వారా పోల్చరు అల్లాహ్ తఆలా కి ఏదీ సాటి లేదు. ఇదే విధంగా అతని గుణాలు కూడా (వహీదీ)

వాస్తవం ఏమిటంటే వీళ్ళు సాక్ష్యాధారాలు బహిర్గతం అయినా కేవలం అసూయ వల్ల ఆగ్రహం వల్ల ధనాకాంక్ష వల్లే ముహమ్మద్ (స) దైవదౌత్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు. అందువల్లే ఖుర్ఆన్ అవతరిస్తున్న కొద్దీ వీరి తిరస్కార వైఖరి అధికం కాసాగింది. ఖుర్ఆన్ వాళ్ల మనస్సుల్లో ఉన్న కాపట్యాన్ని అంటే వాళ్లు తమ తిరస్కార వైఖరిలో అధిగమిస్తారని బహిరంగ పరిచింది.

అల్లాహ్ తఆలా తరపున వాళ్ళ పై రెండవ శాపం ఏమిటంటే వాళ్ళు విభేదాలకు తగాదాలకు, శతృత్వానికి గురయ్యారు. అందువల్లే ముస్లిములకు వ్యతిరేకంగా వారు ఎన్ని పన్నాగాలు కుట్రలు పన్నినా వారి ప్రయత్నం ఫలించలేదు. అందువల్ల యూదులు ముస్లిములకు వ్యతిరేకంగా పన్నిన పన్నాగాలు, కుట్రలు యుద్ధాల గురించి చరిత్ర సాక్ష్య ఉంది చేసిందో వాటన్నిటి గురించి చరిత్ర సాక్ష్యం ఉంది.

66- అంటే వాటిపై అమలు చేస్తారు. వాటిలో మార్పులు చేర్పులు చేయరు. ఇబ్నులబ్బాస్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు. అంటే ఖుర్ఆనె మజీద్ అని అర్థం. (ఇబ్నె కసీర్). వనరుల సమృద్ధి అని అర్థం. అంటే పై నుండి వర్షం మరియు క్రింది నుండి ఫలాలు పప్పుధాన్యాలు పండటం వారికి ఉపాధి సంపాదించడంలో ఎటువంటి ఆటంకం ఏర్పడదు. (ఇబ్నెకసీర్). అంటే హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా మధ్యస్థ మార్గాన్ని అవలంభించిన వారు అంటే ఇస్లాం స్వీకరించిన గ్రంథ ప్రజలు అని అర్థం. ఉదా :- అబ్దుల్లా బిన్ సలామ్ మరియు అతని అనుచరులు (కబీర్) ఇంకా మిగతావారు విశ్వసించలేదు. (అ.బి)

ఆయత్ 67-82

67 - ఓ ప్రవక్తా ! నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీ పై అవతరించిన దానిని ప్రజలకు అందజెయ్యి. నీవు ఒక వేళ ఆ విధంగా చెయ్యకపోతే ప్రవక్త గా నీవు నీ ధర్మాన్ని నిర్వహించనట్లె ప్రజల బారి నుండి అల్లాహ్ నిన్ను రక్షిస్తాడు. తిరస్కారులకు అల్లాహ్ విజయం పొందే మార్గాన్ని ఎన్నటికీ చూపడు. (68) ఓ ప్రవక్తా ! ఇలా పలుకు గ్రంథ ప్రజలారా ! మీరు తౌరాతునూ ఇంజీలు నూ మీ ప్రభువు తరపు నుండి మీ వైపునకు అవతరింప చెయ్యబడిన ఇతర గ్రంథాలనూ ప్రతిష్ఠించనంత వరకు మీరసలు ఏ పునాదిపైనా లేనట్లే నీ పై అవతరింపచెయ్యబడిన ఈ ఫర్మానా వారిలోని అధికుల తలబిరుసుతనాన్నీ, తిరస్కార భావిన్నీ మరింత అధికం చేస్తుంది. తిరస్కరించే వారి గురించి నీవు విచారించకు. (69) ముస్లిములైనా యూదులైనా, సాబీయీలైనా, క్రైస్తవులైనా, ఎవరైనా సరే వారు గనుక అల్లాహ్‌ను, తీర్పు దినాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తే నిస్సందేహంగా వారికి భయం కాని చింత కాని కలిగే ఆస్కారం లేదు. (70) మేము ఇస్రాయీలు సంతానం నుండి గట్టి ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాము. ఎంతో మంది ప్రవక్తలను వారి వద్దకు పంపాము. కాని వారి మనోవాంఛలకు వ్యతిరేకంగా ఏ ప్రవక్త అయినా తెచ్చినప్పుడల్లా కొందరిని తిరస్కరించారు. మరికొందరిని హత్య చేసారు. (71) అలా చెయ్యటం వల్ల ఏ ఉపద్రవము సంభవించదని వారు భావించారు. కనుక వారు గుడ్డి వారు చెవిటి వారు అయ్యారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ వారిని క్షమించారు. అయినప్పటికీ వారిలో చాలా మంది మరింత గుడ్డివారుగా, చెవిటివారుగా అవుతూ పోయారు. అల్లాహ్ వారి ఈ చేష్టలన్నింటినీ చూస్తూనే ఉన్నాడు. (72) మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్ యే అల్లాహ్ అని అన్నవారు నిశ్చయంగా అవిశ్వాసానికి పాల్పడినట్లే. వాస్తవానికి మసీహ్ ఇలా అన్నాడు. ''ఇస్రాయీలు వంశీయులారా అల్లాహ్‌కు దాస్యం చేయండి. ఆయన నాకూ ప్రభువే మీకు ప్రభువే. ఇతరులను అల్లాహ్‌కు భాగస్వాములుగా చేసేవారికి అల్లాహ్ స్వర్గాన్ని నిషిద్ధం చేసాడు. వారి నివాసం నరకం. అటువంటి దుర్మార్గులకు సహాయం చేసేవాడెవడూ లేడు. (73) ''అల్లాహ్ ముగ్గురిలో ఒకడు'' అని అన్నవారు నిశ్చయంగా అవిశ్వాసానికి పాల్పడినవారు వాస్తవంగా దేవుడు ఒక్కడే.

يٰٓاَيُّهَا الرَّسُوْلُ بَلِّغْ مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ
مِنْ رَّبِّكَ ؕ وَاِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهٗ ؕ
وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى
الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ۞ قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لَسْتُمْ عَلٰى
شَىْءٍ حَتّٰى تُقِيْمُوا التَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ وَمَآ اُنْزِلَ
اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ ؕ وَلَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ مَّآ اُنْزِلَ
اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ۚ فَلَا تَاْسَ
عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۞ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ
الَّذِيْنَ هَادُوْا وَالصّٰبِئُوْنَ وَالنَّصٰرٰى مَنْ اٰمَنَ
بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۞ لَقَدْ اَخَذْنَا
مِيْثَاقَ بَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ وَاَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمْ رُسُلًا ؕ
كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُوْلٌۢ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْ ۙ
فَرِيْقًا كَذَّبُوْا وَفَرِيْقًا يَّقْتُلُوْنَ ۞ وَحَسِبُوْٓا اَلَّا
تَكُوْنَ فِتْنَةٌ فَعَمُوْا وَصَمُّوْا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوْا وَصَمُّوْا كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ
بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ۞ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا
اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ؕ وَقَالَ الْمَسِيْحُ
يٰبَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّىْ وَرَبَّكُمْ ؕ
اِنَّهٗ مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَاْوٰىهُ النَّارُ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ۞
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ
ثَلٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ وَاِنْ
لَّمْ يَنْتَهُوْا عَمَّا يَقُوْلُوْنَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۞ اَفَلَا يَتُوْبُوْنَ اِلَى
اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُوْنَهٗ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۞
مَا الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُوْلٌ ۚ قَدْ خَلَتْ

مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۚ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا
يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ ۗ انْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ
ثُمَّ انْظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ۝ قُلْ أَتَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ
وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ قُلْ يَا أَهْلَ
الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا
تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَ
أَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝
لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ
دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ۝ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ
فَعَلُوهُ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝ تَرَىٰ كَثِيرًا
مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ
لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ
هُمْ خَالِدُونَ ۝ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ۝ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ
عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا ۖ
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا
الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ
قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝

మరొక దేవుడు లేడు. తమ ఈ మాటలను వారు గనుక మానుకోకపోతే వారిలో అవిశ్వాసానికి పాల్పడిన వారికి వ్యథాభరితమైన శిక్ష పడుతుంది. (74) ఇంతకీ వారు అల్లాహ్ వైపునకు మరలరా ? క్షమించు అని ఆయనను వేడుకోరా ? అల్లాహ్ అమితంగా మన్నించేవాడు కరుణించేవాడును. (75) మర్యమ్ పుత్రుడైన మసీహ్ ఒక ప్రవక్త తప్ప మరేమీ కాదు. ఆయనకు పూర్వం కూడా ఎంతో మంది ప్రవక్తలు గతించారు. ఆయన తల్లి సద్గుణ సంపన్నురాలు. వారిద్దరూ ఆహారం తినేవారు. మేము వారి కొరకు యదార్థానికి సంబంధించిన సూచనలను ఎలా విశదీకరిస్తున్నామో చూడండి ! అయినా వారు సన్మార్గం తప్పి ఎటుపోతున్నారో ! (76) వారితో ఇలా పలుకు'' ఇదేమిటి మీరు అల్లాహ్ ను వదలి మీకు నష్టం గాని లాభం గాని కలిగించే అధికారం లేని దానిని పూజిస్తున్నారు ? అందరిదీ వినేవాడూ అంతా తెలిసినవాడూ అల్లాహ్ మాత్రమే.'' (77) ఇలా పలుకు ఓ గ్రంథ ప్రజలారా ! మీ ధర్మం విషయంలో అన్యాయంగా హద్దులు మీరి ప్రవర్తించకండి. మీకు పూర్వం స్వయంగా తావు మార్గభ్రష్టులై ఇంకా చాలా మందిని మార్గభ్రష్టులుగా చేసి రుజుమార్గం తప్పిన వారి మనోవాంఛలను అనుసరించకండి. (78) ఇస్రాయీల్ వంశం వారిలో అవిశ్వాస మార్గం అవలంభించిన వారిని దావూద్ మరియు మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్ నోట శపించటం జరిగింది. ఎందుకంటే వారు అవిధేయులయ్యారు అత్యాచారాలు చేయసాగారు. (79) దుష్కార్యాలు చెయ్యకుండా వారు పరస్పరం నిరోధించటం మానివేసారు'' వారు అవలంభించిన మార్గం చాలా చెడ్డది. (80) ఈనాడు నీవు వారిలో చాలా ఎక్కువ మందిని అవిశ్వాసులను బలపరిచే వారుగా వారితో స్నేహం చేసేవారుగా చూస్తావు. నిశ్చయంగా వారి మనస్సులు వారి కొరకు తయారు చేసిపెట్టిన ముగింపు బహుచెడ్డది. ఈ కారణంగా వార అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురయ్యారు. వారు కఠినమైన శాశ్వత శిక్ష కు గురి అవుతారు. (81) వారు నిజంగానే అల్లాహ్‌నూ, ప్రవక్తనూ, ప్రవక్త పై అవతరించిన దానినీ విశ్వసించే వారే అయితే అవిశ్వాసులను ఎన్నటికీ మిత్రులుగా చేసుకొని ఉండేవారు కాదు. కాని వారిలో చాలామంది అల్లాహ్ పట్ల విధేయతకు దూరమై పోయారు. (82) విశ్వాసుల పట్ల శత్రుత్వం విషయం లో యూదులను, విగ్రహారాధకులనూ అందరికంటే అధికంగా ప్రచండులుగా చూస్తావు. విశ్వాసుల పట్ల మైత్రి విషయంలో '' మేము క్రైస్తవులం'' అని అన్నవారిని అత్యంత సన్నిహితులుగా చూస్తావు. దీనికి కారణం ఏమిటంటే వారి లో దైవభక్తి గల విద్వాంసులూ, ప్రపంచాన్ని విడనాడిన సన్యాసులూ ఉన్నారు. ఇంకా వారిలో అహంభావం లేదు.

వెనుకటి ఆయతుల్లో యూదులు, క్రైస్తవులు తౌరాత్ మరియు ఇంజీలు బోధనలను అనరించడం మానివేసారని తెలియజేయబడింది. దీనికి సాక్ష్యం ఏమిటంటే తౌరాత్ మరియు ఇంజీలులో ముహమ్మద్ (స) గూర్చి ఉన్నప్పటికీ అతను దైవ ప్రవక్త అయినప్పటికీ అతన్ని విశ్వసించమని ఆజ్ఞాపించబడినప్పటికీ యూదులు అయినప్పటికీ అతన్ని విశ్వసించమని ఆజ్ఞాపించబడినప్పటికీ యూదులు క్రైస్తవులు ముహమ్మద్ (స) ని తిరస్కరించారు. ఇంకా యూదులు ముహమ్మద్‌ని హత్య చేయటానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేసారు. కాని అల్లాహ్ అతన్ని రక్షించాడు.

ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ ముహమ్మద్ (స) ని ఖుర్‌ఆన్ ద్వార సందేశ ప్రచారం చేయమని ఆదేశిస్తూ శత్రువుల నుండి మిమ్మల్ని నేను కాపాడుతానని అభయం ఇస్తూ నా సహాయం ద్వారా మీరు సాఫల్యం పొందుతారని బోధిస్తున్నాడు.

67-82 ఆయతుల వివరణ :- **67-** ఈ ఆయతుల్లో ప్రవక్త (స) ని ''నిర్భయంగా ఎలాంటి హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా ప్రజల మధ్య సందేశ ప్రచారం చేయండి. అని అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపించాడు. ప్రవక్త (స) అదే విధంగా చేసారు. ఆయిషహ్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు.'' ప్రవక్త (స) తన భాధ్యతను సరిగ్గా నిర్వర్తించలేదని ఎవరైనా అనుమానిస్తే అతను అబద్ధం పలికినట్లే'' (బుఖారీ)

అలీ (ర) తో మీ దగ్గర ఏదైనా పుస్తకం ఉందని ప్రశ్నించబడింది. అప్పుడు అతను ఇలా ప్రశ్నించారు. ''కేవలం అల్లాహ్ గ్రంథం ఉంది లేదా ఒక ముస్లింకి ప్రసాదించబడిన దైవ గ్రంథజ్ఞానం. ఇంకా హజ్జతుల్ విదా సంధర్భంగా ప్రవక్త (స) లక్షా నలభైవేల సహచరుల సమూహాన్ని ఉద్దేశించి ఇలా ప్రసంగించారు. ''మీరు నా గురించి ఏమంటారు ?'' వారు ఇలా సమాధానమిచ్చారు. మీరు మీ బాధ్యతను పూర్తిగా నిర్వర్తించారని మేము సాక్ష్యం ఇస్తున్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఆకాశం వైపు చేతివ్రేళ్ళతో సైగ చేస్తూ ఇలా అన్నారు.''అరబిక్'' ''మీరు మా బాధ్యతను పూర్తిగా నిర్వర్తించారని మేము సాక్ష్యం ఇస్తున్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఆకాశం వైపు చేతివ్రేళ్ళతో సైగ చేస్తూ ఇలా అన్నారు. ''అరబిక్ మూడుసార్లు అంటే ఓ అల్లాహ్ నేను నీ సందేశాన్ని అందజేసాను. నువ్వే దీనికి సాక్షి''

69- ఇక్కడ (అరబిక్) అంటే కపటాకారులు మరియు బలహీనమైన విశ్వాసం గలవారు ఖుర్‌ఆన్ అవతరణ కాలంలో ఈ తెగలే ఉండేవి.

పరలోక సాఫల్యం కోసం ఎదో ఒక వర్గం లేదా మతం తో సంబంధం ఉంచటం ఎలాంటి లాభం చేకూర్చదు. దీనికి విశ్వాసం ప్రధానమైనది. ప్రవక్త (స) అవతరించబడిన తరువాత అతన్ని విశ్వసించకుండా అతని సాంప్రదాయం పై అమలు చేయకుండా ఎలాంటి సాఫల్యం లభించదు. (బుఖారీ **2-4-20**)

78- ఈసా (అ) కి అల్లాహ్ తలాలా అపూర్వమైన మహిమలు ప్రసాదించాడు. ఈ మహిమలు అతను దైవప్రవక్త అని తెలుసుకోవటానికి మరియు అతన్ని విశ్వసించటానికి కాని పరిస్థితి దీనికి వ్యతిరేకంగా జరిగింది. క్రైస్తవులు ఈసా (అ) మహిమలు చూసి అతన్ని దైవ కుమారుడని మరియు దైవం అతనిలో లీనమైన ఉన్నాడు. అని భావించసాగారు. యూదులు ఈసా (అ) ని మాంత్రికుడని తిరస్కరించారు. ఈసా (అ) అల్లాహ్ తరపు నుండి ప్రజల మార్గ దర్శకత్వానికి అవతరింపజేసాడు. కాని ఒక వర్గం స్వీకరించింది. ఒక వర్గం తిరస్కరించింది.

ఇతరుల అగత్యం లేనివాడు మరియు ఇతరులకు లాభనష్టాలు కలిగించే శక్తి గలవాడే ఆరాధ్యుడు కాగలడు. ఆహారం మనిషిని అగత్యపరుడు అని నిరూపిస్తుంది. ఆహారం అవసరం ఉన్న వాడికి ప్రతి వస్తువు అవసరం ఉంటుంది. ఇలాంటి వ్యక్తి ఆరాధ్యుడు ఎలా కాగలడు. లాభనష్టాలకు విశ్వంలోని మార్పులు తప్పనిసరి. ఏ

వ్యక్తిలోనూ ఇలాంటి శక్తి లేదు. అందువల్ల ఏ మానవుడు ఆరాధ్యుడు కాలేడు. ఒక వ్యక్తి అల్లాహ్‌ను తప్ప ఇతరులను ప్రేమ మూర్తులుగా ఆరాధ్యులుగా కల్పించుకుంటే అతని వద్ద అందరికంటే గౌరవస్థానం లభిస్తుంది. అతడు అల్లాహ్ వద్ద అతని సహాయకుడైపోతాడు.

కాని ఇలాంటి మూఢ విశ్వాసులకు ఎలాంటి ఆధారాలు లేవు. పరీక్షా స్థలమయిన ఈ ప్రపంచంలో అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల నిస్సహాయత కనిపించదు. అందువల్లే మనిషి ఇక్కడ అనుమానంలో పడి ఉన్నాడు. కాని పరలోకంలో వాస్తవాలన్నీ బహిరంగమౌతాయి. అప్పుడు మనిషి అల్లాహ్ ను వదలి కల్పించుకున్న ఇతరులు ఎంత బలహీనులో తెలుస్తుంది.

77- యూదులను మరియు క్రైస్తవులను ఒకే సారి ఉద్దేశించబడింది. క్రైస్తవులు ఈసా (అ) విషయంలో హద్దులు మీరి ప్రవర్తించారు. అల్లాహ్ పంపించిన ఒక ప్రవక్తను మరియు అల్లాహ్ మహిమల చిహ్నాన్ని ఆరాధ్యుడుగా భావించారు. రెండో వైపు యూదులు అతన్ని తిరస్కరించి అతని పట్ల అవమానంగా ప్రవర్తించారు. అతని పై, అతని తల్లిపై అభాండాలు వేసారు. చివరికి అతని హత్యకు కుట్రలు పన్నారు. క్రైస్తవుల వర్గాల ప్రకారం యూదులు అతన్ని ఉరివేసి చంపారు. మరియు అతని పక్కటెముకలను ముక్కలు ముక్కలు చేసారు. (ఇబ్నెకసీర్). వాస్తవమేమిటంటే మతంలో ఈ పరిస్థితి హద్దు మీరడం వల్లే వచ్చింది. అందువల్లనే ముహమ్మద్ (స) ముస్లిములకు '' నా విషయంలో హద్దులు మీరకండి ఇంకా నన్ను నా స్థానం నుండి దేవుని స్థానానికి ఎత్తకండి'' అని అనేకసార్లు హెచ్చరించారు.

మొదట మార్గభ్రష్టులయ్యారు అని తరువాత రుజుమార్గం తప్పారు అని ఉపదేశించారు, ఈ రెండు అర్థాలు ఒకటే ఇప్పటి వరకు అజ్ఞానంలో పడి ఉన్నారు. లేదా మొదటి అజ్ఞానం అంటే నమ్మకం రెండవ అజ్ఞానం అంటే ఆచరణ అని అర్థం. (కబీర్)

<u>బనీ ఇస్రాయిల్ చెడు అంతం :-</u> ఈ ఆయత్‌లో బనీ ఇస్రాయిల్ చెడు పర్యవసనాన్ని పేర్కోనబడింది. వారు అల్లాహ్ హద్దులను మితి మీరడం వల్ల వారిని అల్లాహ్ శపించాడు. మొదట దావూద్ (అ) ద్వారా దీని ఫలితంగా వారి ముఖాలు మార్చబడ్డాయి. పందులుగా మార్చబడ్డారు. ఆ తరువాత ఈసా (అ) నోట శాపానికి గురయ్యారు. దాని ప్రభావం వల్ల కోతులుగా మారిపోయారు. వాస్తవం ఏమిటంటే వారిపై శాపం ప్రారంభమైనది మూసా (అ) నుండి మొదలైంది. ప్రవక్త (స)తో ముగిసింది. ఈ విధంగా వరుసగా నలుగురు ప్రవక్తల నోట వారిపై శాపం పడింది. వీళ్ళు ప్రవక్తలను వ్యతిరేకించారు లేదా హద్దులు మీరి దైవత్వం తో పోల్చారు. చివరి రెండు ఆయతుల్లో తిరస్కారులతో స్నేహ సంబధాల నుండి నిషేధించబడింది. మరియు వాటి పర్యవసానం నుండి హెచ్చరించబడింది. ఎందుకంటే ఈ దుర్గుణాలన్నీ బనీ ఇస్రాయిల్ లో ఉండేవి. వీటి వల్లే వారు రుజుమార్గానికి దూరమయ్యారు.

82-యూదులు మరియు విగ్రహారాధకులుఇతరుల కన్నా అధికంగా ముస్లిముల పట్ల శతృభావం గలిగి ఉన్నారని ప్రవక్త (స) కి అల్లాహ్ తఆలా తెలియజేసాడు.

ముస్లిములు ఈసా (అ)ని, మరియు ముహమ్మద్ (స)నీ ఇద్దరినీ విశ్వసించారు. ఈ కారణంగా యూదులు ముస్లిముల పట్ల శతృభావం కలిగి ఉన్నారు. ఇంకా సత్య తిరస్కారం, దైవ సందేశం మరియుసందేశహరుల పట్ల శతృత్వం ఇవన్నీ వారికి వారసత్వంగా సంక్రమించాయి. చాలా మంది ప్రవక్తలను హత్య చేసారు. చాలా సార్లు ప్రవక్త (స) ని కూడా చంపటానికి ప్రయత్నించారు. కాని ప్రతిసారీ వారి కుట్రను అల్లాహ్ తఆలా నిరాశగా మార్చాడు ఇంకా తన ప్రవక్తను రక్షించాడు.

ఇస్లాం వచ్చిన తర్వాత యూదుల సామ్రాజ్య స్థాపన నామరూపాల్లేకుండా పోవడం కూడా శతృత్వానికి ఒక కారణమైంది. ముస్లిములు దేవుని ఏకత్వాన్ని స్వీకరించారు. ప్రవక్తల దైవదౌత్యాన్ని విశ్వసించారు. వీరు మాత్రం తిరస్కార వైఖరి, బహుదైవారాధన వంటి అంధకారంలో తచ్చాడుతూ ఉండిపోయారు. అయితే ఈసా (అ) ని అనుసరించేవారు తమ్ముతాము క్రైస్తవులని అనేవారు, మరియు ఇంజీలు పై అమలు చేసేవారు. మొత్తం మీద తమ మనసుల్లో ఇస్లాం మరియు ముస్లిముల పట్ల సున్నిత వైఖరి అవలంభిస్తారు. ఎందుకంటే వారి మనసులో సున్నితవైఖరి ఉంటుంది. యూదుల కన్నా వీరిలో అసూయ శతృత్వం తక్కువగా ఉంటుంది.

క్రైస్తవులు దైవ గ్రంథాన్ని వింటే వారి కళ్ళంట నీళ్ళు కారుతాయి. ఎందుకంటే అందులో ప్రవక్త (స) గురించి శుభవార్తలు ఉన్నాయి. మరియు వాళ్ళు ఇలా దుఆ చేస్తూ ఉంటారు.'' అది సత్యమైనదని ధృవీకరించేవారిలో మరియు దాన్ని విశ్వసించేవారిలో మిమ్మల్ని చేర్చు''

ఈ ఆయతుల్లో క్రైస్తవులు సున్నిత మనస్కులని పేర్కోనబడింది. అంటే వారు ముస్లిముల పట్ల శతృభావం కలిగి ఉండరని కాదు. అందువల్లే ఖుర్ఆన్ లో ఇతరుల కన్నా అధికంగా శతృత్వం అనే పదాలు ఉపయోగించబడ్డాయి. అంటే క్రైస్తవులు కూడా శతృవులే అని అర్థం. కాని యూదులు క్రైస్తవుల కన్నా అధికంగా శతృభావం కలిగి ఉన్నారు. ప్రాచీన కాలంలో ముస్లిముల మరియు క్రైస్తవుల మధ్య యుద్ధాలు జరగడానికి కారణం శతృత్వం మరియు యూదుల కుట్రలు. ఒక్కోసారి సున్నిత మనస్కులైనా కూడా వ్యక్తిగత మరియు సామూహిక సమస్యల వల్ల బంధువుల్లో, తెగల్లో, జాతుల్లో యుద్ధాలు జరిగేవి.

ఈ సూరాలోని **82,83, 84, 85** ఆయత్‌లు నజ్జాషీ అతనిఅనుచరుల విశ్వాసం మరియు గుణాలను వివరించటానికే అవతరించబడ్డాయి. ఇబ్నే అబీ హాతిమ్, సయీద్ బిన్ ముసయ్యిబ్ అబూబకర్ ఉర్ వహ్‌బిన్ జుబైర్ ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు.'' ప్రవక్త (స) అమ్ర్‌బిన్ ఉమయ్యాహ్ కి ఒక ఉత్తరం ఇచ్చి నజ్జాషీ వద్దకు పంపించారు. నజ్జాషీ వద్దకు పంపించారు. నజ్జాషీ ఉత్తరం చదివి జాఫర్ బిన్ అబీ తాలిబ్ ని పిలిపించాడు. ఇంకా తన ధార్మికవేత్తలను పిలిపించాడు. జాఫర్ (ర) మర్యమ్ సూరా పఠించారు. నజ్జాషీ అతని అనుచరులు అందరూ ఇస్లాం స్వీకరించారు. వారి కళ్ళ నుండి కన్నీళ్ళు రాలసాగాయి. వారి ఈ పరిస్థితిన వివరించడానికే మదీనా కాలంలో ఈ ఆయతులు అవతరించబడ్డాయి.

ముహమ్మద్ బిన్ ఇస్‌హాఖ్ ఉమ్ముల్ మూమినూన్ సల్మా (ర) ద్వారా సేకరించారు. ఇందులో ముస్లిముల హబ్‌షా వలసపోవటాన్ని గురించి పేర్కోన్నారు. ఖురైష్ తిరస్కారులు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబయ్ మరియు అమ్ర్ బిన్ అల్ ఆస్ కి చాలా కానుకలు ఇచ్చి హబ్ షా పంపిచారు. వారు అక్కడకు వెళ్ళి నజ్జాషీ ధార్మికవేత్తలకు ముస్లిములకు వ్యతిరేకంగా చాడీలు చెప్పారు. దీని వల్ల ఎలాగైనా ముస్లిములను ఖురైష్ తిరస్కారులకు అప్పగించబడతారని వారు ఊహించారు. కాని జాఫర్ బిన్ అబితాలిబ్ ఇస్లాం గురించి వివరించిన తరువాత, ప్రవక్త (స) గుణగణాలను గూర్చి, ఇంకా ఈసా (అ) గురించి ఇస్లాం నమ్మకాల గురించి ప్రస్తావించిన తరువాత నజ్జాషీ చాలా ప్రభావితుడయ్యాడు. వెంటనే ఇస్లాం స్వీకరించాడు.

హాఫిజ్ ఇబ్నె ఖయ్యూమ్ (ర) ''జాదుల్ మఆద్'' లో ఇలా రచించారు. ''హబ్ షా వైపు ముస్లిములు హిజ్రీ 5 వ సం.లో వలస పోయారు. బుఖారీ, ముస్లిం లో ఇలా ఉంది.'' నజ్జాషీ మరణ వార్త విని ప్రవక్త (స) అనుచరులతో ''హబ్ షా లో మీ సోదరుడు మరణించాడు, అతని నమాజె జనాజ చదవండి.'' అని ఎడారిలో అనుచరులందరితో పాటు నమాజె జనాజా చదివారు.